

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej PKP CARGO za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2017 roku

Według MSSF w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską

Spis treści

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	3
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	4
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	6
1. Informacje ogólne	7
2. Podstawa sporządzenia Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego	9
3. Platforma zastosowanych Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej	12
4. Korekty błędów poprzednich okresów	16
5. Przychody ze sprzedaży usług i wyrobów gotowych	18
6. Koszty rodzajowe	19
7. Pozostałe przychody i koszty operacyjne	21
8. Przychody i koszty finansowe	22
9. Podatek dochodowy	23
10. Rzeczowe aktywa trwałe	28
11. Aktywa niematerialne	34
12. Inwestycje w jednostkach wycenianych metodą praw własności (MPW)	36
13. Pozostałe aktywa finansowe	37
14. Pozostałe aktywa niefinansowe	38
15. Zapasy	39
16. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	39
17. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	41
18. Aktywa trwałe klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	42
19. Kapitał własny	42
20. Zysk / (strata) na akcję	43
21. Kredyty bankowe i pożyczki	44
22. Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	46
23. Pozostałe zobowiązania finansowe	47
24. Uzgodnienie zobowiązań z tytułu zadłużenia	48
25. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	49
26. Rezerwy na świadczenia pracownicze	49
27. Pozostałe rezerwy	53
28. Dodatkowe wyjaśnienia do sprawozdania z przepływów pieniężnych	55
29. Instrumenty finansowe i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	57
30. Transakcje z podmiotami powiązanymi	70
31. Umowy leasingu operacyjnego	72
32. Zobowiązania do poniesienia wydatków na niefinansowe aktywa trwałe	72
33. Zobowiązania warunkowe	73
34. Zabezpieczenia spłaty zobowiązań	74
35. Zdarzenia po dniu bilansowym	74
36. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	74

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2017 ROKU DO 31 GRUDNIA 2017 ROKU

	Nota	Rok zakończony 31/12/2017 (zbadane)	Rok zakończony 31/12/2016 (zbadane)
Przychody ze sprzedaży usług i wyrobów gotowych	5	4 640 808	4 341 874
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów		51 845	30 085
Pozostałe przychody operacyjne	7	45 958	39 310
Przychody z działalności operacyjnej razem		4 738 611	4 411 269
Amortyzacja i odpisy aktualizujące	6	546 885	621 592
Zużycie materiałów i energii	6	706 468	675 000
Usługi obce	6	1 618 716	1 573 059
Podatki i opłaty		38 987	36 256
Koszty świadczeń pracowniczych	6	1 508 716	1 442 301
Pozostałe koszty rodzajowe	6	57 580	55 494
Wartość sprzedanych towarów i materiałów		39 132	22 066
Pozostałe koszty operacyjne	7	67 127	117 572
Koszty działalności operacyjnej razem		4 583 611	4 543 340
Zysk / (strata) na działalności operacyjnej		155 000	(132 071)
Przychody finansowe	8	20 167	38 925
Koszty finansowe	8	59 540	61 239
Udział w zyskach / (stratach) jednostek wycenianych metodą praw własności	12	806	3 461
Zysk / (strata) przed opodatkowaniem		116 433	(150 924)
Podatek dochodowy	9	34 760	(17 152)
ZYSK / (STRATA) NETTO		81 673	(133 772)
POZOSTAŁE CAŁKOWITE DOCHODY			
Pozostałe całkowite dochody podlegające przeklasyfikowaniu w wynik finansowy			
Efektywną część zysków / (strat) związanych z instrumentem zabezpieczającym w ramach zabezpieczania przepływów pieniężnych		27 865	(3 920)
Podatek dochodowy odnoszący się do pozycji pozostałych całkowitych dochodów	9	(5 294)	745
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych		(598)	28 470
Pozostałe całkowite dochody podlegające przeklasyfikowaniu w wynik finansowy razem		21 973	25 295
Pozostałe całkowite dochody niepodlegające przeklasyfikowaniu w wynik finansowy			
Zysk / (strata) aktuarialne programów określonych świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia	26	(35 982)	21 482
Podatek dochodowy odnoszący się do pozycji pozostałych całkowitych dochodów	9	6 836	(4 081)
Pozostałe całkowite dochody niepodlegające przeklasyfikowaniu w wynik finansowy razem		(29 146)	17 401
Suma pozostałych całkowitych dochodów		(7 173)	42 696
SUMA CAŁKOWITYCH DOCHODÓW		74 500	(91 076)
Zysk / (strata) netto przypadający:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		81 673	(133 772)
Udziałom niedającym kontroli		-	-
Suma całkowitych dochodów przypadających:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		74 500	(91 076)
Udziałom niedającym kontroli		-	-
Zysk / (strata) na akcję (w PLN na jedną akcję)			
Podstawowy	20	1,82	(2,99)
Rozwodniony	20	1,82	(2,99)

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ SPORZĄDZONE NA DZIEŃ
31 GRUDNIA 2017 ROKU**

	Nota	Stan na 31/12/2017 (zbadane)	Stan na 31/12/2016 (przekształcone*)	Stan na 01/01/2016 (przekształcone*)
AKTYWA				
Aktywa trwałe				
Rzeczowe aktywa trwałe	10	4 687 982	4 700 550	4 719 748
Aktywa niematerialne	11	43 927	55 831	66 437
Nieruchomości inwestycyjne		1 205	1 257	1 309
Inwestycje w jednostkach wycenianych metodą praw własności	12	53 610	58 219	57 240
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	16	1 836	2 223	5 074
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	13	10 537	8 649	9 849
Pozostałe długoterminowe aktywa niefinansowe	14	14 726	25 987	32 666
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	9	133 583	107 554	104 587
Aktywa trwałe razem		4 947 406	4 960 270	4 996 910
Aktywa obrotowe				
Zapasy	15	148 464	121 189	128 513
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	16	729 535	639 866	654 116
Należności z tytułu podatku dochodowego		115	2 793	2 748
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	13	263 670	892	4 046
Pozostałe krótkoterminowe aktywa niefinansowe	14	35 593	27 277	13 281
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	17	516 776	755 919	276 191
Aktywa trwałe klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	18	-	-	44 061
Aktywa obrotowe razem		1 694 153	1 547 936	1 122 956
AKTYWA RAZEM		6 641 559	6 508 206	6 119 866
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA				
Kapitał własny				
Kapitał zakładowy	19	2 239 346	2 239 346	2 239 346
Kapitał zapasowy	19	619 306	618 666	619 407
Pozostałe składniki kapitału własnego		4 872	11 447	(2 779)
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań jednostek zagranicznych		59 896	60 494	32 024
Zyski zatrzymane		411 358	330 325	463 356
Kapitał własny razem		3 334 778	3 260 278	3 351 354
Zobowiązania długoterminowe				
Długoterminowe kredyty bankowe i pożyczki	21	1 312 629	1 273 605	460 577
Zobowiązania długoterminowe z tytułu leasingu finansowego	22	91 055	140 923	193 500
Długoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	25	1 578	1 845	25 953
Rezerwy długoterminowe z tytułu świadczeń pracowniczych	26	558 547	525 571	603 621
Pozostałe rezerwy długoterminowe	27	22 446	26 420	28 886
Pozostałe długoterminowe zobowiązania finansowe	23	-	1 042	155 198
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	9	107 418	106 675	118 353
Zobowiązania długoterminowe razem		2 093 673	2 076 081	1 586 088
Zobowiązania krótkoterminowe				
Krótkoterminowe kredyty bankowe i pożyczki	21	249 701	197 803	253 592
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu leasingu finansowego	22	48 040	59 567	65 416
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	25	749 736	670 021	739 509
Rezerwy krótkoterminowe z tytułu świadczeń pracowniczych	26	104 006	99 256	100 383
Pozostałe rezerwy krótkoterminowe	27	59 726	24 950	17 856
Pozostałe krótkoterminowe zobowiązania finansowe	23	272	118 889	2 174
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		1 627	1 361	3 494
Zobowiązania krótkoterminowe razem		1 213 108	1 171 847	1 182 424
Zobowiązania razem		3 306 781	3 247 928	2 768 512
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA RAZEM		6 641 559	6 508 206	6 119 866

(*) przekształcenie danych porównawczych zostało opisane w **Nocie 4** niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2017 ROKU DO 31 GRUDNIA 2017 ROKU

	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Pozostałe składniki kapitału własnego			Zyski zatrzymane	Przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	Przypadający udziałom niebędącym kontrolą	Razem
			Zyski / (straty) aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia	Zyski / (straty) związane z instrumentem zabezpieczającym w ramach zabezpieczania przepływów pieniężnych	Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych				
Stan na 1/01/2017 roku (przekształcone*)	2 239 346	618 666	13 521	(2 074)	60 494	330 325	3 260 278	-	3 260 278
Wynik netto za rok obrotowy	-	-	-	-	-	81 673	81 673	-	81 673
Pozostałe całkowite dochody za rok obrotowy (netto)	-	-	(29 146)	22 571	(598)	-	(7 173)	-	(7 173)
Całkowite dochody razem	-	-	(29 146)	22 571	(598)	81 673	74 500	-	74 500
Pozostałe zmiany za rok obrotowy	-	640	-	-	-	(640)	-	-	-
Stan na 31/12/2017 roku (zbadane)	2 239 346	619 306	(15 625)	20 497	59 896	411 358	3 334 778	-	3 334 778
Stan na 1/01/2016 roku (przekształcone*)	2 239 346	619 407	(3 880)	1 101	32 024	463 356	3 351 354	-	3 351 354
Wynik netto za rok obrotowy	-	-	-	-	-	(133 772)	(133 772)	-	(133 772)
Pozostałe całkowite dochody za rok obrotowy (netto)	-	-	17 401	(3 175)	28 470	-	42 696	-	42 696
Całkowite dochody razem	-	-	17 401	(3 175)	28 470	(133 772)	(91 076)	-	(91 076)
Pozostałe zmiany za rok obrotowy	-	(741)	-	-	-	741	-	-	-
Stan na 31/12/2016 roku (przekształcone*)	2 239 346	618 666	13 521	(2 074)	60 494	330 325	3 260 278	-	3 260 278

(*) przekształcenie danych porównawczych zostało opisane w [Nocie 4](#) niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ZA OKRES
OD 1 STYCZNIA 2017 ROKU DO 31 GRUDNIA 2017 ROKU [METODA POŚREDNIA]**

	Nota	Rok zakończony 31/12/2017 (zbadane)	Rok zakończony 31/12/2016 (zbadane)
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej			
Zysk / (strata) przed opodatkowaniem		116 433	(150 924)
Korekty:			
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych	6	574 051	596 178
Utrata wartości aktywów trwałych	6	(27 166)	25 414
(Zysk) / strata ze zbycia i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych, aktywów niematerialnych oraz aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży		(4 573)	(1 558)
(Zysk) / strata na działalności inwestycyjnej		225	(724)
(Zysk) / strata z tytułu różnic kursowych		(7 904)	1 473
(Zysk) / strata z tytułu odsetek, dywidendy		24 758	31 945
Udział w (zysku) / stracie jednostek wycenianych metodą praw własności	12	(806)	(3 461)
Otrzymane / (zapłacone) odsetki		3 106	(523)
Otrzymany / (zapłacony) podatek dochodowy		(55 322)	(6 633)
Pozostałe korekty	28	(22 858)	24 069
Zmiany w kapitale obrotowym:			
(Zwiększenie) / zmniejszenie salda należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności	28	(94 779)	14 214
(Zwiększenie) / zmniejszenie stanu zapasów	28	3 080	10 119
(Zwiększenie) / zmniejszenie pozostałych aktywów	28	(18 991)	(10 337)
Zwiększenie / (zmniejszenie) salda zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań	28	48 606	(37 213)
Zwiększenie / (zmniejszenie) pozostałych zobowiązań finansowych	28	(5 649)	(37 441)
Zwiększenie / (zmniejszenie) stanu rezerw		68 528	(74 549)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		600 739	380 049
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej			
Wydatki z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych		(511 090)	(588 094)
Wpływy z tytułu zbycia rzeczowych aktywów trwałych, aktywów niematerialnych oraz aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży		9 065	13 927
Wydatki z tytułu nabycia pozostałych aktywów finansowych		-	(111)
Wpływy ze sprzedaży i likwidacji pozostałych aktywów finansowych		876	932
Wpływy z tytułu otrzymanych odsetek		9 062	566
Wpływy z tytułu otrzymanych dywidend		5 187	3 087
Wydatki z tytułu udzielonych pożyczek		(117)	(133)
(Wydatki) / wpływy z tytułu lokat bankowych powyżej 3 miesięcy		(253 000)	1 259
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(740 017)	(568 567)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej			
Wydatki z tytułu leasingu finansowego	24	(59 632)	(67 393)
Zapłacone odsetki od leasingu	24	(6 095)	(8 556)
Wpływy z tytułu zaciągniętych kredytów / pożyczek	24	366 332	1 004 598
Splata kredytów / pożyczek	24	(255 210)	(257 855)
Zapłacone odsetki od kredytów / pożyczek	24	(28 053)	(16 753)
Dotacje otrzymane		225	13 803
Transakcje z udziałowcami niekontrolującymi		(114 744)	-
Pozostałe wydatki dotyczące działalności finansowej		(2 251)	(3 984)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(99 428)	663 860
Zwiększenie / (zmniejszenie) netto środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		(238 706)	475 342
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu sprawozdawczego	17	755 919	276 191
Wpływ zmian kursów walut na saldo środków pieniężnych w walutach obcych		(437)	4 386
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu sprawozdawczego, w tym:	17	516 776	755 919
<i>o ograniczonej możliwości dysponowania</i>	17	35 444	8 607

**NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
SPORZĄDZONEGO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2017 ROKU****1. Informacje ogólne****Informacje o Jednostce dominującej**

Spółka PKP CARGO S.A. ("Spółka", "Jednostka dominująca") została utworzona na podstawie Aktu Notarialnego z dnia 29 czerwca 2001 roku (Repetytorium A Nr 1287/2001). Siedzibą Jednostki dominującej jest Warszawa, ul Grójecka 17. Jednostka dominująca została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w Sądzie Rejonowym w Katowicach, Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000027702. Obecnie, z uwagi na późniejszą zmianę siedziby Jednostki dominującej, akta prowadzone są przez Sąd Rejestrowy dla M. St. Warszawy, Wydział XII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Jednostce dominującej nadano numer statystyczny REGON 277586360 oraz numer NIP 954-23-81-960.

Rokiem obrotowym Jednostki dominującej oraz spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej PKP CARGO jest rok kalendarzowy.

Skład organów zarządczych i nadzorujących Jednostki dominującej oraz struktura akcjonariatu Jednostki dominującej na dzień 31 grudnia 2017 roku zostały zaprezentowane w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PKP CARGO za rok obrotowy 2017 odpowiednio w **Notach 9.11** oraz **9.4**.

Informacje o Grupie Kapitałowej

Podstawową działalnością Grupy jest transport kolejowy towarów. Oprócz usług transportu kolejowego towarów Grupa świadczy usługi dodatkowe:

Czas trwania działalności poszczególnych spółek Grupy nie jest ograniczony.

Na dzień bilansowy w skład Grupy Kapitałowej PKP CARGO (zwanej dalej Grupą) wchodzi PKP CARGO S.A. jako podmiot dominujący oraz 25 spółek zależnych. Ponadto Grupa posiada udziały w 4 podmiotach stowarzyszonych oraz udziały w 2 wspólnych przedsięwzięciach.

1. Informacje ogólne (cd.)

Szczegółowe informacje dotyczące jednostek zależnych konsolidowanych metodą pełną na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz 31 grudnia 2016 roku przedstawiają się następująco:

L.p.	Nazwa jednostki zależnej	Podstawowa działalność	Miejsce rejestracji i prowadzenia działalności	Procentowa wielkość udziałów posiadanych przez Grupę	
				Stan na 31/12/2017	Stan na 31/12/2016
1	PKP CARGO Centrum Logistyczne Małaszewicze Sp. z o.o.	Działalność usługowa wspomagająca transport lądowy, przeładunek towarów oraz sprzedaż hurtowa i detaliczna odpadów i złomu	Małaszewicze	100,0%	100,0%
2	PKP CARGO Centrum Logistyczne Medyka - Żurawica Sp. z o.o.	Działalność usługowa w zakresie przeładunku towarów w pozostałych punktach przeładunkowych	Żurawica	100,0%	100,0%
3	PKP CARGO SERVICE Sp. z o.o.	Działalność w zakresie kompleksowej obsługi bocznic	Warszawa	100,0%	100,0%
4	PKP CARGO CONNECT Sp. z o.o.	Obsługa spedycyjna	Warszawa	100,0%	100,0%
5	PKP CARGOTABOR Sp. z o.o.	Działalność usługowa w zakresie napraw i remontów taboru kolejowego	Warszawa	100,0%	100,0%
6	PKP CARGOTABOR USŁUGI Sp. z o.o.	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów oraz odzysk surowców	Warszawa	100,0%	100,0%
7	CARGOTOR Sp. z o.o.	Zarządzanie infrastrukturą logistyczną i usługową w postaci bocznic kolejowych i torów. Udostępnianie tej infrastruktury przewoźnikom kolejowym.	Warszawa	100,0%	100,0%
8	CARGOSPED Terminal Braniewo Sp. z o.o.	Przeładunek towarów, skład celny	Braniewo	100,0%	100,0%
9	Advanced World Transport B.V. ⁽¹⁾	Działalność holdingowa i finansowa	Amsterdam	100,0%	80,0%
10	Advanced World Transport a.s. ⁽²⁾	Świadczenie kompleksowych usług: przewozy kolejowe, spedycja kolejowa, obsługa bocznicowa, naprawy taboru	Ostrawa	100,0%	80,0%
11	AWT ROSCO a.s.	Zarządzanie taborem, wynajem taboru	Ostrawa	100,0%	80,0%
12	AWT Čechofracht a.s.	Spedycja kolejowa oraz obsługa celna	Praga	100,0%	80,0%
13	AWT Rekultivace a.s.	Świadczenie kompleksowych usług: rekultywacja terenu, usługi budowlane, gospodarowanie odpadami, projektowanie zagospodarowania przestrzennego	Hawierzów-Sucha Średnia	100,0%	80,0%
14	AWT Rail HU Zrt.	Świadczenie kompleksowych usług: przewozy kolejowe, spedycja kolejowa, obsługa bocznicowa	Budapeszt	100,0%	80,0%
15	AWT Coal Logistics s.r.o. ⁽²⁾	Spedycja kolejowa	Praga	-	80,0%

⁽¹⁾ W wyniku przeprowadzonej w dniu 2 listopada 2017 roku transakcji nabycia dodatkowych 20% udziałów AWT B.V. Jednostka dominująca stała się bezpośrednim właścicielem 100% udziałów w kapitale zakładowym AWT B.V. Transakcja została opisana w **Nocie 23** niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego. Jednocześnie w wyniku tej transakcji Jednostka dominująca stała się pośrednim właścicielem 51% udziałów w kapitale zakładowym spółki RND s.r.o. oraz 100% udziałów w kapitałach zakładowych pozostałych spółek należących bezpośrednio do AWT B.V.

⁽²⁾ Z dniem 1 czerwca 2017 roku nastąpiło połączenie dwóch spółek z Grupy AWT: Advanced World Transport a.s. przejęła w całości spółkę AWT Coal Logistics s.r.o., w wyniku czego AWT Coal Logistics s.r.o. przestała istnieć jako odrębny podmiot.

1. Informacje ogólne (cd.)

Szczegółowe informacje na temat pozostałych jednostek zależnych wchodzących w skład Grupy na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz 31 grudnia 2016 roku przedstawiają się następująco:

L.p.	Nazwa jednostki zależnej	Podstawowa działalność	Miejsce rejestracji i prowadzenia działalności	Procentowa wielkość udziałów posiadanych przez Grupę	
				Stan na 31/12/2017	Stan na 31/12/2016
16	ONECARGO Sp. z o.o.	Transport kolejowy towarów	Warszawa	100,0%	100,0%
17	ONECARGO CONNECT Sp. z o.o.	Działalność usługowa wspomagająca transport lądowy	Warszawa	100,0%	100,0%
18	Transgaz S.A.	Agencja transportowa	Zalesie k. Małaszewicz	64,0%	64,0%
19	Trade Trans Finance Sp. z o.o.	Obsługa finansowo-księgowa	Warszawa	100,0%	100,0%
20	PKP CARGO CONNECT GmbH	Obsługa celna i spedycyjna	Hamburg	100,0%	100,0%
21	PPHU "Ukpol" Sp. z o.o.	Przeładunek towarów, usługi handlowe	Werchrata	100,0%	100,0%
22	AWT Rail SK a. s.	Przewozy kolejowe, spedycja kolejowa	Bratysława	100,0%	80,0%
23	AWT DLT s.r.o.	Usługi bocznicowe	Kladno	100,0%	80,0%
24	AWT Trading s.r.o.	Handel produktami przeznaczonymi dla wojska	Pietwałd	100,0%	80,0%
25	AWT Rekultivace PL Sp. z o.o.	Świadczenie kompleksowych usług: rekultywacja terenu, usługi budowlane, gospodarowanie odpadami, projektowanie zagospodarowania przestrzennego	Cieszyn	100,0%	80,0%
26	RND s.r.o.	Spedycja kolejowa, monitoring przewozów	Ołomuniec	51,0%	40,8%

2. Podstawa sporządzenia Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego

Niniejsze Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe sporządzono zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami przyjętymi przez Unię Europejską ("MSSF UE"), opublikowanymi i obowiązującymi w czasie przygotowania niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego oraz zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2014, poz. 133 z późniejszymi zmianami) ("Rozporządzenie").

Niniejsze Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego nie istnieją żadne okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuacji działalności gospodarczej przez Grupę przez okres przynajmniej 12 miesięcy od dnia sprawozdania finansowego.

Niniejsze Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego z wyjątkiem wycenianych w wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych.

2. Podstawa sporządzenia Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego (cd.)

Zasady rachunkowości Grupy opisane w kolejnych notach stosowane były w sposób ciągły do wszystkich prezentowanych okresów. Zasady rachunkowości oraz ważne szacunki oraz osądy dla istotnych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostały przedstawione w poszczególnych notach do niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

Nota	Tytuł	Kwota ujęta w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym		Polityka rachunkowości	Ważne szacunki i osądy
		31/12/2017	31/12/2016		
5	Przychody ze sprzedaży usług i wyrobów gotowych	4 640 808	4 341 874	X	
6	Koszty rodzajowe	4 476 425	4 403 702		
7	Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(22 096)	(78 262)		
8	Przychody i koszty finansowe	(39 373)	(22 314)		
9	Podatek dochodowy bieżący i odroczony	32 973	(9 530)	X	X
10	Rzeczowe aktywa trwałe	4 687 982	4 700 550	X	X
11	Aktywa niematerialne	43 927	55 831	X	
12	Inwestycje w jednostkach wycenianych metodą praw własności	53 610	58 219	X	
13	Pozostałe aktywa finansowe	274 207	9 541	X	
14	Pozostałe aktywa niefinansowe	50 319	53 264		
15	Zapasy	148 464	121 189	X	
16	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	731 371	642 089	X	X
17	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	516 776	755 919	X	
18	Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	-	-		
19	Kapitał własny	3 334 778	3 260 278	X	
21	Kredyty bankowe i pożyczki	1 562 330	1 471 408	X	
22	Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	139 095	200 490	X	
23	Pozostałe zobowiązania finansowe	272	119 931		
25	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	751 314	671 866	X	
26	Rezerwy na świadczenia pracownicze	662 553	624 827	X	X
27	Pozostałe rezerwy	82 172	51 370	X	

Zasady konsolidacji

W skład Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego wchodzi jednostkowe sprawozdania finansowe Jednostki dominującej i jednostek przez nią kontrolowanych (jej spółki zależne) za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2017 roku oraz 31 grudnia 2016 roku. Kontrola jest osiągana w przypadku, gdy Grupa ma zdolność kierowania polityką finansową i operacyjną jednostki dla osiągnięcia korzyści ekonomicznych z jej działalności. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych, po uwzględnieniu korekt doprowadzających do zgodności z MSSF UE, sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie Jednostki dominującej, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze.

Przychody i koszty jednostek zależnych nabytych lub sprzedanych w ciągu roku są uwzględnione w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów od momentu rzeczywistej daty nabycia danej jednostki do dnia jej efektywnego zbycia. Całkowite dochody jednostek zależnych są przypisywane do właścicieli Jednostki dominującej oraz do udziałów niedających kontroli nawet, jeśli skutkiem tego przypisania będzie ujemne saldo udziałów niedających kontroli. Wszystkie transakcje dokonane wewnątrz Grupy, wzajemne salda oraz przychody i koszty operacji dokonanych między jednostkami Grupy zostały w konsolidacji w pełni wyłączone.

Jednostka dominująca rozlicza połączenia jednostek stosując metodę przejęcia.

2. Podstawa sporządzenia Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego (cd.)

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji lub wyceny, kiedy pozycje podlegają przeszacowaniu. Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne denominowane w walutach obcych są przeliczane według średniego kursu NBP obowiązującego na ten dzień. Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmują się w wyniku, o ile nie odracza się ich w pozostałych całkowitych dochodach, gdy kwalifikują się do uznania za zabezpieczenie przepływów pieniężnych. Pozycje niepieniężne wyceniane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia zawarcia transakcji.

Dane finansowe jednostek zagranicznych dla celów konsolidacji przeliczane zostały na walutę polską w następujący sposób:

- a) pozycje aktywów i zobowiązań według kursu wymiany na koniec okresu sprawozdawczego,
- b) pozycje sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych według średniego kursu wymiany w danym okresie sprawozdawczym, obliczonego jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie.

Różnice kursowe powstałe w wyniku powyższych przeliczeń ujmowane są w kapitale własnym, jako różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz 31 grudnia 2016 roku Grupa dla potrzeb wyceny sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych objętych konsolidacją zostały przyjęte następujące kursy walut:

Waluta	Pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej		Pozycje sprawozdania z całkowitych dochodów i sprawozdania z przepływów pieniężnych	
	Stan na 31/12/2017 (zbadane)	Stan na 31/12/2016 (zbadane)	Rok zakończony 31/12/2017 (zbadane)	Rok zakończony 31/12/2016 (zbadane)
EUR	4,1709	4,4240	4,2447	4,3757
CZK	0,1632	0,1637	0,1614	0,1618
HUF	0,0134	0,0142	0,0137	0,0140

Niniejsze Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Jednostki dominującej w dniu 15 marca 2018 roku.

3. Platforma zastosowanych Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej

Standardy i interpretacje przyjęte przez RMSR oraz UE, które weszły w życie

Zatwierdzając niniejsze Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupa zastosowała następujące zmiany standardów i interpretacji, które zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i zatwierdzone do stosowania przez UE:

- **Zmiany do MSR 7 "Sprawozdanie z przepływów pieniężnych"** - Inicjatywa w odniesieniu do ujawnień – obowiązujące w odniesieniu do okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub później. Zmiany doprecyzowujące MSR 7 mają na celu poprawę informacji przekazywanych na rzecz użytkowników sprawozdań finansowych o działalności finansowej jednostki. Zmiany wymagają, aby jednostka wystosowała ujawnienia umożliwiające użytkownikom sprawozdań finansowych ocenę zmian zobowiązań wynikających z działalności finansowej, w tym zarówno zmian wynikających z przepływów pieniężnych jak i niepieniężnych.
- **Zmiany do MSR 12 "Podatek dochodowy"** - zatytułowane Rozpoznanie aktywów z tytułu podatku odroczonego od niezrealizowanych strat - obowiązujące w odniesieniu do okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku. Zmiana do standardu uściśla konieczność tworzenia aktywa z tytułu podatku odroczonego w przypadku strat z wyceny instrumentów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży. W szczególności zmiana dotyczy instrumentów dłużnych, dla których jednostka powinna rozważyć czy istnieje wystarczający dowód na to, że jest prawdopodobne, aby jednostka zrealizowała ten instrument finansowy za kwotę wyższą niż jego wartość bilansowa.
- **Zmiany do MSSF 12 w wyniku "Poprawki do MSSF (cykl 2014-2016)"** - dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 1, MSSF 12 oraz MSR 28) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa. Zmiany do MSSF 12 obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie.

Zastosowanie powyższych zmian do standardów nie miało istotnego wpływu na dotychczas stosowaną politykę Grupy.

Standardy i interpretacje przyjęte przez RMSR oraz UE, które jeszcze nie weszły w życie

Zatwierdzając niniejsze Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupa nie zastosowała następujących standardów, zmian standardów i interpretacji, które zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i zatwierdzone do stosowania przez UE, ale które nie weszły jeszcze w życie:

- **MSSF 15 "Przychody z umów z klientami"** – obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później. Standard ten zawiera zasady, które zastąpią większość szczegółowych wytycznych w zakresie ujmowania przychodów istniejących obecnie w MSSF UE. W szczególności w wyniku przyjęcia nowego standardu przestaną obowiązywać MSR 18 Przychody, MSR 11 Umowy o usługę budowlaną oraz związane z nimi interpretacje. Fundamentalną zasadą nowego standardu jest ujmowanie przychodów w sporządzanym sprawozdaniu w taki sposób, aby wskazać transfer towarów lub usług na rzecz klientów w takiej kwocie, która odzwierciedla wysokość wynagrodzenia (tj. płatność), którego Grupa spodziewa się w zamian za te towary lub usługi. Zgodnie z nowymi regulacjami przychód powstaje w momencie, gdy kontrola nad towarami lub usługami przechodzi w ręce klienta. Standard proponuje 5-etapowe podejście rozpoznania przychodów:
 - 1) Identyfikacja umów z klientami, przez których rozumie się strony, które zawarły umowę z jednostką w celu nabycia dóbr lub usług, będących efektem zwykłej działalności jednostki, w zamian za wynagrodzenie;
 - 2) Identyfikacja umownych zobowiązań do wykonania świadczeń,
 - 3) Określenie ceny transakcji. Ustalając cenę transakcyjną, oprócz wynagrodzenia podstawowego należy dodatkowo rozważyć inne składniki takie jak: wynagrodzenie zmienne; wynagrodzenie niepieniężne, które należy wycenić w wartości godziwej, czynniki związane z finansowaniem ceny (przez sprzedającego lub kupującego) np. dyskonto wynikające z odstępu czasowego między realizacją obowiązku świadczenia a płatnością za jego realizację lub kwoty płacone w związku z realizacją zobowiązań umowy;
 - 4) Alokacja ceny transakcji do umownych zobowiązań do realizacji świadczeń. Najlepszą podstawą do ustalenia ceny indywidualnej jest cena, za jaką jednostka może oddzielnie sprzedać dane dobro lub usługę.
 - 5) Ujęcie przychodów w chwili wypełnienia zobowiązań przez jednostkę. Obowiązek realizacji świadczeń uznaje się za spełniony w chwili przeniesienia na klienta kontroli nad dobrami lub usługami będącymi przedmiotem umowy.
- **Objaśnienia do MSSF 15 "Przychody z umów z klientami"** - obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku oraz później. Zmiana dostarcza dodatkowych wyjaśnień odnośnie pewnych wymagań oraz wprowadza dodatkowe zwolnienie dla jednostek wprowadzających MSSF 15 "Przychody z umów z klientami".

3. Platforma zastosowanych Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (cd.)

- **MSSF 16 "Leasing"** - obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku oraz później. Zgodnie z MSSF 16 leasingobiorca ujmuje prawo do użytkowania składnika aktywów oraz zobowiązanie z tytułu leasingu. Prawo do użytkowania składnika aktywów jest traktowane podobnie jak inne aktywa niefinansowe i odpowiednio amortyzowane. Zobowiązania z tytułu leasingu wycenia się początkowo w wartości bieżącej opłat leasingowych płatnych w okresie leasingu, zdyskontowanej o stopę zawartą w leasingu, jeżeli jej ustalenie nie jest trudne. Jeżeli nie można łatwo określić tej stopy, leasingobiorca stosuje krańcową stopę procentową.
- **MSSF 9 "Instrumenty finansowe"** - kluczowe zmiany wprowadzone przez nowy standard dotyczą:
 - 1) Zmiany zasad klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych, które oparte są o model biznesowy, w którym są zarządzane oraz charakterystykę przepływów pieniężnych. Dotychczas stosowane kategorie aktywów finansowych zostały zastąpione nowymi, tj. wycenianymi według:
 - amortyzowanego kosztu,
 - według wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody,
 - według wartości godziwej przez wynik finansowy.
 Zmieniony standard obliguje wycenę udziałów w spółkach nienotowanych w wartości godziwej i znacznie ogranicza dotychczasową możliwość wyceny według kosztu.
 - 2) Wprowadzenia nowego modelu oceny utraty wartości aktywów finansowych, który zastępuje koncepcję strat poniesionych, koncepcją strat oczekiwanych.
 - 3) Modelu rachunkowości zabezpieczeń.

Wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe:

Poniżej przedstawiono wpływ na stosowaną politykę (zasady) rachunkowości następujących opublikowanych standardów:

- **MSSF 9 "Instrumenty finansowe"** - zmiana zasad klasyfikacji spowoduje zmianę klasyfikacji aktywów finansowych w sprawozdaniu finansowym Grupy. Instrumenty klasyfikowane obecnie do kategorii pożyczek i należności spełniają warunki klasyfikacji do aktywów wycenianych według amortyzowanego kosztu, więc wejście w życie MSSF 9 nie spowoduje zmiany zasad ich wyceny. Udziały i akcje posiadane przez Grupę w spółkach nienotowanych na aktywnych rynkach są obecnie wyceniane w cenie nabycia pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Na dzień 31 grudnia 2017 roku Grupa w ramach udziałów w spółkach nienotowanych prezentuje głównie wartość udziałów w Euroterminal Sławków Sp. z o.o. w kwocie 6.021 tysięcy złotych. Aktualnie trwa proces wyceny udziałów spółki Euroterminal Sławków Sp. z o.o. przez niezależnego doradcę. W przypadku udziałów w pozostałych spółkach nienotowanych na aktywnych rynkach Grupa nie dysponuje wystarczającymi aktualnymi informacjami w celu ustalenia ich wartości godziwej. Zmiany do polityki rachunkowości zakładają, iż efekt wyceny do wartości godziwej inwestycji w instrumenty kapitałowe będzie ujmowany w pozostałych całkowitych dochodach. Poniżej przedstawiono zmiany w klasyfikacji i wycenie aktywów i zobowiązań finansowych w związku z wejściem w życie MSSF 9.

3. Platforma zastosowanych Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (cd.)

Dotychczasowe podejście			MSSF 9	
Aktywa finansowe w podziale na kategorie i klasy	Stan na 31/12/2017 (zbadane)	Metoda wyceny	Aktywa finansowe w podziale na kategorie i klasy	Metoda wyceny
Instrumenty finansowe zabezpieczające			Instrumenty finansowe zabezpieczające	
Instrumenty pochodne	12 047	w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	Instrumenty pochodne	w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży			Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	
Udziały w spółkach nienotowanych	7 286	według kosztu pomniejszonego o odpisy aktualizujące	Inwestycje w instrumenty kapitałowe	w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody
Pożyczki i należności			Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	
Należności z tytułu dostaw i usług	688 806	według zamortyzowanego kosztu	Należności z tytułu dostaw i usług	według zamortyzowanego kosztu
Należności z tytułu sprzedaży aktywów trwałych	111	według zamortyzowanego kosztu	Należności z tytułu sprzedaży aktywów trwałych	według zamortyzowanego kosztu
Udzielone pożyczki	1 069	według zamortyzowanego kosztu	Udzielone pożyczki	według zamortyzowanego kosztu
Lokaty bankowe powyżej 3 miesięcy	253 805	według zamortyzowanego kosztu	Lokaty bankowe powyżej 3 miesięcy	według zamortyzowanego kosztu
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	516 776	według zamortyzowanego kosztu	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	według zamortyzowanego kosztu
Razem	1 479 900			

Wdrożony przez Grupę nowy model oceny utraty wartości aktywów finansowych opiera się na analizie prawdopodobieństwa poniesionych strat kredytowych należności z tytułu dostaw i usług. Prawdopodobieństwo poniesionych strat kredytowych zostało oszacowane na podstawie historycznej analizy odzyskiwalności sald należności z tytułu dostaw i usług w określonych przedziałach wiekowania. Wstępnie ustalona kwota dodatkowego odpisu aktualizującego wartość należności z tytułu dostaw i usług wynikająca z wdrożenia MSSF 9 wynosi 3,3 miliona złotych. Grupa skorzystała z przepisów przejściowych MSSF 9 umożliwiających brak przekształcenia danych porównawczych w zakresie zmian dotyczących klasyfikacji i wyceny oraz utraty wartości aktywów finansowych. Według wstępnych kalkulacji zmiany wynikające z zastosowania MSSF 9 zostaną ujęte na dzień 1 stycznia 2018 roku w następujący sposób:

- należności z tytułu dostaw i usług ulegną zmniejszeniu o kwotę 3,3 miliona złotych,
- aktywa z tytułu podatku odroczonego wzrosną o kwotę 0,6 miliona złotych,
- zyski zatrzymane zostaną zmniejszone o kwotę 2,7 miliona złotych.

Wprowadzone zmiany w zakresie rachunkowości zabezpieczeń w przypadku Grupy dotyczyły głównie kwestii dokumentacyjnych w związku z powyższym wejście w życie MSSF 9 w tym zakresie nie wpłynęło na sytuację finansową i majątkową Grupy.

3. Platforma zastosowanych Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (cd.)

- **MSSF 15 "Przychody z umów z klientami"** - Analizując 5 etapowe podejście do rozpoznania przychodów zgodnie z MSSF 15 Grupa zidentyfikowała w analizowanych umowach (przede wszystkim związanych z transportem kolejowym oraz spedycją) wbudowany element zmiennego wynagrodzenia wynikający przede wszystkim z:
 - możliwości nałożenia kar na klienta w związku z niewywiązaniem się z zapisów umownych dotyczących przewiezienia określonego wolumenu ładunku w okresie trwania umowy;
 - możliwości nałożenia kar na Grupę przez klienta w przypadku nie przewiezienia zleconej masy / niezrealizowania umowy.
 Dotychczas kary te były prezentowane, jako pozostałe przychody lub koszty operacyjne, w zależności od charakteru kary. Zgodnie z nowym standardem od 1 stycznia 2018 roku powyższe kary będą traktowane jako element przychodów ze sprzedaży usług. Na dzień 31 grudnia 2017 roku w pozostałych przychodach operacyjnych ujęto kary wynikające z braku zlecenia umownego wolumenu masy w kwocie 2,1 miliona złotych. Natomiast w pozostałych kosztach operacyjnych ujęto kary należne klientom Grupy w wysokości 5,6 miliona złotych. Zgodnie z nowym standardem wysokość przychodów ze sprzedaży usług na dzień 31 grudnia 2017 roku w wyniku przekształcenia zostanie obniżona o 3,5 miliona złotych do kwoty 4 637,3 miliona złotych. Na podstawie MSSF 15 C3 a) Zarząd Jednostki dominującej zdecydował, że standard zostanie wdrożony retrospektywnie zgodnie z wymogami MSR 8 "zasady (polityki) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych oraz korygowani błędów" z możliwością uwzględnienia wskazówek zawartych w punkcie C5. W wyniku przeprowadzonych analiz, nie zidentyfikowano, aby zastosowanie tego podejścia skutkowało korektą kapitałów własnych Grupy na dzień pierwszego zastosowania.
- **MSSF 16 "Leasing"** - wstępna analiza wpływu MSSF 16 na stosowane zasady rachunkowości wykazała, iż Grupa będzie musiała ująć retrospektywnie w sprawozdaniu finansowym istotne zobowiązania z tytułu leasingu oraz prawa do użytkowania aktywów (głównie grunty, budynki i budowle), które obecnie są objęte długoterminowymi umowami leasingu operacyjnego, najmu bądź dzierżawy. Obecnie Grupa jest w trakcie szczegółowej identyfikacji umów podlegających nowym wymogom standardu oraz wstępnego opracowywania możliwych modeli wyceny i ujęcia powyższych umów w sprawozdaniu finansowym. Na obecnym etapie nie jest możliwe określenie liczbowego wpływu MSSF 16 na sprawozdanie finansowe Grupy.

Grupa dokonała analizy potencjalnego wpływu pozostałych wymienionych wyżej standardów, interpretacji i zmian do standardów na stosowaną przez Grupę politykę (zasady) rachunkowości i w ocenie Zarządu Jednostki dominującej nie spowodują one istotnego wpływu na aktualnie stosowaną politykę (zasady) rachunkowości.

Standardy i Interpretacje przyjęte przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone przez UE, które nie weszły w życie

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, z wyjątkiem poniższych standardów, zmian do standardów i interpretacji, które według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku nie zostały jeszcze zatwierdzone przez UE i nie weszły w życie:

- **Zmiany do MSSF 2 "Płatności na bazie akcji"** zatytułowane Klasyfikacja i wycena transakcji płatności na bazie akcji - obowiązujące w odniesieniu do okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku. Niniejsza zmiana do MSSF 2 wyjaśnia, że wartość godziwą płatności opartych na akcjach rozliczanych w środkach pieniężnych należy ustalać w taki sam sposób, jak w przypadku płatności rozliczanych w instrumentach kapitałowych. Zmiana standardu wprowadziła wymóg urealnienia zobowiązania poprzez uwzględnienie każdej zmiany wartości w wyniku finansowym przed zmianą klasyfikacji ze zobowiązań na kapitał własny. Koszt ujęty po modyfikacji bazuje na wartości godziwej z dnia modyfikacji. Zmiana wprowadziła wyjątek, zgodnie z którym płatność środków pieniężnych do organu skarbowego jest traktowana, jako część rozliczenia w formie instrumentów kapitałowych. Jednostka powinna ujawnić szacunkową kwotę, jaką spodziewa się wpłacić do organu skarbowego z tytułu tego podatku. Na moment pierwszego zastosowania tej zmiany, reklasyfikacja zobowiązania na kapitał własny nie będzie miała wpływu na wynik finansowy.
- **Zmiany do MSR 19 "Świadczenia pracownicze"** - Zmiana, ograniczenie lub rozliczenie planu (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie). Zmiany wymagają aby po zmianie planu zastosować zaktualizowane założenia do wyceny w celu ustalenia bieżących kosztów usług i odsetek netto za pozostałą część okresu sprawozdawczego (wydany w dniu 7 lutego 2018 roku).
- **Interpretacja KIMSF 22** zatytułowana Transakcje w walutach obcych i płatności zaliczkowe - obowiązująca w odniesieniu do okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku. Interpretacja wyjaśnia ujęcie transakcji obejmujących otrzymanie lub zapłatę zaliczki w walucie obcej.

3. Platforma zastosowanych Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (cd.)

- **Zmiany do MSR 40 "Nieruchomości inwestycyjne"** zatytułowane Reklasyfikacja nieruchomości inwestycyjnych - obowiązujące w odniesieniu do okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku. Zmiany poruszają kwestię czy nieruchomość inwestycyjna w budowie powinna zostać przeniesiona z zapasów do nieruchomości inwestycyjnych, jeśli nastąpi wyraźna zmiana w jej użytkowaniu.
- **MSSF 17 "Umowy ubezpieczeniowe"** - obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku oraz później. Celem standardu jest wprowadzenie jednolitych, sformalizowanych zasad rachunkowości, mających zastosowanie do kontraktów ubezpieczeniowych. Nowy standard stanowi, że zobowiązania ubezpieczeniowe wycenia się według bieżącej wartości realizacji zobowiązania oraz wprowadza jednolite zasady wyceny i prezentacji dla wszystkich rodzajów umów ubezpieczenia. MSSF 17 zastępuje MSSF 4 "Umowy ubezpieczeniowe" i powiązane interpretacje.
- **Interpretacja KIMSF 23** zatytułowana Niepewność w zakresie ustalania podatku dochodowego - obowiązująca w odniesieniu do okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku. Interpretacja ma zastosowanie przy ustalaniu dochodu do opodatkowania (straty podatkowej), podstawy opodatkowania, niewykorzystanych strat podatkowych, niewykorzystanych ulg podatkowych, stawek podatkowych, jeśli istnieje niepewność co do sposobu traktowania podatku dochodowego zgodnie z MSR 12.
- **Zmiany do MSSF 9 "Instrumenty finansowe"** zatytułowane Przedpłaty z ujemną kompensatą - obowiązujące w odniesieniu do okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku. Zmiany te umożliwiają jednostkom wycenianie według zamortyzowanego kosztu niektórych aktywów finansowych podlegających przedpłacie z tak zwaną ujemną kompensatą.
- **Zmiany do MSR 28 "Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach"** zatytułowane Długoterminowe udziały w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach - obowiązujące w odniesieniu do okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku. Zmiany wyjaśniają jak jednostka powinna zastosować MSSF 9 dla długoterminowych udziałów w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach, które stanowią część inwestycji netto.
- **Zmiany do różnych standardów "Poprawki do MSSF (cykl 2015-2017)"** - dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 3, MSSF 11, MSR 12 oraz MSR 23) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie).

Grupa dokonała analizy potencjalnego wpływu wymienionych wyżej standardów, interpretacji i zmian do standardów na stosowaną przez Grupę politykę (zasady) rachunkowości i w ocenie Zarządu Jednostki dominującej nie spowodują one istotnego wpływu na aktualnie stosowaną politykę (zasady) rachunkowości.

4. Korekty błędów poprzednich okresów

Podczas przejścia na MSSF UE Jednostka dominująca zastosowała uproszczenia w zakresie wyceny inwestycji w jednostkach wycenianych metodą praw własności, w wyniku czego zaprezentowana wartość tych inwestycji w Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym Grupy Kapitałowej PKP CARGO za rok obrotowy zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku nie odzwierciedlała udziałów Grupy w aktywach netto jednostek wycenianych metodą praw własności. Na dzień 30 czerwca 2017 roku Zarząd Jednostki dominującej dokonał ponownej wyceny inwestycji wycenianych metodą praw własności dostosowując ich wartość do udziału Grupy w aktywach netto tych jednostek. W związku z powyższym Grupa skorygowała wyniki lat ubiegłych. Wpływ korekty na dzień 31 grudnia 2016 roku przedstawia się w następujący sposób:

- kwota 17.409 tysięcy złotych zwiększyła wartości inwestycji wycenianych metodą praw własności,
- kwota 524 tysięcy złotych zwiększyła różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych,
- kwota 16.885 tysięcy złotych zwiększyła wartość zysków zatrzymanych.

W celu zapewnienia porównywalności prezentowanych danych Grupa dokonała przekształcenia danych porównawczych za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2016 roku.

Efekt przekształcenia sprawozdania z sytuacji finansowej został zaprezentowany poniżej. Odpowiednio przekształcono również informacje prezentowane w dodatkowych notach objaśniających do niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego. Przekształcenie nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie z całkowitych dochodów oraz sprawozdanie z przepływów pieniężnych, w związku z czym Grupa nie przekształciła danych porównawczych w tym zakresie.

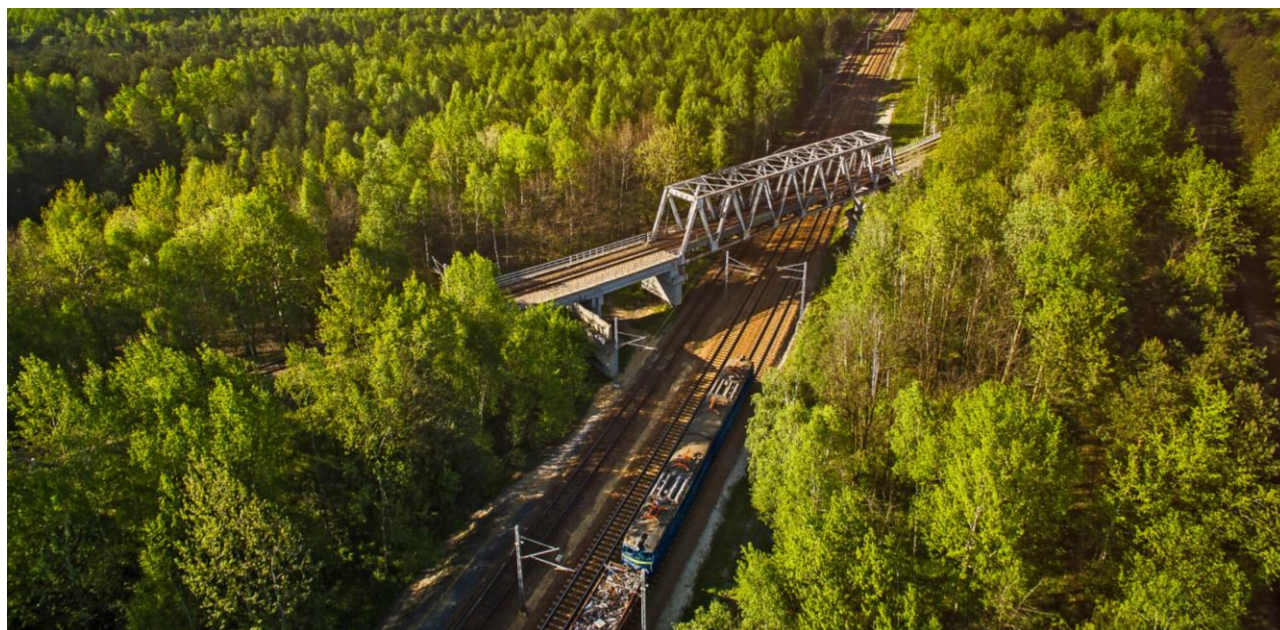
4. Korekty błędów poprzednich okresów (cd.)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2016 ROKU

	Stan na 31/12/2016 (zbadane)	Korekta inwestycji wycenianych MPW	Stan na 31/12/2016 (przekształcone)
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Inwestycje w jednostkach wycenianych metodą praw własności	40 810	17 409	58 219
Aktywa trwałe razem	4 942 861	17 409	4 960 270
AKTYWA RAZEM	6 490 797	17 409	6 508 206
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA			
Kapitał własny			
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych	59 970	524	60 494
Zyski zatrzymane	313 440	16 885	330 325
Kapitał własny razem	3 242 869	17 409	3 260 278
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA RAZEM	6 490 797	17 409	6 508 206

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ NA DZIEŃ 1 STYCZNIA 2016 ROKU

	Stan na 01/01/2016 (zbadane)	Korekta inwestycji wycenianych MPW	Stan na 01/01/2016 (przekształcone)
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Inwestycje w jednostkach wycenianych metodą praw własności	39 831	17 409	57 240
Aktywa trwałe razem	4 979 501	17 409	4 996 910
AKTYWA RAZEM	6 102 457	17 409	6 119 866
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA			
Kapitał własny			
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych	31 500	524	32 024
Zyski zatrzymane	446 471	16 885	463 356
Kapitał własny razem	3 333 945	17 409	3 351 354
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA RAZEM	6 102 457	17 409	6 119 866

5. Przychody ze sprzedaży usług i wyrobów gotowych

Stosowane zasady rachunkowości

Przychody ze sprzedaży wykazuje się w wartości godziwej otrzymanej lub należnej zapłaty po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług, zwroty, rabaty i opusty.

Przychody ze sprzedaży usług ujmowane są w okresie, w którym zostały wykonane. Przychody z wykonania niezakończonych usług ustala się z wykorzystaniem metody stopnia zaawansowania. Stopień zaawansowania mierzy się na podstawie udziału procentowego wykonanych usług w łącznej wartości usług do wykonania.

Za moment sprzedaży w kraju uważa się datę wykonania świadczenia zgodnie z umową kupna - sprzedaży (wysyłki lub postawienia do dyspozycji odbiorcy dostawy, bądź odbioru usługi). W szczególności za moment sprzedaży usługi przewozu ładunków uznaje się w każdym przypadku datę odbioru (zakończenia) usługi. W przypadku eksportu przyjmuje się datę ich przewiezienia przez granicę, potwierdzoną przez graniczny urząd celny.

Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów i kosztów z nimi związanych można wycenić w wiarygodny sposób. Grupa opiera swoje szacunki na wynikach historycznych, uwzględniając rodzaj klienta, rodzaj transakcji oraz szczegóły konkretnych umów.

Struktura przychodów ze sprzedaży usług i wyrobów gotowych

Grupa prowadzi działalność tylko w ramach jednego segmentu - krajowego i międzynarodowego przewozu towarów oraz prowadzenia kompleksowych usług logistycznych w zakresie kolejowych przewozów towarowych.

Zarząd Jednostki dominującej nie dokonuje oceny wyników działalności Grupy ani nie decyduje o alokacji zasobów do grup świadczonych usług przy uwzględnieniu zaprezentowanej poniżej struktury przychodów ze sprzedaży usług, a więc poszczególne grupy usług nie mogą być traktowane jako segmenty operacyjne Grupy. Zarząd Jednostki dominującej analizuje dane finansowe w układzie, w jakim zostały zaprezentowane w niniejszym Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym.

	Rok zakończony 31/12/2017 (zbadane)	Rok zakończony 31/12/2016 (zbadane)
Przychody z tytułu kolejowych usług przewozowych oraz spedycyjnych	3 945 669	3 612 728
Przychody z pozostałej działalności transportowej	167 862	169 180
Przychody bocznicowe i trakcyjne	239 930	267 263
Przychody przeładunkowe	82 234	81 512
Przychody z tytułu usług rekultywacyjnych	77 090	73 864
Pozostałe przychody, w tym:		
Wynajem składników majątku	41 976	44 222
Przychody z tytułu usług agencji celnych	15 517	15 148
Sprzedaż wyrobów gotowych	24 414	28 200
Naprawy taboru	16 067	21 030
Inne	30 049	28 727
Razem	4 640 808	4 341 874

Informacje geograficzne

Grupa definiuje obszar geograficzny działalności gospodarczej jako miejsce siedziby odbiorcy usługi, a nie kraj wykonania usługi. Głównym obszarem geograficznym działalności Grupy jest Polska.

5. Przychody ze sprzedaży usług i wyrobów gotowych (cd.)

Poniżej przedstawiono przychody ze sprzedaży usług i wyrobów gotowych Grupy od klientów zewnętrznych w rozbiciu na miejsce ich siedziby:

	Rok zakończony 31/12/2017 (zbadane)	Rok zakończony 31/12/2016 (zbadane)
Polska	3 281 889	3 011 970
Czechy	585 741	685 244
Niemcy	242 237	180 928
Słowacja	115 468	75 076
Włochy	83 207	69 955
Francja	50 738	60 569
Pozostałe kraje	281 528	258 132
Razem	4 640 808	4 341 874

Aktywa trwałe z wyłączeniem instrumentów finansowych i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w rozbiciu na lokalizację przedstawiają się następująco:

	Stan na 31/12/2017 (zbadane)	Stan na 31/12/2016 (przekształcone*)
Polska	3 984 039	3 987 209
Czechy	804 841	840 775
Pozostałe kraje	12 570	13 860
Razem	4 801 450	4 841 844

(*) przekształcenie danych porównawczych zostało opisane w **Nocie 4** niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

Informacje o wiodących klientach

W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2017 roku udział w sprzedaży usług i wyrobów gotowych do jednej grupy kapitałowej przekraczał 10% i wynosił 11,0% sumy przychodów ze sprzedaży usług i wyrobów gotowych. W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2016 roku przychody od żadnego z klientów Grupy nie przekraczają 10% sumy przychodów ze sprzedaży usług i wyrobów gotowych.

6. Koszty rodzajowe

Amortyzacja i odpisy aktualizujące

	Rok zakończony 31/12/2017 (zbadane)	Rok zakończony 31/12/2016 (zbadane)
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	556 579	577 609
Amortyzacja aktywów niematerialnych	17 472	18 569
Zawiązane / (rozwiązane) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości:		
Rzeczowe aktywa trwałe ⁽¹⁾	(27 166)	25 414
Razem	546 885	621 592

⁽¹⁾ Szczegółowe informacje dotyczące rozwiązania odpisu z tytułu trwałej utraty wartości w roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2017 roku zostały opisane w **Nocie 10** niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

Zużycie materiałów i energii

	Rok zakończony 31/12/2017 (zbadane)	Rok zakończony 31/12/2016 (zbadane)
Zużycie paliwa	191 735	161 693
Zużycie materiałów	100 415	101 600
Zużycie energii elektrycznej, gazowej i wody	412 686	411 386
Zawiązane / (rozwiązane) odpisy aktualizujące wartość zapasów	38	(1 318)
Pozostałe	1 594	1 639
Razem	706 468	675 000

6. Koszty rodzajowe (cd.)

Usługi obce

	Rok zakończony 31/12/2017 (zbadane)	Rok zakończony 31/12/2016 (zbadane)
Usługi dostępu do linii zarządców infrastruktury	717 559	668 596
Usługi remontowe	53 296	53 832
Czynsze i opłaty za użytkowanie nieruchomości i taboru	168 875	185 101
Usługi transportowe	450 582	431 706
Usługi telekomunikacyjne	7 451	8 330
Usługi prawne, doradcze i podobne	22 676	23 356
Usługi informatyczne	45 244	48 947
Usługi związane z utrzymaniem obiektów i eksploatacją środków trwałych	29 944	31 616
Usługi przeładunkowe	21 734	24 640
Usługi rekultywacyjne	51 215	47 091
Pozostałe usługi	50 140	49 844
Razem	1 618 716	1 573 059

Koszty świadczeń pracowniczych

	Rok zakończony 31/12/2017 (zbadane)	Rok zakończony 31/12/2016 (zbadane)
Wynagrodzenia	1 137 464	1 131 052
Koszty ubezpieczeń społecznych	244 571	246 534
Koszty odpisów na ZFŚS	24 409	21 378
Pozostałe świadczenia na rzecz pracowników w trakcie zatrudnienia	37 437	38 160
Świadczenia po okresie zatrudnienia	6 057	7 787
Zmiana wartości rezerw na świadczenia pracownicze	55 228	(5 993)
Pozostałe koszty świadczeń pracowniczych	3 550	3 383
Razem	1 508 716	1 442 301

Pozostałe koszty rodzajowe

	Rok zakończony 31/12/2017 (zbadane)	Rok zakończony 31/12/2016 (zbadane)
Podróże służbowe	32 137	31 904
Ubezpieczenia	13 263	11 961
Reklama i reprezentacja	8 443	7 936
Pozostałe	3 737	3 693
Razem	57 580	55 494

7. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne

	Rok zakończony 31/12/2017 (zbadane)	Rok zakończony 31/12/2016 (zbadane)
Zyski ze zbycia		
Zysk ze sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych ⁽¹⁾	6 917	6 859
Rozwiązane odpisy aktualizujące		
Należności z tytułu dostaw i usług	5 173	3 196
Pozostałe należności	58	29
Pozostałe		
Kary i odszkodowania	19 083	14 555
Rozwiązanie rezerwy na karę UOKiK	-	357
Rozwiązanie pozostałych rezerw	6 197	2 161
Odsetki od należności handlowych i pozostałych	4 201	1 888
Wynik netto z tytułu różnic kursowych od należności i zobowiązań handlowych	-	3 788
Dotacje	1 644	1 206
Spisane zobowiązania handlowe	87	3 125
Inne	2 598	2 146
Razem	45 958	39 310

⁽¹⁾ W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2017 roku pozycja obejmuje głównie zysk osiągnięty ze sprzedaży nieruchomości w Pilźnie.

Pozostałe koszty operacyjne

	Rok zakończony 31/12/2017 (zbadane)	Rok zakończony 31/12/2016 (zbadane)
Utworzone odpisy aktualizujące		
Należności z tytułu dostaw i usług	11 434	80 443
Pozostałe		
Kary i odszkodowania	12 492	9 935
Koszty likwidacji majątku trwałego i obrotowego	3 569	7 352
Rezerwa na kary UOKiK	957	2 032
Pozostałe rezerwy ⁽¹⁾	25 138	10 035
Koszty sądowe i egzekucyjne	1 302	1 291
Koszty świadczeń przejazdowych dla osób niebędących pracownikami	1 616	2 204
Odsetki od zobowiązań handlowych i pozostałych	381	1 431
Wynik netto z tytułu różnic kursowych od należności i zobowiązań handlowych	7 416	-
Spisane należności handlowe	70	-
Przekazane darowizny	1 349	544
Inne	1 403	2 305
Razem	67 127	117 572

⁽¹⁾ W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2017 roku pozycja obejmuje głównie utworzoną rezerwę na umowy rodzące obciążenia w wysokości 14.902 tysięcy złotych, szczegółowe informacje zostały opisane w **Nocie 27** niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

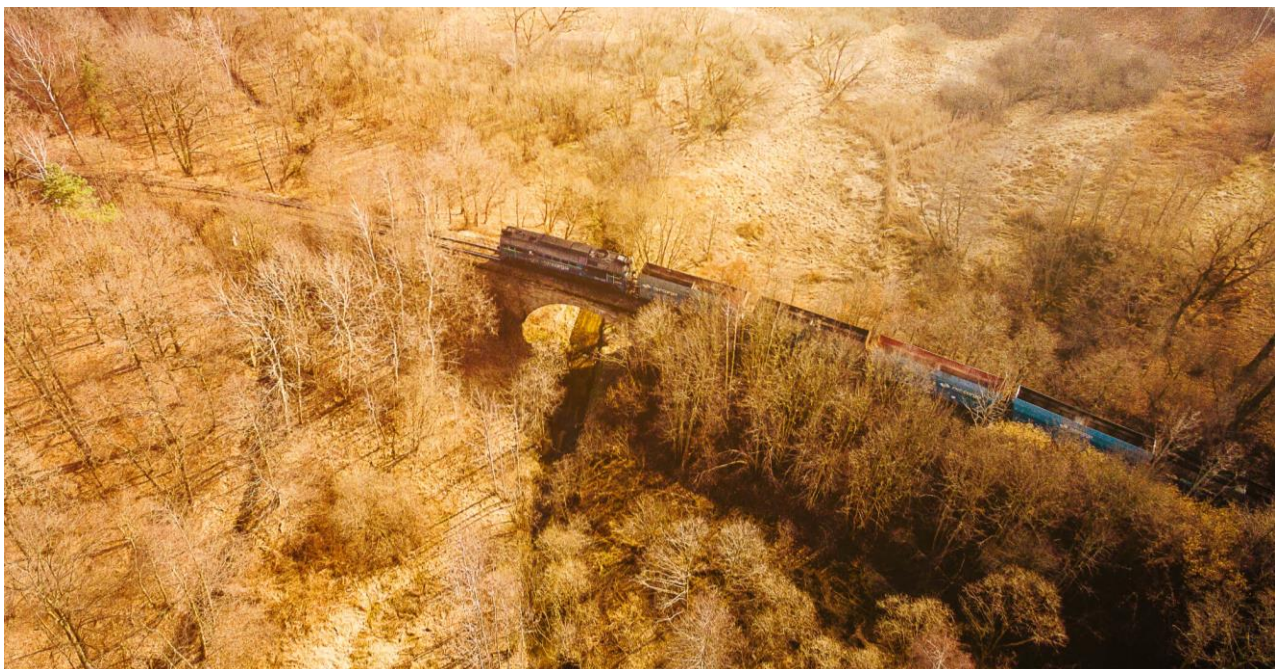
8. Przychody i koszty finansowe

Przychody finansowe

	Rok zakończony 31/12/2017 (zbadane)	Rok zakończony 31/12/2016 (zbadane)
Przychody odsetkowe		
Lokaty i rachunki bankowe	9 453	566
Udzielone pożyczki	414	448
Pozostałe (w tym odsetki od rozrachunków publiczno-prawnych)	163	185
Przychody z tytułu dywidend uzyskane z udziałów i akcji	257	434
Pozostałe		
Zyski ze sprzedaży udziałów i akcji	-	85
Zyski z wyceny aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, w tym:		
Wycena zobowiązania z tytułu opcji put na udziały niedające kontroli	4 694	36 494
Wycena walutowych kontraktów forward	108	94
Wynik netto z tytułu różnic kursowych	5 078	-
Inne	-	619
Razem	20 167	38 925

Koszty finansowe

	Rok zakończony 31/12/2017 (zbadane)	Rok zakończony 31/12/2016 (zbadane)
Koszty odsetkowe		
Odsetki od kredytów i pożyczek	28 124	17 670
Odsetki od zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	6 095	8 556
Odsetki od zobowiązań długoterminowych	504	2 587
Pozostałe (w tym odsetki od rozrachunków publiczno-prawnych)	1 558	1 979
Pozostałe		
Rozliczenie dyskonta z tytułu rezerw na świadczenia pracownicze	20 684	20 527
Wynik netto z tytułu różnic kursowych	-	5 268
Inne	2 575	4 652
Razem	59 540	61 239

9. Podatek dochodowy

Stosowane zasady rachunkowości

Podatek dochodowy za okres sprawozdawczy obejmuje podatek bieżący i odroczony. Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego danego okresu sprawozdawczego. Wynik podatkowy różni się od księgowego wyniku brutto w związku z wyłączeniem przychodów przejściowo niepodlegających opodatkowaniu i kosztów przejściowo niestanowiących kosztów uzyskania przychodów oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym. Odroczony podatek dochodowy wynikający z różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową ujmowany jest w sprawozdaniu finansowym. Jeżeli jednak zobowiązanie z tytułu odroczonego podatku dochodowego powstało z tytułu początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów lub zobowiązania w ramach transakcji innej niż połączenie przedsięwzięć, które nie wpływa w momencie przeprowadzenia transakcji ani na wynik, ani na dochód podatkowy (stratę podatkową), nie wykazuje się go.

Podatek odroczony ujmuje się od różnic przejściowych pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów i zobowiązań a odpowiadającą im wartością podatkową. Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego ujmuje się dla dodatnich różnic przejściowych. Składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się w odniesieniu do ujemnych różnic przejściowych do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż Grupa osiągnie dochód do opodatkowania, który pozwoli na rozliczenie tych różnic przejściowych. Wartość składnika aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega weryfikacji na każdy dzień bilansowy, pod kątem możliwości uzyskania przyszłych zysków podatkowych, które umożliwią jego realizację.

Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają kompensacie, jeżeli występuje możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do dokonania kompensaty aktywów z tytułu bieżącego podatku dochodowego ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku dochodowego oraz jeżeli aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczą podatków dochodowych naliczonych przez te same władze podatkowe, gdy istnieje zamiar rozliczenia sald w kwotach netto.

Podatkowa Grupa Kapitałowa (PGK)

W dniu 29 września 2016 roku została podpisana umowa pomiędzy spółkami z Grupy PKP CARGO o utworzenie podatkowej grupy kapitałowej (zwanej dalej "PGK") na okres trzech lat podatkowych, począwszy od dnia 1 stycznia 2017 roku. W skład PGK wchodzi:

- PKP CARGO S.A.,
- PKP CARGO SERVICE Sp. z o.o.,
- PKP CARGOTABOR Sp. z o.o.,
- PKP CARGOTABOR USŁUGI Sp. z o.o.,
- PKP CARGO Centrum Logistyczne
Małaszewicze Sp. z o.o.,
- PKP CARGO Centrum Logistyczne
Medyka-Żurawica Sp. z o.o.,
- PKP CARGO CONNECT Sp. z o.o.

PKP CARGO S.A. pełni w PGK rolę spółki dominującej oraz spółki reprezentującej w zakresie obowiązków wynikających z Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz z przepisów Ordynacji podatkowej. Decyzją z dnia 21 listopada 2016 roku Naczelnik Pierwszego Mazowieckiego Urzędu Skarbowego w Warszawie dokonał rejestracji umowy o utworzeniu PGK PKP CARGO.

Ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych traktuje podatkową grupę kapitałową jako odrębnego podatnika podatku dochodowego (CIT). Oznacza to, że spółki wchodzące w skład PGK tracą odrębną podmiotowość dla celów podatku CIT a podmiotowość tę zyskuje PGK jako całość. Przedmiotem opodatkowania w PGK będzie dochód ustalony od łącznego dochodu grupy, obliczonego jako nadwyżka sumy dochodów wszystkich spółek tworzących grupę nad sumą ich strat. Odrębność podmiotowa PGK istnieje wyłącznie na gruncie podatku dochodowego od osób prawnych. Nie należy jej utożsamiać z odrębną podmiotowością prawną. Nie przenosi się ona również na grunt innych podatków, w szczególności każda ze spółek tworzących PGK jest nadal odrębnym podatnikiem podatku VAT, podatku od czynności cywilnoprawnych, a także płatnikiem podatku dochodowego od osób fizycznych.

9. Podatek dochodowy (cd.)

Zgodnie z zawartymi umowami gdy dana spółka należąca do PGK wykazuje zysk podatkowy, przekazuje odpowiednią kwotę podatku dochodowego do PKP CARGO S.A., która rozlicza się z Urzędem Skarbowym jako spółka reprezentująca. Z kolei, gdy spółka należąca do PGK poniesie stratę podatkową to korzyść podatkowa z tego tytułu w trakcie roku przypada na spółkę reprezentującą, czyli PKP CARGO S.A. Ostateczne rozliczenie pomiędzy spółkami należącymi do PGK następuje po złożeniu przez spółkę reprezentującą deklaracji rocznej. Zostają wówczas ustalone ostateczne wartości podatku przypadającego na poszczególne spółki z uwzględnieniem proporcjonalnego udziału w wyniku podatkowym i wykorzystaniem strat podatkowych generowanych przez inne podmioty w PGK. Spółki tworzące PGK muszą spełnić szereg wymogów, obejmujących między innymi: odpowiedni poziom kapitałów, udział spółki reprezentującej w kapitałach spółek tworzących PGK, brak zaległości podatkowych, osiągnięcie określonej rentowności oraz zawieranie transakcji z podmiotami spoza PGK wyłącznie na warunkach rynkowych. Naruszenie powyższych wymogów będzie oznaczać rozwiązanie podatkowej grupy kapitałowej i utratę przez nią statusu podatnika. Na dzień 31 grudnia 2017 roku PGK spełniła powyższe wymogi.

ISTOTNE WARTOŚCI OPARTE NA PROFESJOANALNYM OSĄDZIE I SZACUNKACH

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty dochód podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione. Zarząd Grupy weryfikuje przyjęte szacunki dotyczące prawdopodobieństwa odzyskania aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w oparciu o zmiany czynników branych pod uwagę przy ich dokonywaniu, nowe informacje oraz doświadczenia z przeszłości.

Podatek dochodowy ujęty w wyniku

	Rok zakończony 31/12/2017 (zbadane)	Rok zakończony 31/12/2016 (zbadane)
Bieżący podatek dochodowy		
Bieżące obciążenie podatkowe	58 126	4 489
Korekty wykazane w bieżącym roku w odniesieniu do podatku z lat ubiegłych	133	626
Odroczony podatek dochodowy		
Podatek odroczone powstały w ciągu okresu sprawozdawczego	(23 499)	(22 267)
Podatek dochodowy ujęty w wyniku	34 760	(17 152)

Obecne przepisy nie zakładają zróżnicowania stawek podatkowych dla przyszłych okresów. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym. Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe.

Podatek odroczone ujęty w pozostałych całkowitych dochodach

	Rok zakończony 31/12/2017 (zbadane)	Rok zakończony 31/12/2016 (zbadane)
Podatek odroczone od przeszacowania wartości godziwej instrumentów finansowych wyznaczonych jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych	5 294	(745)
Podatek odroczone od zysków / (strat) aktuarialnych świadczeń po okresie zatrudnienia	(6 836)	4 081
Różnice kursowe z przeliczenia salda podatku odroczonego jednostek zagranicznych ujęte w pozostałych całkowitych dochodach ⁽¹⁾	(245)	4 286
Podatek odroczone ujęty w pozostałych całkowitych dochodach	(1 787)	7 622

⁽¹⁾ Pozycja prezentowana w ramach kapitału własnego jako różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych.

9. Podatek dochodowy (cd.)

Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

	Rok zakończony 31/12/2017 (zbadane)	Rok zakończony 31/12/2016 (zbadane)
Zysk / (strata) przed opodatkowaniem	116 433	(150 924)
Koszt podatku dochodowego według stawki 19%	22 122	(28 675)
Efekt podatkowy przychodów niebędących przychodami według przepisów podatkowych, w tym:		
Dywidendy	(49)	(82)
Rozwiązanie niepodatkowych rezerw i odpisów aktualizujących	(429)	(198)
Wycena MPW	(153)	(658)
Wycena opcji put na udziały niedające kontroli	(892)	(6 934)
Odzyskany podatek VAT	(817)	(1 195)
Inne	(463)	(1 432)
Efekt podatkowy kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów według przepisów podatkowych, w tym:		
PFRON	4 343	4 354
Utworzenie niepodatkowych rezerw i odpisów aktualizujących	1 357	1 363
Trwałe różnice w kosztach związanych z rzeczowymi aktywami trwałymi	3 275	679
Koszty reprezentacji	824	1 213
Kary i odszkodowania	974	846
Podatek VAT i inne zobowiązania publiczno-prawne	1 804	1 332
Inne	1 318	1 627
Efekt strat podatkowych niewykorzystanych / (odliczonych) w okresie	-	8 089
Efekt zawiązania / (rozwiązania) odpisu na aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego od strat podatkowych	1 074	1 671
Efekt zastosowania różnych stawek podatkowych	339	222
Korekty wykazane w bieżącym roku w odniesieniu do podatku z lat ubiegłych	133	626
Podatek dochodowy ujęty w wyniku	34 760	(17 152)

Obowiązująca w Polsce stawka podatku dochodowego od osób prawnych w latach 2016 - 2017 wynosiła 19%. W przypadku spółek z Grupy AWT stawki podatkowe wynosiły: 19% w Czechach, 10% na Węgrzech, 25% w Holandii.

Stan aktywów i zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	Stan na 31/12/2017 (zbadane)	Stan na 31/12/2016 (zbadane)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	133 583	107 554
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(107 418)	(106 675)
Razem	26 165	879

9. Podatek dochodowy (cd.)

Tabela ruchów dla odroczonego podatku dochodowego

Rok zakończony 31/12/2017 (zbadane)	Stan na 01/01/2017 (zbadane)	Ujęte w wyniku	Ujęte w pozostałych całkowitych dochodach	Różnice kursowe z przeliczenia salda podatku odroczonego ujęte w pozostałych całkowitych dochodach	Stan na 31/12/2017 (zbadane)
Różnice przejściowe dotyczące składników (zobowiązań) / aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego:					
Rzeczowe aktywa trwałe, aktywa niematerialne oraz aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży (w tym leasing finansowy)	(183 033)	38 647	-	302	(144 084)
Zobowiązania długoterminowe	(97)	97	-	-	-
Zapasy	936	(2 860)	-	-	(1 924)
Należności - odpisy aktualizujące	7 138	662	-	5	7 805
Naliczone odsetki dotyczące aktywów	(241)	(92)	-	-	(333)
Naliczone odsetki dotyczące zobowiązań	182	(29)	-	-	153
Rezerwy na świadczenia pracownicze	118 565	422	6 836	(4)	125 819
Pozostałe rezerwy	3 904	2 495	-	(13)	6 386
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	6 008	(4 857)	-	-	1 151
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	(3 080)	(271)	-	-	(3 351)
Niewypłacone świadczenia pracownicze	7 375	(5 544)	-	-	1 831
Różnice kursowe	2 235	(1 017)	(2 889)	-	(1 671)
Wycena instrumentów pochodnych	218	(458)	(2 405)	(2)	(2 647)
Niewykorzystane straty podatkowe ⁽¹⁾	40 769	(3 696)	-	(43)	37 030
Razem	879	23 499	1 542	245	26 165

⁽¹⁾ Na dzień 31 grudnia 2017 roku aktywa z tytułu podatku odroczonego od strat podatkowych do wykorzystania w przyszłych okresach reprezentowały stratę Jednostki dominującej w kwocie 139.730 tysięcy złotych oraz spółek zależnych w kwocie 55.165 tysięcy złotych. Strata podatkowa w kwocie 167.073 tysięcy złotych będzie możliwa do odliczenia w trakcie kolejnych pięciu lat podatkowych po zakończeniu funkcjonowania PGK. Pozostałe straty podatkowe są możliwe do rozliczenia w trakcie kolejnych pięciu lat podatkowych od daty powstania. Zdaniem Zarządu Jednostki dominującej na dzień 31 grudnia 2017 roku nie istnieje ryzyko braku realizowalności powyższych aktywów.

9. Podatek dochodowy (cd.)

Rok zakończony 31/12/2016 (zbadane)	Stan na 01/01/2016 (zbadane)	Ujęte w wyniku	Ujęte w pozostałych całkowitych dochodach	Różnice kursowe z przeliczenia saldo podatku odroczonego ujęte w pozostałych całkowitych dochodach	Stan na 31/12/2016 (zbadane)
Różnice przejściowe dotyczące składników (zobowiązań) / aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego:					
Rzeczowe aktywa trwałe, aktywa niematerialne oraz aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży (w tym leasing finansowy)	(185 146)	6 765	-	(4 652)	(183 033)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	4 608	(4 608)	-	-	-
Zobowiązania długoterminowe	(543)	446	-	-	(97)
Zapasy	466	460	-	10	936
Należności - odpisy aktualizujące	6 856	265	-	17	7 138
Naliczone odsetki dotyczące aktywów	(157)	(84)	-	-	(241)
Naliczone odsetki dotyczące zobowiązań	(6)	188	-	-	182
Rezerwy na świadczenia pracownicze	133 800	(11 250)	(4 081)	96	118 565
Pozostałe rezerwy	4 652	(852)	-	104	3 904
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	7 265	(1 257)	-	-	6 008
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	(4 731)	1 651	-	-	(3 080)
Niewypłacone świadczenia pracownicze	7 188	187	-	-	7 375
Różnice kursowe	1 582	(275)	928	-	2 235
Wycena instrumentów pochodnych	450	(51)	(183)	2	218
Pozostałe	858	(858)	-	-	-
Niewykorzystane straty podatkowe ⁽¹⁾	9 092	31 540	-	137	40 769
Razem	(13 766)	22 267	(3 336)	(4 286)	879

⁽¹⁾ Na dzień 31 grudnia 2016 roku aktywa z tytułu podatku odroczonego od strat podatkowych do wykorzystania w przyszłych okresach reprezentowały stratę Jednostki dominującej w kwocie 149.417 tysięcy złotych oraz spółek zależnych w kwocie 65.157 tysięcy złotych.

Straty podatkowe nieujęte w kalkulacji aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	Stan na 31/12/2017 (zbadane)	Stan na 31/12/2016 (zbadane)
Na dzień bilansowy nie zostały wykazane aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego od następujących strat podatkowych	113 508	115 682

Kwota strat podatkowych nieujętych w kalkulacji aktywów z tytułu odroczonego podatku na dzień 31 grudnia 2017 roku reprezentuje straty spółek Grupy AWT w wysokości 104.345 tysięcy złotych (AWT B.V. w wysokości 59.073 tysięcy złotych, AWT a.s. (następca prawny AWT Coal Logistics s.r.o.) w wysokości 27.389 tysięcy złotych, AWT Rail HU Zrt. w wysokości 17.883 tysięcy złotych) oraz stratę PKP CARGOTABOR USŁUGI Sp. z o.o. w wysokości 7.558 tysięcy złotych i CARGOSPED Terminal Braniewo Sp. z o.o. w wysokości 1.605 tysięcy złotych. Natomiast na dzień 31 grudnia 2016 roku kwota strat podatkowych nieujętych w kalkulacji aktywów z tytułu odroczonego podatku reprezentowała straty spółek Grupy AWT w wysokości 104.774 tysięcy złotych (AWT B.V. w wysokości 59.333 tysięcy złotych, AWT Coal Logistics s.r.o. w wysokości 30.930 tysięcy złotych, AWT Rail HU Zrt. w wysokości 14.511 tysięcy złotych) oraz stratę PKP CARGOTABOR USŁUGI Sp. z o.o. w wysokości 7.540 tysięcy złotych i CARGOSPED Terminal Braniewo Sp. z o.o. w wysokości 3.368 tysięcy złotych.

Terminy wygaśnięcia strat podatkowych, od których nie ujęto na dzień 31 grudnia 2017 roku aktywów z tytułu podatku odroczonego przedstawiają się następująco:

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023 i później	Razem
Niewykorzystane straty podatkowe	2 229	20 895	19 886	36 741	12 476	21 281	113 508

Terminy wygaśnięcia strat podatkowych, od których nie ujęto na dzień 31 grudnia 2016 roku aktywów z tytułu podatku odroczonego przedstawiały się następująco:

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022 i później	Razem
Niewykorzystane straty podatkowe	5 711	6 093	18 352	20 221	40 979	24 326	115 682

10. Rzeczowe aktywa trwałe

Stosowane zasady rachunkowości

Rzeczowe aktywa trwałe wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu trwałej utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia lub koszty wytworzenia, wraz z cłami importowymi, niepodlegającymi odliczeniu podatkami zawartymi w cenie oraz jest pomniejszona o opusty, rabaty i powiększona o nakłady bezpośrednio związane z przygotowaniem składnika aktywów do użytkowania zgodnie z jego planowanym przeznaczeniem i, jeśli dotyczy, koszty finansowania zewnętrznego oraz pomniejszone o dotacje. Dotacje rządowe są ujmowane jako pomniejszenie wartości aktywów w momencie gdy istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki.

Aktywa użytkowane na podstawie umowy leasingu finansowego (w przypadku którego następuje przeniesienie na Grupę zasadniczo wszystkich ryzyk i korzyści) traktuje się jak aktywa Grupy i wycenia w ich wartości godziwej w momencie ich nabycia, nie wyższej jednak niż wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych.

Środki trwałe w okresie budowy prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej po koszcie wytworzenia pomniejszonym o ujęte odpisy z tytułu utraty wartości.

Składnik rzeczowych aktywów trwałych usuwa się ze sprawozdania z sytuacji finansowej na moment zbycia lub gdy oczekuje się, iż nie uzyska się korzyści ekonomicznych z jego użytkowania. W momencie podjęcia decyzji o likwidacji składnika rzeczowych aktywów trwałych jego wartość księgowa ujmowana jest w wyniku okresu, w którym decyzja ta została podjęta, za wyjątkiem składników taboru kolejowego, w przypadku których, w momencie podjęcia decyzji o ich likwidacji, ich wartość rezydualna ujmowana jest w pozycji zapasów.

W ramach składników taboru kolejowego Grupa identyfikuje i wyodrębnia wszystkie istotne elementy wchodzące w skład danego składnika aktywów, które charakteryzują się różnym okresem ekonomicznej użyteczności, czyli tzw. komponenty. Jako istotne komponenty składników taboru kolejowego Grupa wyodrębnia część główną składnika taboru oraz część naprawy / przeglądu.

Naprawy i przeglądy taboru kolejowego

Tabor kolejowy poddawany jest czynnościom utrzymaniowym na pięciu poziomach. Szczegółowe wymagania dla tych czynności zawarte są w Dokumentacjach Systemu Utrzymania (DSU) obowiązujących dla każdego z eksploatowanych pojazdów kolejowych. Tabor kolejowy poddawany jest planowym czynnościom utrzymaniowym zgodnie z określonymi w DSU cyklami naprawczymi uwarunkowanymi dopuszczalnym czasem i/lub przebiegiem eksploatacji pojazdu.

10. Rzeczowe aktywa trwałe (cd.)
Stosowane zasady rachunkowości
Naprawy i przeglądy taboru kolejowego (cd.)

Po zakończeniu naprawy lub modernizacji na poziomie 4 i 5 wystawiane jest świadectwo sprawności technicznej. Świadectwo sprawności technicznej potwierdza możliwość eksploatacji danego składnika taboru do kolejnej naprawy na poziomie P4 lub P5. Warunkiem tej eksploatacji w całym okresie ważności świadectwa jest również wykonanie w połowie cyklu przeglądu P3. W przypadku niewykonania naprawy / przeglądu na poziomach P3, P4 i P5, składnik taboru traci zdolność eksploatacyjną i nie może być używany w przewozach kolejowych. Grupa uznaje naprawy i przeglądy okresowe na poziomie P3, P4 i P5 za warunek ciągłego wykorzystywania pozycji składników taboru kolejowego i w momencie przeprowadzania takiej naprawy, jeśli kryteria ujmowania są spełnione, koszty naprawy / przeglądu zostają ujęte w wartości bilansowej składnika taboru i podlegają amortyzacji w okresie międzynaprawczym. Inne koszty bieżącego utrzymania i konserwacji rzeczowych aktywów trwałych oraz koszty bieżących remontów (niebędące kosztem napraw i przeglądów okresowych P3, P4 lub P5) są na zasadach ogólnych ujmowane jako koszt okresu, w którym nastąpiły.

Wartość rezydualna taboru kolejowego

Grupa na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej używa własne lub leasingowane lokomotywy i wagony, w przypadku których wyodrębnia wartość rezydualną. Wycena wartości rezydualnej taboru oparta jest na cenach złomu określonych klas z uwzględnieniem kosztów doprowadzenia do zbycia. Wartość rezydualna nie podlega amortyzacji w ramach całkowitej wartości początkowej składnika środka trwałego, jednak podlega okresowej weryfikacji.

Wartość rezydualna weryfikowana jest na koniec każdego roku obrotowego i podlega zmianie w przypadku, gdy zmiana ta w istotny sposób wpływa na Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy.

Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych

Grupa stosuje liniową metodę amortyzacji. Wartość rzeczowych aktywów trwałych podlegającą amortyzacji rozkłada się w sposób systematyczny na przestrzeni okresu użytkowania. Podlegającą amortyzacji wartość początkową danego składnika aktywów ustala się po odjęciu jego wartości rezydualnej.

Aktywa utrzymywane na podstawie umowy leasingu finansowego amortyzuje się przez okres ich ekonomicznej użyteczności na takich samych zasadach jak aktywa własne. W sytuacji, gdy nie ma wystarczającej pewności, że własność zostanie przeniesiona na koniec okresu leasingu, aktywa są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: przez okres leasingu lub ich ekonomicznej użyteczności.

Grunt własny oraz prawa wieczystego użytkowania gruntów nie podlegają amortyzacji.

Szacowane okresy użytkowania oraz metody amortyzacji są weryfikowane na koniec każdego okresu sprawozdawczego, z perspektywnym zastosowaniem wszelkich zmian w szacunkach.

Na potrzeby kalkulacji amortyzacji Grupa stosuje następujące okresy ekonomicznego użytkowania dla poszczególnych grup aktywów trwałych:

Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	od 5 do 75 lat
Urządzenia techniczne i maszyny	od 2 do 40 lat
Środki transportu, w tym:	
Wagony towarowe:	
- część główna wagonów	od 36 do 48 lat
- naprawy okresowe wagonów	od 4 do 6 lat
- przeglądy okresowe wagonów	od 2 do 3 lat
Lokomotywy:	
- część główna lokomotyw	od 24 do 45 lat
- naprawy okresowe lokomotyw	od 4 do 8 lat
- przeglądy okresowe lokomotyw	od 2 do 4 lat
Pozostałe środki transportu	od 2 do 25 lat
Inne środki trwałe	od 2 do 25 lat

10. Rzeczowe aktywa trwałe (cd.)

Stosowane zasady rachunkowości

Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje przeglądu wartości bilansowych posiadanych aktywów trwałych w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Jeżeli stwierdzono istnienie przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna ośrodka wypracowującego środki pieniężne lub pojedynczego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu.

Wartość odzyskiwalna ustalana jest jako wyższa spośród dwóch wartości: wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży lub wartość użytkowa. Wartość użytkowa odpowiada wartości bieżącej szacunku przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu odpowiedniej stopy dyskonta przed opodatkowaniem. Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od wartości bilansowej ośrodka wypracowującego środki pieniężne lub pojedynczego składnika aktywów, wartość bilansowa pomniejszana jest do wartości odzyskiwalnej. Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się w wyniku.

Jeśli strata z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu, wartość aktywów zwiększana jest do nowej oszacowanej wartości odzyskiwalnej, nieprzekraczającej jednak ich wartości bilansowej jaka byłaby ustalona, gdyby w poprzednich latach nie ujęto straty z tytułu utraty wartości. Odwrócenie straty z tytułu utraty wartości ujmuje się w wyniku.

ISTOTNE WARTOŚCI OPARTE NA PROFESJONALNYM OSĄDZIE I SZACUNKACH

Okresy ekonomicznej użyteczności środków trwałych

Grupa określa szacowane okresy użytkowania, a poprzez to stawki amortyzacji dla poszczególnych środków trwałych i aktywów niematerialnych. Szacunek ten opiera się na oczekiwanym okresie ekonomicznej użyteczności aktywów. W przypadku zaistnienia okoliczności powodujących zmianę zakładanego okresu użytkowania następuje zmiana stawek amortyzacji, co z kolei wpływa na wysokość

odpisów amortyzacyjnych oraz wartość księgową środków trwałych i aktywów niematerialnych w przyszłych okresach. Przeprowadzona na dzień 31 grudnia 2017 roku weryfikacja okresów ekonomicznej użyteczności środków trwałych nie wykazała konieczności istotnych zmian dotychczas stosowanych stawek amortyzacyjnych.

Wartości rezydualne taboru

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Grupa dokonała weryfikacji wartości rezydualnej taboru kolejowego. Ze względu na odnotowany na rynku wzrost cen złomu w stosunku do cen przyjętych przez Grupę do wyceny wartości rezydualnej taboru kolejowego w poprzednich okresach, Zarząd Jednostki dominującej po przeprowadzeniu analizy wpływu tej zmiany na Jednostkowe i Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za rok 2017, podjął decyzję o dokonaniu aktualizacji wartości rezydualnej taboru kolejowego. Na dzień 31 grudnia 2017 roku w wyniku aktualizacji wartości rezydualnej Jednostka dominująca dokonała rozwiązania części odpisu aktualizującego wartość taboru kolejowego bez ważnych świadectw sprawności technicznej w wysokości 27.414 tysięcy złotych. Tabor ten nie podlega amortyzacji i jest ujmowany w wartości rezydualnej.

Istotny wpływ na wycenę wartości rezydualnej taboru kolejowego mają przyjęte ceny poszczególnych klas złomu. Poniżej zamieszczono analizę wrażliwości przedstawiającą zmianę wartości odpisu z tytułu trwałej utraty wartości taboru kolejowego bez ważnych świadectw sprawności technicznej przy wzroście / spadku o 5% cen poszczególnych klas złomu. Analizę wrażliwości przeprowadzono przy zachowaniu niezmienności pozostałych parametrów wyceny.

	Stan na 31/12/2017 (zbadane)	Zmiana cen złomu będących podstawą wyceny taboru kolejowego	
		+ 5%	- 5%
Odpis aktualizujący wartość taboru bez ważnych świadectw sprawności technicznej	111 432	(19 183)	20 298

Utrata wartości aktywów trwałych

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Grupa przeprowadziła testy na trwałą utratę wartości w odniesieniu do dwóch ośrodków wypracowujących środki pieniężne zdefiniowanych na poziomie aktywów Jednostki dominującej oraz Grupy AWT. Głównymi przesłankami wskazującymi na potencjalną utratę wartości wybranych aktywów Grupy były:

- utrzymująca się niższa wartość rynkowa aktywów netto Grupy od ich wartości bilansowej,
- zatwierdzenie planu restrukturyzacji głównego kontrahenta Grupy AWT, które w sposób istotny wpłynęło na prognozowane przepływy pieniężne,

Testy na trwałą utratę wartości zostały przeprowadzone w odniesieniu do ośrodków wypracowujących środki pieniężne poprzez ustalenie ich wartości odzyskiwalnej na poziomie wartości użytkowej.

10. Rzeczowe aktywa trwałe (cd.)

PKP CARGO S.A.

Wartość odzyskiwalna analizowanych aktywów została ustalona w oparciu o oszacowanie ich wartości użytkowej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych netto na podstawie szczegółowych projekcji finansowych przygotowanych na lata 2018-2027. Zdaniem Zarządu Jednostki dominującej przyjęcie projekcji finansowych dłuższych niż pięcioletnie jest zasadne ze względu na fakt, iż rzeczowe aktywa trwałe wykorzystywane przez Jednostkę dominującą mają istotnie dłuższy okres ekonomicznej użyteczności.

Poniżej przedstawiono kluczowe założenia wpływające na oszacowanie wartości użytkowej testowanego ośrodka wypracowującego środki pieniężne:

- w całym okresie szczegółowej projekcji średnioroczny wzrost (CAGR) przychodów z przewoźnego będzie kształtował się na poziomie 1,6% w ujęciu realnym,
- wydatki na CAPEX osiągną średniorocznie w całym okresie szczegółowej projekcji 14% rocznych przychodów z działalności operacyjnej w ujęciu realnym,
- średni ważony koszt kapitału po opodatkowaniu (WACC) w okresie szczegółowej projekcji będzie kształtował się na poziomie 5,71% w ujęciu realnym,
- po okresie szczegółowej projekcji założono wzrost przyszłych przepływów pieniężnych na poziomie 0,0% w ujęciu realnym.

W wyniku przeprowadzonego testu ustalona wartość odzyskiwalna przewyższyła wartość bilansową testowanych aktywów trwałych na dzień 31 grudnia 2017 roku wobec czego Jednostka dominująca nie rozpoznała odpisu z tytułu trwałej utraty wartości aktywów.

Analizę wrażliwości przeprowadzono dla kluczowych założeń modelu testu na utratę wartości takich jak WACC oraz wskaźnik wzrostu przyszłych przepływów pieniężnych po okresie prognoz. Zmiana WACC o +/- 0,3 p.p. oraz poziomu wzrostu przyszłych przepływów pieniężnych po okresie prognozy o +/- 0,3 p.p. nie powoduje konieczności rozpoznania odpisu z tytułu trwałej utraty wartości aktywów.

GRUPA AWT

Wartość odzyskiwalna analizowanych aktywów została ustalona w oparciu o oszacowanie ich wartości użytkowej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych netto na podstawie szczegółowych projekcji finansowych przygotowanych na lata 2018-2027. Zdaniem Grupy przyjęcie projekcji finansowych dłuższych niż pięcioletnie jest zasadne ze względu na fakt, iż rzeczowe aktywa trwałe wykorzystywane przez Grupę AWT mają istotnie dłuższy okres ekonomicznej użyteczności.

Kluczowe założenia wpływające na oszacowanie wartości użytkowej testowanego ośrodka wypracowującego środki pieniężne były następujące:

- za ośrodek wypracowujący środki pieniężne uznano całość aktywów należących do Grupy AWT, które głównie są wykorzystywane do obsługi klientów na czeskim rynku kolejowym,
- wolumen przewożonych ładunków dla istotnego klienta przyjęto na poziomie zaplanowanego wydobycia węgla oraz uwzględniono plan likwidacji poszczególnych kopalń, co ma nastąpić w 2023 roku,
- przyjęcie średniego ważonego kosztu kapitału po opodatkowaniu (WACC) na poziomie 5,63% w ujęciu realnym (uwzględniono premię za specyficzne ryzyko związane z głównym klientem),
- wzrost wynagrodzeń w okresie rezydualnym na poziomie 0,15% w ujęciu realnym, w przypadku pozostałych parametrów nie założono wzrostu.

W wyniku przeprowadzonego testu ustalona wartość odzyskiwalna nie różniła się istotnie od wartości bilansowej testowanych aktywów trwałych należących do Grupy AWT wobec czego Grupa na dzień 31 grudnia 2017 roku nie dokonała aktualizacji odpisu z tytułu trwałej utraty wartości aktywów, który na ten dzień wynosił 33.327 tysięcy złotych.

Poniżej przedstawiono szacowaną zmianę wysokości odpisu z tytułu trwałej utraty wartości aktywów na dzień 31 grudnia 2017 roku przy zmianie wyłącznie poniższych kluczowych parametrów z zachowaniem stałego poziomu pozostałych założeń:

	GRUPA AWT	
	- 0,3 p.p.	+0,3 p.p.
WACC	brak odpisu	60 677
Wzrost po okresie prognozy szczegółowej	24 997	(25 830)

10. Rzeczowe aktywa trwałe (cd.)

Zmiana stanu rzeczowych aktywów trwałych

Rok zakończony 31/12/2017 (zbadane)	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto							
Stan na 1 stycznia 2017 roku (zbadane)	162 389	742 757	381 563	5 925 512	39 889	44 274	7 296 384
<i>Zwiększenia / (zmniejszenia):</i>							
Nabycie	-	-	-	-	-	552 400	552 400
Leasing finansowy	-	-	2 350	1 508	-	-	3 858
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych	(74)	(925)	(151)	(3 539)	(12)	38	(4 663)
Rozliczenie środków trwałych w budowie	(3 482)	24 038	26 995	503 848	1 889	(553 288)	-
Dotacje	-	-	-	-	-	(2 195)	(2 195)
Sprzedaż	(955)	(705)	(1 200)	(4 464)	(152)	-	(7 476)
Likwidacja	-	(5 364)	(2 780)	(293 392)	(384)	(80)	(302 000)
Pozostałe	(686)	(2 395)	(877)	(4 298)	(1 798)	114	(9 940)
Stan na 31 grudnia 2017 roku (zbadane)	157 192	757 406	405 900	6 125 175	39 432	41 263	7 526 368
Skumulowane umorzenie							
Stan na 1 stycznia 2017 roku (zbadane)	-	167 999	241 431	1 953 606	31 223	-	2 394 259
<i>Zwiększenia / (zmniejszenia):</i>							
Koszty amortyzacji	-	34 793	32 785	486 341	2 660	-	556 579
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych	-	(62)	(20)	(159)	(3)	-	(244)
Sprzedaż	-	(249)	(906)	(3 873)	(152)	-	(5 180)
Likwidacja	-	(3 502)	(2 626)	(241 814)	(370)	-	(248 312)
Pozostałe	-	(3 283)	(37)	(4 102)	(1 748)	-	(9 170)
Stan na 31 grudnia 2017 roku (zbadane)	-	195 696	270 627	2 189 999	31 610	-	2 687 932
Skumulowana utrata wartości							
Stan na 1 stycznia 2017 roku (zbadane)	2 380	1 924	317	194 486	8	2 460	201 575
<i>Zwiększenia / (zmniejszenia):</i>							
Ujęcie odpisu	-	-	-	-	-	248	248
Rozwiązanie odpisu	-	-	-	(27 414)	-	-	(27 414)
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych	(2)	-	-	(2 022)	-	-	(2 024)
Sprzedaż	-	-	-	(49)	-	-	(49)
Likwidacja	-	(1 560)	-	(20 242)	-	(80)	(21 882)
Stan na 31 grudnia 2017 roku (zbadane)	2 378	364	317	144 759	8	2 628	150 454
Wartość netto							
Stan na 1 stycznia 2017 roku (zbadane)	160 009	572 834	139 815	3 777 420	8 658	41 814	4 700 550
w tym leasing finansowy	-	-	8 633	319 689	-	-	328 322
Stan na 31 grudnia 2017 roku (zbadane)	154 814	561 346	134 956	3 790 417	7 814	38 635	4 687 982
w tym leasing finansowy	-	-	10 796	253 155	-	-	263 951

10. Rzeczowe aktywa trwałe (cd.)

Rok zakończony 31/12/2016 (zbadane)	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto							
Stan na 1 stycznia 2016 roku (zbadane)	153 323	735 423	362 904	5 441 611	39 283	30 332	6 762 876
<i>Zwiększenia / (zmniejszenia):</i>							
Nabycie	-	-	-	-	-	521 727	521 727
Leasing finansowy	-	-	-	3 302	-	(93)	3 209
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych	489	4 275	1 420	30 312	65	444	37 005
Przeklasyfikowanie z APS	8 307	5 830	-	94 688	-	-	108 825
Rozliczenie środków trwałych w budowie	319	7 804	24 210	467 224	1 416	(500 973)	-
Dotacje	-	-	-	-	-	(5 407)	(5 407)
Sprzedaż	(49)	(1 620)	(3 957)	(7 239)	(93)	-	(12 958)
Likwidacja	-	(8 955)	(3 011)	(104 302)	(704)	(1 669)	(118 641)
Pozostałe	-	-	(3)	(84)	(78)	(87)	(252)
Stan na 31 grudnia 2016 roku (zbadane)	162 389	742 757	381 563	5 925 512	39 889	44 274	7 296 384
Skumulowane umorzenie							
Stan na 1 stycznia 2016 roku (zbadane)	-	129 544	215 838	1 508 843	28 717	-	1 882 942
<i>Zwiększenia / (zmniejszenia):</i>							
Koszty amortyzacji	-	39 412	31 787	503 095	3 315	-	577 609
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych	-	225	250	3 187	13	-	3 675
Przeklasyfikowanie z APS	-	1 647	-	41 234	-	-	42 881
Sprzedaż	-	(577)	(3 635)	(5 285)	(88)	-	(9 585)
Likwidacja	-	(2 252)	(2 806)	(97 429)	(656)	-	(103 143)
Pozostałe	-	-	(3)	(39)	(78)	-	(120)
Stan na 31 grudnia 2016 roku (zbadane)	-	167 999	241 431	1 953 606	31 223	-	2 394 259
Skumulowana utrata wartości							
Stan na 1 stycznia 2016 roku (zbadane)	751	8 809	317	147 799	8	2 502	160 186
<i>Zwiększenia / (zmniejszenia):</i>							
Ujęcie odpisu	133	335	-	34 992	-	-	35 460
Rozwiązanie odpisu	-	-	-	(10 046)	-	-	(10 046)
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych	1	-	-	357	-	-	358
Przeklasyfikowanie z APS	1 495	-	-	22 451	-	-	23 946
Wykorzystanie odpisu	-	(7 220)	-	(1 067)	-	(42)	(8 329)
Stan na 31 grudnia 2016 roku (zbadane)	2 380	1 924	317	194 486	8	2 460	201 575
Wartość netto							
Stan na 1 stycznia 2016 roku (zbadane)	152 572	597 070	146 749	3 784 969	10 558	27 830	4 719 748
w tym leasing finansowy	-	-	12 427	346 493	-	-	358 920
Stan na 31 grudnia 2016 roku (zbadane)	160 009	572 834	139 815	3 777 420	8 658	41 814	4 700 550
w tym leasing finansowy	-	-	8 633	319 689	-	-	328 322

10. Rzeczowe aktywa trwałe (cd.)

Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku wartość księgowa taboru należącego do Jednostki dominującej bez ważnych świadectw sprawności technicznej wynosiła odpowiednio 349.697 tysięcy złotych oraz 267.659 tysięcy złotych.

Świadectwo sprawności technicznej jest wystawiane bezpośrednio po wykonanych czynnościach utrzymaniowych na poziomie P4 lub P5 oraz w momencie przekazania do eksploatacji nowych i zmodernizowanych pojazdów. Tabor bez ważnego świadectwa sprawności technicznej stanowi dla Jednostki dominującej:

- a) Rezerwę pojazdów, z której możliwe jest po wykonaniu napraw na poziomie P4 i P5 pozyskanie dodatkowych zasobów do zwiększenia pracy przewozowej,
- b) Niezbędny zasób pojazdów kolejowych do rotacji w procesie utrzymania. Wykonanie naprawy P4 lub P5 trwa od około 30 do 90 dni w zależności od typu pojazdu. Aby nie dopuścić do zmniejszenia ilości wagonów i lokomotyw z ważnym świadectwem sprawności technicznej wykorzystywanych w eksploatacji konieczne jest dysponowanie większą grupą pojazdów, aby po utracie ważności świadectwa sprawności technicznej przez dany pojazd mógł on być zastępowany najpóźniej w tym samym dniu innym po wykonanej naprawie i wystawionym nowym świadectwie.

11. Aktywa niematerialne

Stosowane zasady rachunkowości

Aktywa niematerialne prezentowane są w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i łączną kwotę odpisów z tytułu trwałej utraty wartości składników aktywów niematerialnych. Do aktywów niematerialnych Grupa zalicza przede wszystkim oprogramowanie komputerowe, licencje oraz autorskie prawa majątkowe. Grupa jako aktywa niematerialne prezentuje również składniki niematerialne będące w okresie dostosowywania, np. wszystkie koszty związane z wdrożeniem systemu komputerowego do momentu jego wdrożenia.

Grupa stosuje liniową metodę amortyzacji. Dla składników posiadających określony okres użytkowania amortyzacja naliczana jest w okresie ekonomicznej użyteczności tego składnika. Grupa na potrzeby kalkulacji amortyzacji stosuje okresy w przedziale od 2 do 10 lat.

Okres ekonomicznej użyteczności i metoda amortyzacji podlegają weryfikacji na koniec każdego okresu sprawozdawczego, a skutki zmian szacunków rozlicza się prospektywnie. Przeprowadzona na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz 31 grudnia 2016 roku weryfikacja okresów ekonomicznej użyteczności aktywów niematerialnych nie wykazała konieczności zmian dotychczas stosowanych stawek amortyzacyjnych.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz 31 grudnia 2016 roku Grupa nie stwierdziła również konieczności rozpoznania odpisu aktualizującego wartość aktywów niematerialnych w trakcie dostosowywania.

11. Aktywa niematerialne (cd.)

Zmiana stanu aktywów niematerialnych

Rok zakończony 31 grudnia 2017 (zbadane)	Licencje - oprogramowanie komputerowe	Inne aktywa niematerialne	Aktywa niematerialne w trakcie dostosowywania	Razem
Wartość brutto				
Stan na 1 stycznia 2017 roku (zbadane)	166 845	11 193	10 474	188 512
<i>Zwiększenia / (zmniejszenia):</i>				
Nabycie	-	-	5 711	5 711
Rozliczenie aktywów niematerialnych w trakcie dostosowywania	12 271	-	(12 271)	-
Likwidacja	(95)	-	-	(95)
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych	(14)	(15)	(4)	(33)
Pozostałe	(61)	61	(114)	(114)
Stan na 31 grudnia 2017 roku (zbadane)	178 946	11 239	3 796	193 981
Skumulowane umorzenie				
Stan na 1 stycznia 2017 roku (zbadane)	122 149	10 532	-	132 681
<i>Zwiększenia / (zmniejszenia):</i>				
Koszty amortyzacji	17 081	391	-	17 472
Likwidacja	(95)	-	-	(95)
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych	(3)	(1)	-	(4)
Pozostałe	(75)	75	-	-
Stan na 31 grudnia 2017 roku (zbadane)	139 057	10 997	-	150 054
Wartość netto				
Stan na 1 stycznia 2017 roku (zbadane)	44 696	661	10 474	55 831
Stan na 31 grudnia 2017 roku (zbadane)	39 889	242	3 796	43 927

Rok zakończony 31 grudnia 2016 (zbadane)	Licencje - oprogramowanie komputerowe	Inne aktywa niematerialne	Aktywa niematerialne w trakcie dostosowywania	Razem
Wartość brutto				
Stan na 1 stycznia 2016 roku (zbadane)	153 420	10 796	17 909	182 125
<i>Zwiększenia / (zmniejszenia):</i>				
Nabycie	-	-	7 803	7 803
Rozliczenie aktywów niematerialnych w trakcie dostosowywania	15 024	250	(15 274)	-
Likwidacja	(1 729)	-	-	(1 729)
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych	130	147	36	313
Stan na 31 grudnia 2016 roku (zbadane)	166 845	11 193	10 474	188 512
Skumulowane umorzenie				
Stan na 1 stycznia 2016 roku (zbadane)	107 585	8 103	-	115 688
<i>Zwiększenia / (zmniejszenia):</i>				
Koszty amortyzacji	16 242	2 327	-	18 569
Likwidacja	(1 729)	-	-	(1 729)
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych	51	102	-	153
Stan na 31 grudnia 2016 roku (zbadane)	122 149	10 532	-	132 681
Wartość netto				
Stan na 1 stycznia 2016 roku (zbadane)	45 835	2 693	17 909	66 437
Stan na 31 grudnia 2016 roku (zbadane)	44 696	661	10 474	55 831

12. Inwestycje w jednostkach wycenianych metodą praw własności (MPW)

Stosowane zasady rachunkowości

Inwestycje w wybranych jednostkach zależnych, jednostkach stowarzyszonych oraz udziały we wspólnych przedsięwzięciach wyceniane są metodą praw własności. Zgodnie z metodą praw własności inwestycje ujmują się początkowo w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej po koszcie, a następnie uwzględnia w części wyniku przypadającego na Grupę lub w pozostałych całkowitych dochodach wycenianej jednostki. Jeżeli udział Grupy w stratach inwestycji wycenianej metodą praw własności przekracza wartość jej udziałów w tej jednostce (obejmującą udziały długoterminowe, stanowiące zasadniczo część wartości netto inwestycji w podmiocie), Grupa przestaje ujmować swoje udziały w dalszych stratach wycenianej jednostki. Dalsze straty ujmują się tylko do wysokości prawnych lub zwyczajowych zobowiązań Grupy albo płatności dokonanych w imieniu jednostki wycenianej metodą praw własności.

Nadwyżka kosztów przejścia nad udziałem Grupy w wartości netto możliwych do zidentyfikowania aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki wycenianej metodą praw własności ujętych na dzień przejścia rozpoznawana jest jako wartość firmy, stanowiąca element wartości bilansowej inwestycji. Nadwyżka udziału Grupy w wartości netto możliwych do zidentyfikowania aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych nad kosztami przejścia po ponownej weryfikacji ujmowana jest bezpośrednio w wynik. W razie konieczności wartość bilansowa inwestycji (z uwzględnieniem wartości firmy) testowana jest na utratę wartości zgodnie z MSR 36 "Utrata wartości aktywów" tak, jak gdyby był to pojedynczy składnik aktywów, przez porównanie jej wartości odzyskiwalnej (wyższej z dwóch kwot: wartości użytkowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży) z wartością bilansową. Odpisy z tytułu utraty wartości uwzględnia się w wartości bilansowej inwestycji. Odwrócenie odpisu ujmują się zgodnie z MSR 36 w kwocie odpowiadającej wzrostowi wartości odzyskiwalnej inwestycji. Jeżeli jednostka należąca do Grupy prowadzi transakcje z daną jednostką wycenianą metodą praw własności, zyski i straty wynikające z tych transakcji ujmują się w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy tylko w odniesieniu do udziałów w tej jednostce niezwiązanych z Grupą.

Szczegółowe informacje o jednostkach wycenianych MPW

Nazwa jednostki wycenianej MPW	Procentowa wielkość udziałów posiadanych przez Grupę		Wartość bilansowa	
	Stan na 31/12/2017 (zbadane)	Stan na 31/12/2016 (zbadane)	Stan na 31/12/2017 (zbadane)	Stan na 31/12/2016 (przekształcone*)
COSCO Shipping Lines (POLAND) Sp. z o.o.	20,0%	20,0%	483	763
Pol - Rail S.r.l	50,0%	50,0%	8 437	8 088
Terminale Przeładunkowe Sławków - Medyka Sp. z o.o.	50,0%	50,0%	18 885	20 983
Transgaz S.A.	64,0%	64,0%	6 362	6 897
Trade Trans Finance Sp. z o.o.	100,0%	100,0%	7 935	7 830
Rentrans Cargo Sp. z o.o.	29,3%	29,3%	7 889	8 477
PPHU „Ukpol” Sp. z o.o.	100,0%	100,0%	-	-
PKP CARGO CONNECT GmbH	100,0%	100,0%	465	-
AWT Rail SK a. s.	100,0%	80,0%	3 154	5 181
Razem			53 610	58 219

(*) przekształcenie danych porównawczych zostało opisane w **Nocie 4** niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

Zestawienie zmian inwestycji w jednostkach wycenianych MPW

	Rok zakończony 31 grudnia 2017 (zbadane)	Rok zakończony 31 grudnia 2016 (przekształcone*)
Stan na początek okresu sprawozdawczego	58 219	57 240
Udział w zyskach jednostek wycenianych MPW	806	3 461
Zmiany kapitału własnego z tytułu dywidendy	(4 930)	(2 663)
Włączenie do inwestycji wycenianych MPW jednostki zależnej	111	-
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych	(596)	181
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	53 610	58 219

(*) przekształcenie danych porównawczych zostało opisane w **Nocie 4** niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

12. Inwestycje w jednostkach wycenianych metodą praw własności (MPW) (cd.)

Poniżej przedstawiono podsumowanie danych finansowych dotyczących jednostek wycenianych MPW:

	Stan na 31/12/2017 (zbadane)	Stan na 31/12/2016 (zbadane)
Aktywa trwałe	40 319	38 961
Aktywa obrotowe	130 423	106 032
Aktywa razem	170 742	144 993
Zobowiązania długoterminowe	3 075	1 711
Zobowiązania krótkoterminowe	62 184	35 897
Zobowiązania razem	65 259	37 608
Aktywa netto ⁽¹⁾	105 483	107 385
Udziały Grupy w aktywach netto jednostek wycenianych MPW	53 610	58 219
Przychody ogółem	286 962	162 921
Wynik netto za rok obrotowy	4 785	5 898
Udziały Grupy w wyniku jednostek wycenianych MPW	806	3 461
Udziały Grupy w całkowitych dochodach jednostek wycenianych MPW	806	3 461

⁽¹⁾ Dane wyliczone jako suma poszczególnych aktywów netto wszystkich spółek wycenianych MPW.

13. Pozostałe aktywa finansowe

Stosowane zasady rachunkowości

Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz 31 grudnia 2016 roku Grupa w ramach pozostałych aktywów finansowych prezentowała następujące kategorie:

a) Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to nie pochodne instrumenty finansowe o stałych lub możliwych do określenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Grupa do pożyczek i należności klasyfikuje: lokaty bankowe z terminem zapadalności powyżej trzech miesięcy, oraz udzielone pożyczki. Pożyczki i należności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem utraty wartości, z wyjątkiem tych aktywów, dla których efekt dyskontowania jest niematerialny.

b) Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (DDS)

W Grupie aktywami finansowymi dostępnymi do sprzedaży są inwestycje kapitałowe nienotowane na aktywnym rynku, których wartości godziwej nie da się wiarygodnie wycenić. Są one wyceniane w koszcie pomniejszonym o utratę wartości. Dywidendę z instrumentów kapitałowych DDS ujmuje się w wynik w chwili nabycia przez Grupę prawa do dywidendy.

Dodatkowo, w ramach pozycji pozostałych aktywów finansowych Grupa prezentuje pochodne instrumenty finansowe typu forward. Instrumenty te stanowią zabezpieczenie przyszłych przepływów pieniężnych, które opisano w **Nocie 29** niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego. W momencie ustanowienia zabezpieczenia Grupa wyznacza i odpowiednio dokumentuje powiązanie zabezpieczające, cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Efektywna część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym jest ujmowana w pozostałych całkowitych dochodach. Nieefektywna część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym jest ujmowana w wyniku finansowym okresu, chyba że jest nieistotna wartościowo. Ujęte w pozostałych całkowitych dochodach zyski / straty z związane z wyceną instrumentu zabezpieczającego ujmuje się wyniku finansowym w momencie, w którym pozycja zabezpieczana wpływa na wynik finansowy.

13. Pozostałe aktywa finansowe (cd.)

Struktura pozostałych aktywów finansowych

	Stan na 31/12/2017 (zbadane)	Stan na 31/12/2016 (zbadane)
Instrumenty pochodne		
Forwardy walutowe	12 047	235
Aktywa dostępne do sprzedaży		
Udziały i akcje w jednostkach polskich ⁽¹⁾	6 040	7 141
Udziały i akcje w jednostkach zagranicznych ⁽¹⁾	1 246	1 360
Pożyczki i należności		
Pożyczki udzielone jednostkom powiązanym	1 069	796
Lokaty powyżej 3 miesięcy	253 805	-
Pozostałe		
Inne	-	9
Razem	274 207	9 541
Aktywa długoterminowe	10 537	8 649
Aktywa krótkoterminowe	263 670	892
Razem	274 207	9 541

⁽¹⁾ Wartość odpisu aktualizującego inwestycje w udziały i akcje na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosiła 11.811 tysięcy złotych, natomiast na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosiła 11.833 tysięcy złotych.

14. Pozostałe aktywa niefinansowe

Struktura pozostałych aktywów niefinansowych

	Stan na 31/12/2017 (zbadane)	Stan na 31/12/2016 (zbadane)
Koszty rozliczane w czasie		
Czynsze dzierżawne	12 829	14 210
Ubezpieczenia	7 934	7 667
Przedpłaty na zakup energii elektrycznej	23 433	14 673
Pozostałe koszty rozliczane w czasie	4 093	5 583
Pozostałe		
Zaliczki na zakup niefinansowych aktywów trwałych	1 060	10 477
Inne	970	654
Razem	50 319	53 264
Aktywa długoterminowe	14 726	25 987
Aktywa krótkoterminowe	35 593	27 277
Razem	50 319	53 264

15. Zapasy
Stosowane zasady rachunkowości

Zapasy wyceniane są w koszcie lub wartości netto możliwej do uzyskania, zależnie od tego, która jest niższa. Rozchody zapasów dokonywane są metodą FIFO. Wartość możliwą do uzyskania stanowi szacunkowa cena sprzedaży zapasów pomniejszona o wszelkie koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku. Grupa tworzy odpisy aktualizujące wartość zapasów w przypadku występowania zapasu zbędnego lub uszkodzonego oraz w przypadku, gdy cena sprzedaży netto tego zapasu jest niższa niż jego wartość bilansowa. Odpis aktualizujący wartość zapasów ustalany jest na podstawie analizy przydatności przeprowadzanej co najmniej na koniec każdego roku obrotowego. Na podstawie tej analizy dokonuje się odpisów aktualizujących wartość zapasów nieprzydatnych z punktu widzenia Grupy.

Struktura zapasów

	Stan na 31/12/2017 (zbadane)	Stan na 31/12/2016 (zbadane)
Materiały ⁽¹⁾	145 820	120 619
Półprodukty	5 912	6 027
Towary	1 766	1 872
Odpisy aktualizujące	(5 034)	(7 329)
Razem	148 464	121 189

⁽¹⁾ W ciągu roku obrotowego zakończonego 31 grudnia 2017 roku wzrost wartości zapasów jest głównie efektem podjętej przez Jednostkę dominującą decyzji o fizycznej likwidacji składników taboru kolejowego z przeznaczeniem na odzysk części zamiennych oraz złomu. Wartość rezydualna składników taboru ujętych w roku 2017 w pozycji zapasów wyniosła 30.355 tysięcy złotych.

Zestawienie zmian odpisu aktualizującego wartość zapasów

	Stan na 31/12/2017 (zbadane)	Stan na 31/12/2016 (zbadane)
Stan na początek okresu sprawozdawczego	7 329	9 815
Zawiązanie	789	717
Rozwiązanie	(751)	(2 035)
Wykorzystanie	(2 328)	(1 224)
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych	(5)	56
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	5 034	7 329

16. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności
Stosowane zasady rachunkowości

Należności handlowe stanowią kwoty należne od klientów za wykonane usługi lub sprzedane materiały w toku zwykłej działalności gospodarczej przedsiębiorstwa. Jeżeli spłaty należności można oczekiwać w ciągu jednego roku (lub w zwykłym cyklu działalności gospodarczej przedsiębiorstwa, jeżeli jest dłuższy), należności klasyfikuje się jako aktywa obrotowe. W przeciwnym wypadku, wykazuje się jako aktywa trwałe.

Należności handlowe ujmuje się początkowo w wartości godziwej, przy czym wartością godziwą na moment początkowego rozpoznania należności jest wartość nominalna wynikająca z wystawionych faktur sprzedaży. Po początkowym ujęciu należności handlowe oraz pozostałe należności o charakterze finansowym wycenia się w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości. Pozostałe należności niestanowiące aktywów finansowych wycenia się na dzień kończący okres sprawozdawczy w kwocie wymagającej zapłaty.

16. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności (cd.)

Stosowane zasady rachunkowości

Odpisów aktualizujących wartość należności dokonuje się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że Grupa nie będzie w stanie otrzymać należnych kwot. Zgodnie ze stosowaną polityką rachunkowości tworzone są:

- a) specyficzne odpisy aktualizujące wartość:
 - należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub upadłości - do wysokości 100%,
 - od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości - do wysokości 100%,
 - należności od dłużników objętych postępowaniem ugodowym lub układowym - do wysokości 100%,
 - należności kwestionowane przez dłużnika - do wysokości 100%,
 - należności od dłużników objętych postępowaniem naprawczym - do wysokości 100%,
 - należności dochodzone na drodze sądowej - do wysokości 100%;
- b) ogólne odpisy aktualizujące wartość:
 - należności przeterminowanych w przedziale 6 do 12 miesięcy - do wysokości 50% kwoty należności,
 - należności przeterminowanych w przedziale powyżej 12 miesięcy - do wysokości 100% kwoty należności.

Kwotę odpisu aktualizującego wartość należności stanowi różnica pomiędzy bieżącą wartością księgową a niższą od niej wartością odzyskiwalną. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości należności ujmowany jest jako pozostałe koszty operacyjne.

ISTOTNE WARTOŚCI OPARTE NA PROFESJONALNYM OSĄDZIE I SZACUNKACH

Na dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika należności lub grupy należności. Jeżeli wartość możliwa do odzyskania składnika aktywów jest niższa od jego wartości bilansowej dokonuje się odpisu aktualizującego do poziomu bieżącej wartości planowanych przepływów pieniężnych.

Struktura należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności

	Stan na 31/12/2017 (zbadane)	Stan na 31/12/2016 (zbadane)
Należności z tytułu dostaw i usług	844 834	768 873
Odpis aktualizujący należności z tytułu dostaw i usług	(156 028)	(152 873)
	688 806	616 000
Należności z tytułu sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych	111	-
Rozrachunki publicznoprawne	1 682	5 216
Kaucje, gwarancje i wadia	1 474	1 415
Rozrachunki z tytułu VAT	37 276	17 754
Pozostałe rozrachunki	2 022	1 704
Razem	731 371	642 089
Aktywa długoterminowe	1 836	2 223
Aktywa krótkoterminowe	729 535	639 866
Razem	731 371	642 089

Pozycja należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności obejmuje należności od jednostek powiązanych. Szczegółowe informacje na temat należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych zaprezentowano w **Nocie 30** niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

16. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności (cd.)

Analiza wiekowa należności z tytułu dostaw i usług

	Stan na 31/12/2017 (zbadane)	Stan na 31/12/2016 (zbadane)
Należności nieprzeterminowane	606 299	547 240
Należności przeterminowane		
do 30 dni	59 380	48 340
od 31 do 90 dni	15 003	8 934
od 91 do 180 dni	3 982	7 886
od 180 do 365 dni	1 458	2 349
powyżej 365 dni	2 684	1 251
Razem	688 806	616 000
Średni wiek należności (dni)	54	51

Zmiany stanu odpisów aktualizujących na należności z tytułu dostaw i usług

	Stan na 31/12/2017 (zbadane)	Stan na 31/12/2016 (zbadane)
Stan na początek okresu sprawozdawczego	152 873	87 252
Zawiązanie	11 434	80 443
Rozwiązanie	(5 173)	(3 196)
Wykorzystanie	(1 673)	(13 380)
Wycena walutowa	(1 224)	673
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych	(209)	1 081
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	156 028	152 873

17. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Stosowane zasady rachunkowości

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie, depozyty bankowe płatne na żądanie, inne krótkoterminowe inwestycje o wysokim stopniu płynności i o pierwotnym terminie wymagalności do trzech miesięcy.

Struktura środków pieniężnych i ich ekwiwalentów

	Stan na 31/12/2017 (zbadane)	Stan na 31/12/2016 (zbadane)
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych	172 100	282 870
Lokaty bankowe do 3 miesięcy	344 676	473 049
Razem	516 776	755 919
w tym środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	35 444	8 607

Spadek wartości lokat bankowych do 3 miesięcy jest spowodowany zmianą okresu na jaki zawierane są lokaty bankowe. Na dzień 31 grudnia 2017 roku część lokat bankowych zawarta jest na okres powyżej 3 miesięcy prezentowanych w ramach pozostałych krótkoterminowych aktywów finansowych.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania obejmują głównie środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych prowadzonych dla wadium i gwarancji.

18. Aktywa trwałe klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży

Zmiana stanu aktywów klasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży

W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2017 roku nie nastąpiły żadne zmiany w zakresie pozycji aktywów trwałych klasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży. Zmiany za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 roku przedstawiały się następująco:

Rok zakończony 31/12/2016 (zbadane)	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej	Środki transportu	Razem
Stan na 1 stycznia 2016 roku (zbadane)	6 811	4 183	33 067	44 061
<i>Zwiększenia / (zmniejszenia):</i>				
Sprzedaż	-	-	(2 063)	(2 063)
Przeklasyfikowanie do pozycji rzeczowych aktywów trwałych	(6 811)	(4 183)	(31 004)	(41 998)
Stan na 31 grudnia 2016 roku (zbadane)	-	-	-	-

19. Kapitał własny

Stosowane zasady rachunkowości

Kapitał zakładowy w sprawozdaniu finansowym wykazuje się w wysokości określonej w Statucie niezależnie od wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym (przewaga treści merytorycznej nad formą prawną).

Kapitał zakładowy

	Stan na 31/12/2017 (zbadane)	Stan na 31/12/2016 (zbadane)
Kapitał zakładowy składa się z:		
Akcje zwykłe - w pełni opłacone i zarejestrowane	2 239 346	2 239 346

Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku kapitał zakładowy Jednostki dominującej składał się z akcji zwykłych o wartości nominalnej 50 złotych każda. W pełni pokryte akcje zwykłe, o wartości nominalnej 50 złotych, są równoważne pojedynczemu głosowi na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy i posiadają prawo do dywidendy.

Spółka PKP S.A. jest podmiotem dominującym wobec PKP CARGO S.A. PKP S.A. zgodnie ze statutem Jednostki dominującej posiada szczególne uprawnienia osobiste polegające na uprawnieniu do powoływania i odwoływania Członków Rady Nadzorczej w liczbie równej połowie składu Rady Nadzorczej powiększonej o jeden. PKP S.A. przysługuje osobiste uprawnienie do wyznaczenia Przewodniczącego Rady Nadzorczej jak i określenia liczby Członków Rady Nadzorczej. Dodatkowo w przypadku, w którym udział PKP S.A. w kapitale zakładowym Jednostki dominującej wynosi 50% lub mniej, PKP S.A. przysługuje uprawnienie osobiste do wyłącznego wskazania kandydatów na Prezesa Zarządu Jednostki dominującej. Uprawnienia osobiste PKP S.A. przysługują zawsze wtedy, gdy PKP S.A. posiada co najmniej 25% kapitału zakładowego Jednostki dominującej.

W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2017 roku oraz 31 grudnia 2016 roku nie wystąpiły zmiany w kapitale zakładowym Jednostki dominującej.

Kapitał zapasowy

	Stan na 31/12/2017 (zbadane)	Stan na 31/12/2016 (zbadane)
Kapitał zapasowy, w tym:	619 306	618 666
Nadwyżka wartości emisji ponad wartość nominalną akcji (agio)	201 263	201 263
Odpisy z zysku (tworzone ustawowo)	46 730	47 346
Odpisy z zysku (ponad ustawową wartość)	231 331	230 075
Kapitał utworzony z umorzenia akcji	139 982	139 982

Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych, podmioty mające status spółek akcyjnych są zobowiązane utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w jednostkowym sprawozdaniu spółki, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego jednostki.

19. Kapitał własny (cd.)

O użyciu kapitału zapasowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie, jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w jednostkowym sprawozdaniu finansowym i nie podlega ona podziałowi na inne cele. Kwota przeznaczona do podziału między akcjonariuszy może być powiększona o niepodzielone zyski z lat ubiegłych oraz o kwoty przeniesione z utworzonego z zysków kapitału zapasowego.

Agio stanowi nadwyżkę wartości emisji ponad wartość nominalną akcji emitowanych przez Jednostkę dominującą przeniesioną na kapitał zapasowy bez możliwości przeznaczenia na wypłatę w formie dywidendy.

Kapitał utworzony z umorzenia akcji powstał w wyniku obniżenia kapitału zakładowego Jednostki dominującej w roku 2013 z przeznaczeniem na pokrycie strat.

W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2017 roku zmiany w kapitale zapasowym Grupy wynikają z uchwały z dnia 30 czerwca 2017 roku Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników CARGOSPED Terminal Braniewo Sp. z o.o. w sprawie częściowego pokrycia z kapitału zapasowego straty netto za rok 2016 w kwocie 616 tysięcy złotych oraz z uchwały z dnia 4 grudnia 2017 roku Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników PKP CARGO SERVICE Sp. z o.o. w sprawie częściowego przeznaczenia na kapitał zapasowy zysku netto za rok 2016 w kwocie 1.256 tysięcy złotych.

Zyski zatrzymane

Zyski zatrzymane Grupy obejmują:

- wynik finansowy roku bieżącego,
- niepodzielone zyski oraz niepokryte straty z lat ubiegłych,
- różnice z przejścia na MSSF UE.

W dniu 30 maja 2017 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Jednostki dominującej podjęło uchwały w sprawie zatwierdzenia Jednostkowego i Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego za rok 2016 oraz pokrycia straty Jednostki dominującej za rok 2016 z niepodzielonych zysków z lat ubiegłych.

20. Zysk / (strata) na akcję

Zysk / (strata) wykorzystany do obliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku / (straty) na akcję:

	Rok zakończony 31/12/2017 (zbadane)	Rok zakończony 31/12/2016 (zbadane)
Zysk / (strata) przypadający akcjonariuszom Jednostki dominującej	81 673	(133 772)

Podstawowy zysk / (strata) na akcję

	Rok zakończony 31/12/2017 (zbadane)	Rok zakończony 31/12/2016 (zbadane)
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (szt.)	44 786 917	44 786 917
Podstawowy zysk / (strata) na akcję (PLN na akcję)	1,82	(2,99)

Zysk / (strata) netto przypadający na jedną akcję za każdy okres ustalany jest jako iloraz zysku / (straty) netto za dany okres i średniej ważonej liczby akcji występujących w tym okresie.

Rozwodniony zysk / (strata) na akcję

	Rok zakończony 31/12/2017 (zbadane)	Rok zakończony 31/12/2016 (zbadane)
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (szt.)	44 786 917	44 786 917
Rozwodniony zysk / (strata) na akcję (PLN na akcję)	1,82	(2,99)

W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2017 roku oraz 31 grudnia 2016 roku nie wystąpiły transakcje o charakterze rozładującym.

21. Kredyty bankowe i pożyczki

Stosowane zasady rachunkowości

Kredyty bankowe i pożyczki ujmuje się początkowo w wartości godziwej, pomniejszonej o poniesione koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu kredyty i pożyczki są wykazywane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Struktura kredytów bankowych i pożyczek

	Stan na 31/12/2017 (zbadane)	Stan na 31/12/2016 (zbadane)
Kredyty bankowe - zabezpieczone na majątku	99 430	118 236
Kredyty bankowe - pozostałe	1 460 651	1 348 479
Pożyczki otrzymane od jednostek powiązanych	1 311	3 605
Pożyczki od pozostałych jednostek	938	1 088
Razem	1 562 330	1 471 408
Zobowiązania długoterminowe	1 312 629	1 273 605
Zobowiązania krótkoterminowe	249 701	197 803
Razem	1 562 330	1 471 408

Podsumowanie umów kredytowych

Umowy kredytowe w Grupie zawierane były głównie na finansowanie planu inwestycyjnego, akwizycji oraz bieżącej działalności. Walutą umów kredytowych są PLN, EUR oraz CZK.

Jednostka dominująca

Rodzaj kredytu	Nazwa banku	Zabezpieczenia	Termin spłaty	Stan na 31/12/2017 (zbadane)	Stan na 31/12/2016 (zbadane)
Kredyt inwestycyjny	mBank S.A.	Bankowy tytuł egzekucyjny	30/06/2017	-	4 210
Kredyt inwestycyjny	Bank Polska Kasa Opieki S.A. ⁽¹⁾	Bankowy tytuł egzekucyjny	31/12/2017	822	9 840
Kredyt inwestycyjny	Bank Gospodarstwa Krajowego	Bankowy tytuł egzekucyjny	31/03/2021	275 341	377 478
Kredyt inwestycyjny	Europejski Bank Inwestycyjny	Brak zabezpieczeń	29/05/2020	42 578	59 608
Kredyt inwestycyjny	Bank Gospodarstwa Krajowego	Oświadczenie notarialne o poddaniu się egzekucji	20/12/2026	60 072	66 373
Kredyt inwestycyjny	Bank Gospodarstwa Krajowego	Oświadczenie notarialne o poddaniu się egzekucji	20/12/2026	340 421	75 884
Kredyt inwestycyjny	Bank Polska Kasa Opieki S.A.	Oświadczenie notarialne o poddaniu się egzekucji	31/12/2026	617 489	649 759
Kredyt inwestycyjny	Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju ⁽²⁾	Brak zabezpieczeń	25/09/2027	-	42 748
Kredyt inwestycyjny	Europejski Bank Inwestycyjny	Brak zabezpieczeń	29/08/2031	93 777	62 494
Razem				1 430 500	1 348 394

⁽¹⁾ Zobowiązanie z tytułu kredytu zostało spłacone w dniu 2 stycznia 2018 roku.

⁽²⁾ Umowa kredytowa zawarta przez Jednostkę dominującą z Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju przeznaczona na refinansowanie zakupu udziałów w spółce AWT B.V. została w całości spłacona przed terminem w dniu 27 marca 2017 roku.

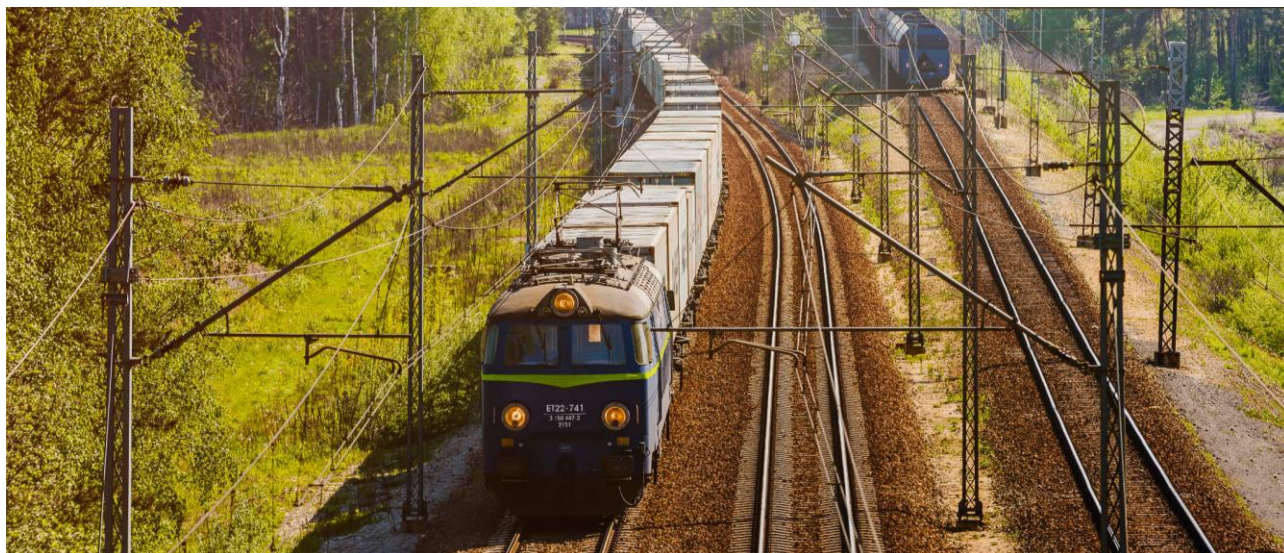
21. Kredyty bankowe i pożyczki (cd.)

Jednostki zależne

Rodzaj kredytu	Nazwa banku	Zabezpieczenia	Termin spłaty	Stan na 31/12/2017 (zbadane)	Stan na 31/12/2016 (zbadane)
Kredyt w rachunku bieżącym	PKO Bank Polski S.A.	Hipoteka kaucyjna, zastaw na zapasach	15/07/2019	25	429
Kredyt inwestycyjny	Bank Polska Kasa Opieki S.A. ⁽²⁾	Oświadczenie notarialne o poddaniu się egzekucji	20/12/2021	6 004	-
Kredyt inwestycyjny	Bank Polska Kasa Opieki S.A. ⁽²⁾	Oświadczenie notarialne o poddaniu się egzekucji	31/12/2021	3 771	-
Kredyt inwestycyjny	mBank S.A.	Poręczenie PKP CARGO S.A.	30/06/2017	-	85
Pożyczka	WFOŚiGW Łódź ⁽¹⁾	1) Weksel własny in blanco 2) Nieodwołalne pełnomocnictwo do rachunku bankowego 3) Poręczenie PKP CARGO S.A.	31/03/2024	938	1 088
Kredyt inwestycyjny	Bank Polska Kasa Opieki S.A. ⁽²⁾	Oświadczenie notarialne o poddaniu się egzekucji	31/12/2021	8 844	-
Kredyt inwestycyjny	Bank Polska Kasa Opieki S.A. ⁽²⁾	Oświadczenie notarialne o poddaniu się egzekucji	31/12/2021	11 532	-
Kredyt inwestycyjny	ING Bank N.V. UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia a.s. Raiffeisenbank a.s.	1) Zastaw na rzeczowym majątku trwałym oraz wierzytelnościach 2) Zastaw na rachunkach bankowych 3) Cesja praw z polisy ubezpieczeniowej	26/09/2021	48 713	48 663
Kredyt inwestycyjny	ING Bank N.V. UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia a.s. Raiffeisenbank a.s. ⁽¹⁾	1) Zastaw na rzeczowym majątku trwałym oraz wierzytelnościach 2) Zastaw na rachunkach bankowych 3) Cesja praw z polisy ubezpieczeniowej	30/06/2021	50 692	69 144
Pożyczka	AWT Rail SK a.s. ⁽¹⁾	Brak zabezpieczeń	31/12/2018	1 311	3 605
Razem				131 830	123 014

⁽¹⁾ Na dzień 31 grudnia 2017 roku oprocentowanie kredytów bankowych i zobowiązań z tytułu pożyczek o stałej stopie procentowej kształtowało się w przedziale od 0,06% do 4%.

⁽²⁾ W lutym i marcu 2017 roku spółki: PKP CARGO SERVICE Sp. z o.o., CARGOTOR Sp. z o.o., PKP CARGOTABOR Sp. z o.o., PKP CARGO CONNECT Sp. z o.o. zawarły umowy kredytowe z Bankiem Polska Kasa Opieki S.A. na refinansowanie zakupionych środków trwałych w latach 2015 - 2016.

21. Kredyty bankowe i pożyczki (cd.)

Niewykorzystane linie kredytowe

Rodzaj kredytu	Nazwa banku	Okres dostępności	Waluta	Stan na 31/12/2017 (zbadane)	Stan na 31/12/2016 (zbadane)
Kredyt inwestycyjny	Europejski Bank Inwestycyjny	31/12/2016	PLN	-	155 000
Kredyt inwestycyjny	Europejski Bank Inwestycyjny	19/07/2020	EUR	68 549	113 918
Kredyt inwestycyjny	Bank Gospodarstwa Krajowego ⁽¹⁾	27/12/2017	EUR	-	300 171
Kredyt inwestycyjny	Bank Polska Kasa Opieki S.A.	31/12/2016	PLN	-	50 500
Kredyt inwestycyjny	Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju	31/12/2016	EUR	-	398 160
Kredyt w rachunku bieżącym	mBank S.A. ⁽²⁾	31/05/2017	PLN	-	100 000
Kredyt w rachunku bieżącym	Bank Polska Kasa Opieki S.A. ⁽³⁾	25/05/2018	PLN	100 000	-
Kredyt w rachunku bieżącym	PKO Bank Polski S.A.	15/07/2019	PLN	974	572
Razem				169 523	1 118 321

⁽¹⁾ W dniu 14 marca 2017 roku został zawarty aneks do umowy kredytowej z Bankiem Gospodarstwa Krajowego, na mocy którego okres dostępności przedmiotowego kredytu został wydłużony z dnia 31 grudnia 2016 roku do dnia 27 grudnia 2017 roku.

⁽²⁾ W dniu 31 maja 2017 roku zakończyła się umowa o kredyt w rachunku bieżącym zawarta z mBank S.A.

⁽³⁾ W dniu 26 maja 2017 roku została zawarta umowa o kredyt w rachunku bieżącym z Bankiem Polska Kasa Opieki S.A.

Powyższe zmiany w zakresie umów o kredyt w rachunku bieżącym wynikają ze zmiany banku obsługującego umowę cash pooling, którą objęte są wybrane spółki z Grupy PKP CARGO.

Naruszenie postanowień umów kredytowych

Na dzień 31 grudnia 2017 roku część długoterminowych zobowiązań Grupy z tytułu kredytów w wysokości 6.628 tysięcy złotych zostało zaprezentowanych jako zobowiązania krótkoterminowe. Jest to związane z naruszeniem przez spółkę zależną PKP CARGOTABOR Sp. z o.o. jednego z warunków umowy kredytowej dotyczącego utrzymania wymaganego poziomu wskaźnika ogólnego zadłużenia. Zgodnie z wymogami MSR 1 w przypadku, gdy jednostka narusza warunki umowy kredytowej, które powodują że zobowiązanie to może stać się wymagalne na żądanie, zobowiązanie to klasyfikuje się jako zobowiązania krótkoterminowe. W lutym 2018 roku spółka zależna PKP CARGOTABOR Sp. z o.o. uzyskała od banku, będącego stroną przedmiotowej umowy, zgodę na podniesienie poziomu wskaźnika ogólnego zadłużenia oraz zapewnienie o dalszej kontynuacji współpracy w zakresie finansowania, co powoduje, że w kolejnych okresach sprawozdawczych, jeśli nowy wskaźnik nie zostanie przekroczony, zobowiązanie to zostanie ponownie zaprezentowane jako zobowiązania długoterminowe.

Naruszenie warunku przedmiotowej umowy kredytowej pozostaje bez wpływu na prezentację zobowiązań wynikających z pozostałych umów kredytowych zawartych przez Grupę.

Zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia 2017 roku nie doszło do naruszenia warunków pozostałych umów kredytowych.

22. Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego

Stosowane zasady rachunkowości

Grupa klasyfikuje umowy leasingowe jako leasing finansowy, gdy w ramach zawartej umowy zasadniczo całe potencjalne korzyści oraz ryzyko wynikające z posiadania przedmiotu leasingu przenoszone jest na leasingobiorcę. Wszelkie pozostałe rodzaje leasingu traktowane są jako leasing operacyjny.

Płatności leasingowe dzielone są na część odsetkową i zmniejszenie zobowiązania z tytułu leasingu, tak by uzyskać stałą okresową stopę procentową dla pozostałego salda zobowiązania w każdym okresie. Koszty finansowe odnosi się bezpośrednio do wyniku, chyba że można je bezpośrednio przyporządkować do odpowiednich aktywów - wówczas są one kapitalizowane.

22. Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego (cd.)

Struktura zobowiązań z tytułu leasingu finansowego

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Grupa w ramach obowiązujących umów leasingu finansowego użytkowała głównie składniki taboru kolejowego, samochody oraz sprzęt informatyczny. Aktualnie obowiązujące umowy zawierane były na okres od 3 do 10 lat w walutach PLN, EUR oraz CZK.

	Stan na 31/12/2017 (zbadane)			Stan na 31/12/2016 (zbadane)		
	Opłaty minimalne	Przyszłe obciążenia finansowe	Wartość bieżąca opłat minimalnych	Opłaty minimalne	Przyszłe obciążenia finansowe	Wartość bieżąca opłat minimalnych
Nie dłużej niż 1 rok	51 955	(3 915)	48 040	65 173	(5 606)	59 567
Dłużej niż 1 rok i do 5 lat	93 623	(7 444)	86 179	113 170	(10 890)	102 280
Powyżej 5 lat	4 991	(115)	4 876	39 348	(705)	38 643
Razem	150 569	(11 474)	139 095	217 691	(17 201)	200 490
Długoterminowe	98 614	(7 559)	91 055	152 518	(11 595)	140 923
Krótkoterminowe	51 955	(3 915)	48 040	65 173	(5 606)	59 567
Razem	150 569	(11 474)	139 095	217 691	(17 201)	200 490

23. Pozostałe zobowiązania finansowe

Struktura pozostałych zobowiązań finansowych

	Stan na 31/12/2017 (zbadane)	Stan na 31/12/2016 (zbadane)
Instrumenty pochodne		
Swap procentowy (IRS)	272	1 042
Forwardy walutowe	-	185
Pozostałe		
Zobowiązanie z tytułu opcji put na udziały niedające kontroli ⁽¹⁾	-	118 704
Razem	272	119 931
Zobowiązania długoterminowe	-	1 042
Zobowiązania krótkoterminowe	272	118 889
Razem	272	119 931

⁽¹⁾ W dniu 4 maja 2017 roku Jednostka dominująca otrzymała od Minezit S.E. (zwanego dalej "MSE"), będącego udziałowcem mniejszościowym AWT B.V., informację o skorzystaniu z posiadanej opcji put na sprzedaż 20% udziałów w AWT B.V. na rzecz Jednostki dominującej. Po skorzystaniu przez MSE z opcji put, instrument finansowy wygasł, a w jego miejsce powstało zobowiązanie z tytułu nabycia udziałów w AWT B.V. W dniu 20 czerwca 2017 roku Zarząd Jednostki dominującej podpisał porozumienie z MSE regulujące sposób realizacji wspólnego projektu w oparciu, o który miało nastąpić rozliczenie opcji put na 20% udziałów AWT B.V. W dniu 3 października 2017 roku Jednostka dominująca otrzymała zawiadomienie o odstąpieniu przez MSE od zawartego Porozumienia. Jednocześnie MSE wezwał Jednostkę dominującą do zapłaty ceny opcji sprzedaży 15.000 udziałów stanowiących 20% wszystkich udziałów w kapitale zakładowym AWT B.V. w wysokości 27.000 tysięcy EUR w terminie 20 dni roboczych od daty otrzymania zawiadomienia o odstąpieniu. W dniu 2 listopada 2017 roku nastąpiła płatność i przeniesienie własności pozostałych 20% udziałów w kapitale zakładowym AWT B.V. na rzecz Jednostki dominującej.

24. Uzgodnienie zobowiązań z tytułu zadłużenia

Zobowiązania z tytułu zadłużenia posiadane przez Grupę składają się z trzech głównych kategorii: kredytów bankowych i pożyczek, leasingu finansowego oraz pozostałych.

Zadłużenie netto

	Stan na 31/12/2017 (zbadane)	Stan na 31/12/2016 (zbadane)
Kredyty bankowe i pożyczki	1 562 330	1 471 408
Leasing finansowy	139 095	200 490
Pozostałe	-	118 704
Razem zadłużenie	1 701 425	1 790 602
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	516 776	755 919
Lokaty powyżej 3 miesięcy	253 805	-
Razem zadłużenie netto	930 844	1 034 683
EBITDA	701 885	489 521
Zadłużenie netto / EBITDA	1,33	2,11

Zobowiązania z tytułu zadłużenia - podział na waluty / rodzaj stopy procentowej

Stan na 31/12/2017 (zbadane)	W walucie funkcjonalnej PLN	W walucie obcej		Razem
		EUR	CZK	
Kredyty bankowe i pożyczki	967 344	546 273	48 713	1 562 330
Leasing finansowy	64 089	67 336	7 670	139 095
Razem	1 031 433	613 609	56 383	1 701 425
Zobowiązania zmiennoprocentowe	1 030 495	523 382	48 713	1 602 590
Zobowiązania stałoprocentowe	938	90 227	7 670	98 835
Razem	1 031 433	613 609	56 383	1 701 425

Stan na 31/12/2016 (zbadane)	W walucie funkcjonalnej PLN	W walucie obcej		Razem
		EUR	CZK	
Kredyty bankowe i pożyczki	1 145 245	277 500	48 663	1 471 408
Leasing finansowy	81 933	108 625	9 932	200 490
Pozostałe	-	118 704	-	118 704
Razem	1 227 178	504 829	58 595	1 790 602
Zobowiązania zmiennoprocentowe	1 222 992	258 475	48 663	1 530 130
Zobowiązania stałoprocentowe	4 186	246 354	9 932	260 472
Razem	1 227 178	504 829	58 595	1 790 602

Uzgodnienie zobowiązań z tytułu zadłużenia

	Kredyty bankowe i pożyczki	Leasing finansowy	Pozostałe	Razem
Stan na 1 stycznia 2017 roku (zbadane)	1 471 408	200 490	118 704	1 790 602
Wpływy z tytułu zaciągniętego zadłużenia	366 332	3 858	-	370 190
Koszty prowizji	1 660	4	-	1 664
Naliczenie odsetek	28 123	6 095	-	34 218
Płatności z tytułu zadłużenia, w tym:				
Spłaty kapitału	(255 210)	(59 632)	-	(314 842)
Zapłacone odsetki	(28 053)	(6 095)	-	(34 148)
Koszty prowizji	(1 660)	(4)	-	(1 664)
(Zyski) / straty z tytułu przeszacowania zobowiązania z tytułu opcji put na udziały niedające kontroli	-	-	(4 694)	(4 694)
Rozliczenie opcji put na udziały niedające kontroli	-	-	(114 010)	(114 010)
Wycena walutowa	(19 563)	(5 735)	-	(25 298)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	(707)	114	-	(593)
Stan na 31 grudnia 2017 roku (zbadane)	1 562 330	139 095	-	1 701 425

24. Uzgodnienie zobowiązań z tytułu zadłużenia (cd.)

	Kredyty bankowe i pożyczki	Leasing finansowy	Pozostałe	Razem
Stan na 1 stycznia 2016 roku (zbadane)	714 169	258 916	155 198	1 128 283
Wpływ z tytułu zaciągniętego zadłużenia	1 004 598	3 209	-	1 007 807
Koszty prowizji	1 398	-	-	1 398
Naliczenie odsetek	17 718	8 556	-	26 274
Płatności z tytułu zadłużenia, w tym:			-	
Spłaty kapitału	(257 855)	(67 393)	-	(325 248)
Zapłacone odsetki	(16 753)	(8 556)	-	(25 309)
Koszty prowizji	(1 398)	-	-	(1 398)
(Zyski) / straty z tytułu przeszacowania zobowiązania z tytułu opcji put na udziały niedające kontroli	-	-	(36 494)	(36 494)
Wycena walutowa	4 895	3 517	-	8 412
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	4 636	2 241	-	6 877
Stan na 31 grudnia 2016 roku (zbadane)	1 471 408	200 490	118 704	1 790 602

25. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Stosowane zasady rachunkowości

Zobowiązania stanowią obecny, wynikający ze zdarzeń przeszłych obowiązek Grupy, którego wypełnienie, według oczekiwań, spowoduje wypływ z jednostki środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz zakupu niefinansowych aktywów trwałych w początkowym ujęciu wykazuje się w wartości godziwej. W okresie późniejszym zobowiązania o charakterze finansowym wykazuje się według zamortyzowanego kosztu, stosując metodę efektywnej stopy procentowej. Pozostałe zobowiązania o charakterze niefinansowym wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty.

Struktura zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań

	Stan na 31/12/2017 (zbadane)	Stan na 31/12/2016 (zbadane)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	398 478	327 389
Rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów	48 708	49 826
Zobowiązania z tytułu zakupu niefinansowych aktywów trwałych	79 046	46 402
Zobowiązania z tytułu zabezpieczeń (kaucje, wadia, gwarancje)	42 114	20 289
Zobowiązania publiczno-prawne	78 360	103 170
Rozrachunki z pracownikami	87 261	78 836
Otrzymane dotacje	6 019	8 490
Pozostałe rozrachunki	3 070	3 287
Rozrachunki z tytułu VAT	8 258	34 177
Razem	751 314	671 866
Zobowiązania długoterminowe	1 578	1 845
Zobowiązania krótkoterminowe	749 736	670 021
Razem	751 314	671 866

26. Rezerwy na świadczenia pracownicze
Stosowane zasady rachunkowości

Grupa zapewnia zatrudnionym pracownikom długoterminowe świadczenia w okresie zatrudnienia (nagrody jubileuszowe) oraz świadczenia po okresie zatrudnienia (odprawy emerytalne i rentowe, świadczenia przejazdowe i świadczenia z ZFŚS dla emerytów i rencistów, odprawy pośmiertne). Nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. Odprawy emerytalno - rentowe są wypłacane jednorazowo w momencie przejścia na emeryturę lub rentę. Wysokość odpraw emerytalno - rentowych i nagród jubileuszowych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Odprawy pośmiertne wypłacane są po śmierci pracownika. Grupa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z powyższych tytułów w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Pracownikom przysługują również świadczenia po okresie zatrudnienia w postaci świadczeń socjalnych z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych oraz kolejowych ulg przejazdowych. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupa ujmuje powyższe świadczenia w wartości bieżącej zobowiązania na dzień kończący okres sprawozdawczy.

Wysokość długoterminowych świadczeń w okresie zatrudnienia oraz świadczeń po okresie zatrudnienia wyliczana jest przez niezależną firmę aktuarialną metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych. Wartość bieżącą zobowiązania z tego tytułu ustala się poprzez dyskontowanie szacowanych przyszłych wydatków pieniężnych - przy zastosowaniu stóp procentowych opartych na rynkowych stopach obligacji rządowych. Koszt bieżącego zatrudnienia programu określonych świadczeń ujmowany w wyniku jako koszt świadczeń pracowniczych, za wyjątkiem, gdy jest uwzględniony jako koszt wytworzenia składnika aktywów, odzwierciedla wzrost zobowiązania z tytułu określonych świadczeń wynikający z pracy wykonywanej przez pracowników w okresie bieżącym. Koszty przeszłego zatrudnienia ujmuje się od razu w wyniku finansowym. Koszt odsetek netto jest obliczany poprzez stosowanie stopy dyskonta do wartości netto zobowiązania z tytułu określonych świadczeń i prezentowany jest w kosztach finansowych.

Zyski i straty aktuarialne powstające z tytułu korekt założeń aktuarialnych ex post oraz zmian założeń aktuarialnych są odnoszone do kapitału własnego przez pozostałe całkowite dochody w okresie, w którym powstały. W przypadku nagród jubileuszowych odnoszone są w wynik okresu.

ISTOTNE WARTOŚCI OPARTE NA PROFESJONALNYM OSĄDZIE I SZACUNKACH

Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz 31 grudnia 2016 roku wycenę aktuarialną rezerw na świadczenia pracownicze dla jednostek z Grupy zlokalizowanych w Polsce oparto o następujące podstawowe założenia:

	Wycena na dzień	
	31/12/2017	31/12/2016
	%	%
Stopa dyskonta	3,25	3,50
Średni zakładany roczny wzrost podstaw kalkulacji rezerwy na odprawy emerytalno-rentowe, nagrody jubileuszowe	0 - 3,5	1,35
Zakładany wzrost ceny uprawnienia na świadczenia przejazdowe	0 - 2,5	0 - 2,5
Średni zakładany roczny wzrost podstaw kalkulacji rezerwy z tytułu odpisu na ZFŚS	3,3 - 5,0	3,5 - 8,4
Średni ważony współczynnik mobilności pracowniczej	1,1 - 10,0	2,3
Inflacja (rocznie)	2,3 - 2,7	1,3 - 2,5

Wycenę aktuarialną rezerw na świadczenia pracownicze dla jednostek Grupy zlokalizowanych poza Polską oparto o założenia specyficzne dla krajów, w których funkcjonują.

Istotny wpływ na wartość rezerw na świadczenia pracownicze mają przyjęte założenia w zakresie stopy dyskontowej, założonego wzrostu płac oraz oczekiwanego przeciętnego wzrostu zatrudnienia. Poniżej zaprezentowano analizę wrażliwości dla zmian powyższych założeń. Analizę tę przeprowadzono zmieniając jedynie wartość jednej zmiennej, przy jednoczesnym braku zmian pozostałych założeń.

26. Rezerwy na świadczenia pracownicze (cd.)

	Stan na 31/12/2017 (zbadane)	Stopa dyskonta		Wskaźnik wzrostu wynagrodzeń		Wskaźnik mobilności pracowniczej	
		+0,30 pp.	-0,30 pp.	+0,25 pp.	-0,25 pp.	+0,25 pp.	-0,25 pp.
Nagrody jubileuszowe	274 116	(4 303)	4 442	4 586	(3 293)	(3 529)	3 548
Odprawy emerytalne i rentowe	166 898	(3 156)	3 268	3 333	(2 502)	(2 646)	2 619
Odprawy pośmiertne	7 145	(146)	152	147	(110)	(115)	117
ZFŚS	143 522	(5 604)	5 981	5 245	(4 984)	(789)	786
Świadczenia przejazdowe	33 665	(1 289)	1 434	1 286	(1 087)	(229)	292
Razem	625 346	(14 498)	15 277	14 597	(11 976)	(7 308)	7 362

	Stan na 31/12/2016 (zbadane)	Stopa dyskonta		Wskaźnik wzrostu wynagrodzeń		Wskaźnik mobilności pracowniczej	
		+0,30 pp.	-0,30 pp.	+0,25 pp.	-0,25 pp.	+0,25 pp.	-0,25 pp.
Nagrody jubileuszowe	268 875	(4 257)	4 394	4 511	(3 249)	(3 435)	3 457
Odprawy emerytalne i rentowe	153 230	(2 990)	3 097	3 113	(2 381)	(2 532)	2 499
Odprawy pośmiertne	6 836	(139)	145	140	(106)	(108)	100
ZFŚS	128 614	(5 009)	5 348	4 695	(4 462)	(735)	727
Świadczenia przejazdowe	33 286	(1 290)	1 377	1 236	(1 094)	(256)	263
Razem	590 841	(13 685)	14 361	13 695	(11 292)	(7 066)	7 046

Zobowiązania z tytułu określonych świadczeń

	Odprawy emerytalne i rentowe	Odpisy na ZFŚS dla emerytów i rencistów	Świadczenia przejazdowe	Odprawy pośmiertne	Nagrody jubileuszowe	Pozostałe świadczenia pracownicze	Całkowita kwota rezerw
Stan na 1 stycznia 2017 roku (zbadane)	153 230	128 614	33 286	6 836	268 875	33 986	624 827
Koszt bieżącego zatrudnienia	4 801	1 731	516	98	10 478	-	17 624
Koszty odsetkowe	5 408	4 535	1 179	241	9 321	-	20 684
Straty / (zyski) aktuarialne - ujmowane w rachunku wyników ⁽¹⁾	-	-	-	-	29 311	-	29 311
Straty / (zyski) aktuarialne - ujmowane w pozostałych całkowitych dochodach ⁽¹⁾	20 168	15 359	(260)	715	-	-	35 982
Utworzenie rezerwy	-	-	-	-	-	26 690	26 690
Rozwiązanie rezerwy	-	-	-	-	-	(18 397)	(18 397)
Świadczenia wypłacone	(16 703)	(6 717)	(1 056)	(745)	(43 844)	(5 071)	(74 136)
Różnice kursowe	(6)	-	-	-	(25)	(1)	(32)
Stan na 31 grudnia 2017 roku (zbadane)	166 898	143 522	33 665	7 145	274 116	37 207	662 553
Rezerwy długoterminowe	144 741	137 795	32 358	6 342	237 311	-	558 547
Rezerwy krótkoterminowe	22 157	5 727	1 307	803	36 805	37 207	104 006
Razem	166 898	143 522	33 665	7 145	274 116	37 207	662 553

⁽¹⁾ Zmiana zysków / (strat) aktuarialnych w 2017 roku spowodowana jest głównie efektem wprowadzonej w Jednostce dominującej podwyżki wynagrodzeń od września 2017 roku.

26. Rezerwy na świadczenia pracownicze (cd.)

	Odprawy emerytalne i rentowe	Odpisy na ZFŚS dla emerytów i rencistów	Świadczenia przejazdowe	Odprawy pośmiertne	Nagrody jubileuszowe	Pozostałe świadczenia pracownicze	Całkowita kwota rezerw
Stan na 1 stycznia 2016 roku (zbadane)	154 828	124 118	33 654	31 660	318 239	41 505	704 004
Koszt bieżącego zatrudnienia	5 179	1 305	401	301	13 023	-	20 209
Koszty odsetkowe	4 811	3 870	1 052	907	9 887	-	20 527
Straty / (zyski) aktuarialne - ujmowane w rachunku wyników	-	-	-	-	(15 215)	-	(15 215)
Straty / (zyski) aktuarialne - ujmowane w pozostałych całkowitych dochodach	(12 535)	610	(2 781)	(6 776)	-	-	(21 482)
Koszty przeszłego zatrudnienia	16 378	6 442	2 054	(18 612)	(20 084)	-	(13 822)
Utworzenie rezerwy	5	-	-	-	-	4 957	4 962
Rozwiązanie rezerwy	-	-	-	-	-	(2 127)	(2 127)
Świadczenia wypłacone	(15 487)	(7 731)	(1 094)	(644)	(37 179)	(10 645)	(72 780)
Różnice kursowe	51	-	-	-	204	296	551
Stan na 31 grudnia 2016 roku (zbadane)	153 230	128 614	33 286	6 836	268 875	33 986	624 827
Rezerwy długoterminowe	134 261	123 429	31 934	6 098	229 849	-	525 571
Rezerwy krótkoterminowe	18 969	5 185	1 352	738	39 026	33 986	99 256
Razem	153 230	128 614	33 286	6 836	268 875	33 986	624 827

Pozycje ujęte w wyniku w odniesieniu do programów świadczeń pracowniczych

	Rok zakończony 31/12/2017 (zbadane)	Rok zakończony 31/12/2016 (zbadane)
Koszty świadczeń pracowniczych	55 228	(5 993)
Koszty finansowe	20 684	20 527
Ogółem ujęte w wyniku przed opodatkowaniem	75 912	14 534

Zyski / straty aktuarialne

Rok zakończony 31/12/2017 (zbadane)	zmiana założeń demograficznych	zmiana założeń finansowych	pozostałe zmiany	Razem
Straty / (zyski) aktuarialne - świadczenia po okresie zatrudnienia				
Odprawy emerytalne i rentowe	26	2 555	17 587	20 168
Odpisy na ZFŚS dla emerytów i rencistów	1 383	5 169	8 807	15 359
Świadczenia przejazdowe	(229)	129	815	715
Odprawy pośmiertne	348	1 157	(1 765)	(260)
Straty / (zyski) aktuarialne - pozostałe świadczenia długoterminowe				
Nagrody jubileuszowe	(487)	3 248	26 550	29 311
Razem	1 041	12 258	51 994	65 293

Rok zakończony 31/12/2016 (zbadane)	zmiana założeń demograficznych	zmiana założeń finansowych	pozostałe zmiany	Razem
Straty / (zyski) aktuarialne - świadczenia po okresie zatrudnienia				
Odprawy emerytalne i rentowe	11 788	(4 293)	(20 021)	(12 526)
Odpisy na ZFŚS dla emerytów i rencistów	4 600	9 207	(13 197)	610
Świadczenia przejazdowe	2 036	(1 789)	(3 028)	(2 781)
Odprawy pośmiertne	(907)	(244)	(5 634)	(6 785)
Straty / (zyski) aktuarialne - pozostałe świadczenia długoterminowe				
Nagrody jubileuszowe	(12 569)	(6 546)	3 900	(15 215)
Razem	4 948	(3 665)	(37 980)	(36 697)

26. Rezerwy na świadczenia pracownicze (cd.)

Analiza terminów zapadalności wypłaconych świadczeń pracowniczych

Stan na 31/12/2017 (zbadane)	Odprawy emerytalne i rentowe	ZFŚS	Świadczenia przejazdowe	Odprawy pośmiertne	Nagrody jubileuszowe	Pozostałe świadczenia pracownicze	Razem
do 1 roku	22 157	5 727	1 307	803	36 805	37 207	104 006
od 1 do 5 lat	49 883	23 773	4 963	2 728	121 577	-	202 924
powyżej 5 lat	94 858	114 022	27 395	3 614	115 734	-	355 623
Razem	166 898	143 522	33 665	7 145	274 116	37 207	662 553

Stan na 31/12/2016 (zbadane)	Odprawy emerytalne i rentowe	ZFŚS	Świadczenia przejazdowe	Odprawy pośmiertne	Nagrody jubileuszowe	Pozostałe świadczenia pracownicze	Razem
do 1 roku	18 969	5 185	1 352	738	39 026	33 986	99 256
od 1 do 5 lat	44 085	21 131	5 053	2 580	111 523	-	184 372
powyżej 5 lat	90 176	102 298	26 881	3 518	118 326	-	341 199
Razem	153 230	128 614	33 286	6 836	268 875	33 986	624 827

Średni okres zapadalności świadczeń pracowniczych w Jednostce dominującej wynosił 8,7 lat na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz 8,9 lat na dzień 31 grudnia 2016 roku. Udział Jednostki dominującej w wartości rezerw Grupy na świadczenia pracownicze, wycenianych metodami aktuarialnymi, wynosi ponad 90%.

27. Pozostałe rezerwy

Stosowane zasady rachunkowości

Rezerwy tworzone są w przypadku, kiedy na Grupie ciąży istniejący obowiązek, prawny lub zwyczajowo oczekiwany, wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków pieniężnych oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego zobowiązania. Ujmowana kwota rezerwy odzwierciedla możliwie najdokładniejszy szacunek kwoty wymaganej do rozliczenia bieżącego zobowiązania na dzień bilansowy, z uwzględnieniem ryzyka i niepewności związanej z tym zobowiązaniem. W przypadku wyceny rezerwy metodą szacunkowych przepływów pieniężnych koniecznych do rozliczenia bieżącego zobowiązania, jej wartość bilansowa odpowiada wartości bieżącej tych przepływów (w przypadku gdy wpływ pieniądza w czasie jest istotny). Jeśli zachodzi prawdopodobieństwo, że część lub całość korzyści ekonomicznych wymaganych do rozliczenia rezerwy będzie można odzyskać od strony trzeciej, należność tę ujmuje się jako składnik aktywów, jeśli prawdopodobieństwo odzyskania tej kwoty jest odpowiednio wysokie i da się ją wiarygodnie wycenić. W przypadku gdy określenie, czy występuje obecny obowiązek, jest niejasne, na przykład w przypadku sprawy sądowej, Grupa tworzy rezerwy na takie zdarzenia jeśli uzna, że po uwzględnieniu wszystkich dostępnych dowodów, istnienie obowiązku na dzień bilansowy jest bardziej prawdopodobne niż jego brak. Jeśli brak obecnego obowiązku na dzień bilansowy jest bardziej prawdopodobny niż jego istnienie, Grupa ujawnia informację o zobowiązaniu warunkowym, chyba że możliwość zaistnienia wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne jest znikoma.

Struktura pozostałych rezerw

	Stan na 31/12/2017 (zbadane)	Stan na 31/12/2016 (zbadane)
Rezerwa na kary UOKiK	14 224	16 455
Rezerwa na rekultywację	5 000	4 908
Rezerwa na umowy rodzące obciążenia	16 660	8 159
Rezerwa na zobowiązania z tytułu rozliczeń VAT	22 334	-
Inne rezerwy	23 954	21 848
Razem	82 172	51 370
Rezerwy długoterminowe	22 446	26 420
Rezerwy krótkoterminowe	59 726	24 950
Razem	82 172	51 370

27. Pozostałe rezerwy (cd.)

Zmiany wartości bieżącej pozostałych rezerw

	Rezerwa na kary UOKiK	Rezerwa na rekultywację	Rezerwa na umowy rodzące obciążenia	Rezerwa na zobowiązania z tytułu rozliczeń VAT	Inne rezerwy	Razem
Stan na 1 stycznia 2017 roku (zbadane)	16 455	4 908	8 159	-	21 848	51 370
Zawiązanie	957	106	14 902	22 334	10 130	48 429
Rozwiązanie	-	-	-	-	(6 197)	(6 197)
Wykorzystanie	(3 188)	-	(6 356)	-	(1 807)	(11 352)
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych	-	(14)	(44)	-	(20)	(78)
Stan na 31 grudnia 2017 roku (zbadane)	14 224	5 000	16 660	22 334	23 954	82 172
Stan na 1 stycznia 2016 roku (zbadane)	16 209	5 356	9 737	-	15 440	46 742
Zawiązanie	2 032	127	-	-	9 908	12 067
Rozwiązanie	(357)	-	-	-	(2 161)	(2 518)
Wykorzystanie	(1 429)	(772)	(1 926)	-	(1 455)	(5 582)
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych	-	197	348	-	116	661
Stan na 31 grudnia 2016 roku (zbadane)	16 455	4 908	8 159	-	21 848	51 370

Rezerwa na kary UOKiK

Na dzień 31 grudnia 2016 roku rezerwa reprezentowała szacunek Zarządu Jednostki dominującej w związku z prawdopodobieństwem zapłaty dwóch kar pieniężnych nałożonych przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów odpowiednio w kwocie 14.224 tysięcy złotych oraz 2.231 tysięcy złotych.

W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2017 roku miała miejsce zmiana wysokości rezerw w zakresie kary nałożonej na Jednostkę dominującą na podstawie decyzji Prezesa UOKiK nr RWR 44/2012 z dnia 31 grudnia 2012 roku stwierdzającej stosowanie przez Jednostkę dominującą praktyki polegającej na utrudnianiu partnerowi biznesowemu możliwości konkurowania ze spółkami spedycyjnymi należącymi do Grupy PKP CARGO. Kara została nałożona w wysokości 16.576 tysięcy złotych. Jednostka dominująca dokonała odwołania w przedmiotowej sprawie, w wyniku którego w dniu 23 listopada 2015 roku Sąd Okręgowy w Warszawie zmienił zaskarżoną decyzję i obniżył nałożoną pierwotnie karę z kwoty 16.576 tysięcy złotych do kwoty 2.231 tysięcy złotych, w związku z czym na dzień 31 grudnia 2015 roku Jednostka dominująca dokonała aktualizacji rezerwy do wysokości 2.231 tysięcy złotych. Obie strony złożyły apelację od wyroku sądu I instancji. W dniu 24 sierpnia 2017 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie wydał wyrok zmieniający decyzję sądu I instancji podwyższając kwotę kary do wysokości 3.188 tysięcy złotych. Wyrok ma charakter prawomocny, w związku z czym Jednostka dominująca na dzień 30 czerwca 2017 roku zwiększyła rezerwę z tytułu przedmiotowej kary o kwotę 957 tysięcy złotych. Kara została zapłacona przez Jednostkę dominującą w całości w dniu 7 września 2017 roku.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku nie wystąpiły okoliczności, które powodowałyby konieczność aktualizacji utworzonej rezerwy w wysokości 14.224 tysięcy złotych. W wyniku zaistnienia przyszłych zdarzeń szacunki Zarządu Jednostki dominującej mogą ulec zmianie w kolejnych okresach sprawozdawczych.

Rezerwa na rekultywację

Rezerwa została utworzona na pokrycie przyszłych wydatków związanych z obowiązkiem rekultywacji terenu. Szacunek rezerwy odpowiada wartości bieżącej oczekiwanych przyszłych wydatków.

Rezerwa na umowy rodzące obciążenia

Na dzień 31 grudnia 2016 roku rezerwa reprezentowała kwotę przewidywanej straty na zawartej umowie leasingu nieruchomości, z której oczekiwane przychody nie pokryją kosztów leasingu ponoszonych przez Grupę. W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2017 roku w wyniku przeprowadzonej analizy Grupa zidentyfikowała dwie umowy zakupowe obowiązujące odpowiednio do dnia 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2018 roku, w przypadku których nieuniknione koszty wypełnienia obowiązków z nich wynikających przewyższają przewidywane korzyści możliwe do uzyskania na mocy tych umów, w związku z czym utworzono rezerwę w kwocie 14.902 tysięcy złotych. W wyniku realizacji tych umów część rezerwy została wykorzystana.

27. Pozostałe rezerwy (cd.)

Rezerwa na zobowiązania z tytułu rozliczeń VAT

W latach 2014 - 2016 Urząd Kontroli Skarbowej ("UKS") przeprowadził postępowanie kontrolne w spółce PKP CARGO CONNECT sp. z o.o. (poprzednio: Przedsiębiorstwo Spedycyjne Trade Trans sp. z o.o., "PKP CC") w zakresie rzetelności deklarowanych podstaw opodatkowania oraz prawidłowości obliczania i wpłacania podatku od towarów i usług za okres od kwietnia 2013 roku do lipca 2013 roku. W wyniku przeprowadzonych procedur UKS stwierdził, iż część faktur nie odzwierciedlała rzeczywistego przebiegu zdarzeń gospodarczych, a tym samym nieprawidłowo została ustalona kwota nadwyżki podatku naliczonego nad należnym do zwrotu dla powyższych miesięcy. W dniu 29 grudnia 2016 roku PKP CC otrzymała decyzję wydaną przez Dyrektora UKS w Warszawie, w której organ określił nowe kwoty VAT do zwrotu za okres od kwietnia 2013 roku do lipca 2013 roku, w związku z tym powstała zaległość podatkowa w kwocie 16.627 tysięcy złotych wraz z odsetkami w kwocie 4.623 tysięcy złotych na dzień 31 grudnia 2016 roku. Spółka PKP CC odwołała się od decyzji, niemniej jednak w dniu 13 stycznia 2017 roku wpłaciła całość zaległości wraz z odsetkami. W wyniku prowadzonego postępowania odwoławczego została wydana decyzja Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Warszawie o przekazaniu sprawy do ponownego rozpatrzenia przez organ pierwszej instancji. We wrześniu 2017 roku kwota zapłacona pierwotnie przez PKP CC została z przyczyn proceduralnych zwrócona. Po przeprowadzeniu analizy ryzyka ponownego zakwestionowania przez organy podatkowe rozliczeń z tytułu VAT Zarząd PKP CC zdecydował rozpoznać rezerwę w wysokości otrzymanego zwrotu. Ujęcie transakcji nie miało wpływu na wynik finansowy Grupy.

Inne rezerwy

Pozycja ta obejmuje głównie rezerwy utworzone na kary umowne, roszczenia sporne i sprawy sądowe.

Zdaniem Zarządu Jednostki dominującej kwota pozostałych rezerw na dzień 31 grudnia 2017 roku jak i na dzień 31 grudnia 2016 roku stanowi najlepszy szacunek kwoty, której zapłata jest prawdopodobna. Szacunek ten opiera się na najlepszej wiedzy kierownictwa, dotychczasowym doświadczeniu oraz innych czynnikach, które w danej sytuacji uznawane są za najbardziej racjonalne.

28. Dodatkowe wyjaśnienia do sprawozdania z przepływów pieniężnych

(Zwiększenie) / zmniejszenie salda należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności

	Rok zakończony 31/12/2017 (zbadane)	Rok zakończony 31/12/2016 (zbadane)
Zmiana stanu ze sprawozdania z sytuacji finansowej	(89 282)	17 101
Zmiana stanu należności z tytułu sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych	90	(1 786)
Zmiana stanu należności z tytułu odsetek	(775)	(238)
Kompensata wzajemnych rozrachunków	(4 656)	-
Pozostałe	(156)	(863)
Zmiana stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(94 779)	14 214

(Zwiększenie) / zmniejszenie stanu zapasów

	Rok zakończony 31/12/2017 (zbadane)	Rok zakończony 31/12/2016 (zbadane)
Zmiana stanu ze sprawozdania z sytuacji finansowej	(27 275)	7 324
Zmiana stanu zapasów przeklasyfikowanych ze środków trwałych	30 355	2 795
Zmiana stanu zapasów w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	3 080	10 119

(Zwiększenie) / zmniejszenie pozostałych aktywów

(Zwiększenie) / zmniejszenie pozostałych aktywów	Rok zakończony 31/12/2017 (zbadane)	Rok zakończony 31/12/2016 (zbadane)
Zmiana stanu ze sprawozdania z sytuacji finansowej	(261 721)	(2 963)
Zmiana stanu zapłaconych zaliczek na zakup środków trwałych	(9 322)	(2 908)
Zmiana stanu pozostałych aktywów z tytułu lokat bankowych powyżej 3 miesięcy	253 000	(1 282)
Zmiana stanu pozostałych aktywów z tytułu udzielonych pożyczek	117	(1 867)
Zmiana stanu pozostałych aktywów z tytułu sprzedaży i likwidacji udziałów i akcji	(1 101)	(1 540)
Pozostałe	36	223
Zmiana stanu pozostałych aktywów w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(18 991)	(10 337)

28. Dodatkowe wyjaśnienia do sprawozdania z przepływów pieniężnych (cd.)

Zwiększenie / (zmniejszenie) salda zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań

	Rok zakończony 31/12/2017 (zbadane)	Rok zakończony 31/12/2016 (zbadane)
Zmiana stanu ze sprawozdania z sytuacji finansowej	79 448	(93 596)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu zakupu niefinansowych aktywów trwałych	(32 873)	64 776
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu otrzymanych dotacji	1 969	(8 393)
Pozostałe	62	-
Zmiana stanu zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	48 606	(37 213)

Zwiększenie / (zmniejszenie) pozostałych zobowiązań finansowych

	Rok zakończony 31/12/2017 (zbadane)	Rok zakończony 31/12/2016 (zbadane)
Zmiana stanu ze sprawozdania z sytuacji finansowej	(119 659)	(37 441)
Rozliczenie opcji put na udziały niedające kontroli	114 010	-
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań finansowych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(5 649)	(37 441)

Pozostałe korekty

	Rok zakończony 31/12/2017 (zbadane)	Rok zakończony 31/12/2016 (zbadane)
Zyski / (straty) aktuarialne ujęte w pozostałych całkowitych dochodach	(35 982)	21 482
Efektywna część zysków i strat związanych z instrumentem zabezpieczającym w ramach zabezpieczania przepływów pieniężnych	12 766	966
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych	358	1 621
Pozostałe korekty w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(22 858)	24 069

Transakcje niepieniężne

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 roku oraz 31 grudnia 2016 roku główne transakcje niepieniężne dotyczące działalności inwestycyjnej i finansowej, które nie zostały odzwierciedlone w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych przedstawiały się następująco:

a) Nabycie składników aktywów w formie leasingu finansowego

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 roku Grupa w ramach zawartych umów leasingu finansowego nabyła składniki majątku trwałego o wartości 3.858 tysięcy złotych. W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2016 roku wartość składników majątku trwałego przyjętych w ramach umów leasingu finansowego wyniosła 3.209 tysięcy złotych.

b) Likwidacja taboru kolejowego

W momencie podjęcia decyzji o likwidacji księgowej składnika taboru kolejowego jego wartość rezydualna ujmowana jest w pozycji zapasów. W roku 2017 wartość rezydualna składników majątku trwałego przeklasyfikowanych do zapasów wyniosła 30.355 tysięcy złotych, natomiast w roku 2016 wyniosła 2.795 tysięcy złotych.

c) Kompensata wzajemnych rozrachunków

W roku 2017 Spółka dokonała kompensaty należności handlowych ze zobowiązaniami z tytułu zakupu niefinansowych aktywów trwałych. Łączna kwota kompensat w 2017 roku wyniosła 4.656 tysięcy złotych.

29. Instrumenty finansowe i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Stosowane zasady rachunkowości

Pochodne instrumenty finansowe ujmuje się początkowo w wartości godziwej na dzień zawarcia kontraktu, a następnie aktualizuje się ich wycenę do poziomu aktualnej wartości godziwej. Metoda ujmowania powstających przy tym zysków lub strat zależy od tego, czy instrument pochodny uznany został za instrument zabezpieczający, czy też nie. Jeżeli tak, to metoda ujmowania zysków lub strat zależy również od charakteru pozycji zabezpieczanej. Grupa wyznacza niektóre instrumenty pochodne jako zabezpieczenia określonego ryzyka związanego z ujętymi zobowiązaniami lub wysoce prawdopodobnymi planowanymi transakcjami (zabezpieczenie przepływów pieniężnych).

Przy zawieraniu transakcji Grupa dokumentuje związek pomiędzy instrumentami zabezpieczającymi a pozycjami zabezpieczanymi, a także cele zarządzania ryzykiem i strategię związaną z zawieraniem różnych transakcji zabezpieczających. Grupa dokumentuje również - zarówno na dzień rozpoczęcia zabezpieczenia, jak i na bieżąco - swoją ocenę tego, czy instrumenty pochodne wykorzystywane w transakcjach zabezpieczających są wysoce skuteczne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych zabezpieczanych pozycji.

Całkowita wartość godziwa zabezpieczających instrumentów pochodnych zaliczana jest do aktywów trwałych lub zobowiązań długoterminowych, jeśli czas pozostały do terminu zapadalności dla zabezpieczonej pozycji przekracza 12 miesięcy, albo do aktywów obrotowych lub zobowiązań krótkoterminowych, jeśli czas pozostały do terminu zapadalności dla zabezpieczonej pozycji nie przekracza 12 miesięcy. Instrumenty pochodne przeznaczone do obrotu zalicza się do aktywów obrotowych lub zobowiązań krótkoterminowych.

Efektywną część zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych i kwalifikujących się jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach. Zyski lub straty z tytułu części nieefektywnej ujmuje się od razu w wyniku. Kwoty nagromadzone w kapitale własnym reklasyfikuje się do wyniku finansowego w okresach, w których pozycja zabezpieczana wpłynęła na wynik.

Kompensowanie instrumentów finansowych

Aktywa i zobowiązania finansowe podlegają kompensacji, a kwota netto wykazywana jest w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, jeżeli występuje prawnie egzekwowalny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujmowanych kwot oraz jeżeli istnieje zamiar dokonania rozliczenia w kwocie netto bądź jednoczesnej realizacji składnika aktywów i spłaty zobowiązania. Prawnienie egzekwowalny tytuł prawny nie może być uwarunkowany wystąpieniem określonego zdarzenia w przyszłości i musi być egzekwowalny w zwykłym trybie prowadzenia działalności oraz w przypadku niewywiązania się z płatności, niewypłacalności lub upadłości jednostki i wszystkich kontrahentów.

29. Instrumenty finansowe i zasady zarządzania ryzykiem finansowym (cd.)

Kategorie i klasy instrumentów finansowych

Aktywa finansowe w podziale na kategorie i klasy	Nota	Stan na 31/12/2017 (zbadane)	Stan na 31/12/2016 (zbadane)
Instrumenty finansowe zabezpieczające			
Instrumenty pochodne	13	12 047	235
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży			
Udziały w spółkach nienotowanych	13	7 286	8 501
Pożyczki i należności			
Należności z tytułu dostaw i usług	16	688 806	616 000
Należności z tytułu sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych	16	111	-
Udzielone pożyczki	13	1 069	796
Lokaty bankowe	13	253 805	-
Inne	13	-	9
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	17	516 776	755 919
Razem		1 479 900	1 381 460

Zobowiązania finansowe w podziale na kategorie i klasy	Nota	Stan na 31/12/2017 (zbadane)	Stan na 31/12/2016 (zbadane)
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy			
Zobowiązania z tytułu opcji put na udziały niedające kontroli	23	-	118 704
Instrumenty finansowe zabezpieczające ⁽¹⁾			
Instrumenty pochodne	23	272	1 227
Kredyty i pożyczki	21	494 171	204 711
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu			
Kredyty i pożyczki	21	1 068 159	1 266 697
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	25	447 186	377 215
Zobowiązania z tytułu zakupu środków trwałych	25	79 046	46 402
Zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	22	139 095	200 490
Razem		2 227 929	2 215 446

Odpisy aktualizujące wartość udziałów w spółkach nienotowanych oraz należności z tytułu dostaw i usług zostały opisane odpowiednio w **Notach 13 i 16** niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

⁽¹⁾ W okresie od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku Grupa stosowała rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Celem podjętych działań zabezpieczających jest ograniczenie wpływu ryzyka kursowego pary walut EUR / PLN na przyszłe przepływy pieniężne. Pozycję zabezpieczaną stanowią wysoce prawdopodobne przyszłe przepływy pieniężne wyrażone w EUR.

Jednostka dominująca ustanowiła następujące instrumenty zabezpieczające:

- kredyty inwestycyjne denominowane w EUR. Przepływy pieniężne będące przedmiotem zabezpieczenia realizowane będą do sierpnia 2031 roku. Na dzień 31 grudnia 2017 roku wartość nominalna instrumentu zabezpieczającego wynosiła 118.480 tysięcy EUR stanowiąca równowartość 494.171 tysięcy złotych,
- walutowe kontrakty forward. Przepływy pieniężne będące przedmiotem zabezpieczenia realizowane będą do grudnia 2019 roku. Na dzień 31 grudnia 2017 roku wartość aktywów z tytułu wyceny instrumentu zabezpieczającego wynosiła 10.545 tysięcy złotych.

Pozycja obejmuje również wycenę w jednostce zależnej instrumentów zabezpieczających w postaci:

- transakcji terminowych na stopę procentową (IRS) będących zabezpieczeniem przepływów pieniężnych z tytułu przyszłych płatności zobowiązań z tytułu leasingu według zmiennego oprocentowania. Przepływy pieniężne będące przedmiotem zabezpieczenia realizowane będą do maja 2018 roku. Na dzień 31 grudnia 2017 roku wartość zobowiązań z tytułu wyceny instrumentu zabezpieczającego wynosiła 272 tysięcy złotych,
- walutowych kontraktów forward na parze walut EUR / PLN będących zabezpieczeniem przyszłych przepływów pieniężnych. Przepływy pieniężne będące przedmiotem zabezpieczenia realizowane będą do listopada 2018 roku. Na dzień 31 grudnia 2017 roku wartość aktywów z tytułu wyceny instrumentu zabezpieczającego wynosiła 1.502 tysięcy złotych.

29. Instrumenty finansowe i zasady zarządzania ryzykiem finansowym (cd.)

Hierarchia wartości godziwej

Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz 31 grudnia 2016 roku instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej były pochodne instrumenty finansowe. Data zapadalności tych instrumentów przypada po dniu kończącym okres sprawozdawczy. Pod względem procedur wyceny kwalifikują się one do poziomu 2 i 3 hierarchii wartości godziwej.

	Stan na 31/12/2017 (zbadane)	Stan na 31/12/2016 (zbadane)	
	Poziom 2	Poziom 2	Poziom 3
Aktywa			
Instrumenty pochodne - kontrakty walutowe forward	12 047	235	-
Zobowiązania			
Instrumenty pochodne - forwardy walutowe oraz IRS	272	1 227	-
Zobowiązania z tytułu opcji put na udziały niedające kontroli	-	-	118 704

Metody wyceny instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej

a) Kontrakty walutowe forward

Wartość godziwa kontraktów walutowych forward ustalana jest w oparciu o zdyskontowane przyszłe przepływy z tytułu zawartych transakcji kalkulowane w oparciu o różnicę między ceną terminową a ceną transakcyjną. Cena terminowa kalkulowana jest w oparciu o fixing NBP i krzywą stóp procentowych implikowaną z transakcji fx swap.

b) Kontrakty IRS

Wartość godziwa transakcji terminowych na stopę procentową ustalana jest w oparciu o zdyskontowane przyszłe przepływy z tytułu zawartych transakcji w oparciu o różnicę między ceną terminową a ceną transakcyjną. Wartość godziwa jest kalkulowana i dyskontowana przez bank według WIBOR 1M.

c) Pozostałe instrumenty finansowe

Dla kategorii instrumentów finansowych, które na dzień bilansowy nie są wyceniane w wartości godziwej, Grupa nie ujawnia wartości godziwej ze względu na fakt, że wartość godziwa tych instrumentów finansowych na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku nie odbiegała istotnie od ich wartości prezentowanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Grupa nie ujawnia również wartości godziwej dla udziałów i akcji w spółkach nienotowanych na aktywnych rynkach, zaklasyfikowanych w kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży. Grupa nie jest w stanie wiarygodnie ustalić wartości godziwej posiadanych udziałów w spółkach nienotowanych na aktywnych rynkach. Na dzień bilansowy są one wyceniane według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Zmiana wyceny instrumentów finansowych dla Poziomu 3 hierarchii wartości godziwej

	Rok zakończony 31/12/2017 (zbadane)	Rok zakończony 31/12/2016 (zbadane)
Stan na początek okresu sprawozdawczego	(118 704)	(155 198)
Zyski / (straty) z przeszacowania	4 694	36 494
Rozliczenie opcji put na udziały niedające kontroli ⁽¹⁾	114 010	-
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	-	(118 704)

⁽¹⁾ Zmniejszenie wyniku z realizacji opcji put przez udziałowca mniejszościowego. Szczegółowe informacje opisano w **Nocie 23** niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2017 roku oraz 31 grudnia 2016 roku nie wystąpiły transfery pomiędzy poziomem 2 i 3 w hierarchii wartości godziwej.

29. Instrumenty finansowe i zasady zarządzania ryzykiem finansowym (cd.)

Przychody, koszty, zyski i straty zawarte w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów według kategorii instrumentów finansowych

Rok zakończony 31/12/2017 (zbadane)	Instrumenty finansowe zabezpieczające	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	Razem
Dywidendy i udziały w zyskach	-	257	-	-	-	-	257
Przychody / (koszty) z tytułu odsetek	(1 225)	-	14 068	-	(28 699)	(6 095)	(21 951)
Różnice kursowe	723	-	(16 060)	-	6 567	5 736	(3 034)
Odpisy aktualizujące / aktualizacja wartości	108	-	(6 261)	4 694	-	-	(1 459)
Prowizje związane z kredytami bankowymi	-	-	-	-	(1 660)	(4)	(1 664)
Zysk / (strata) ze zbycia inwestycji	-	(225)	-	-	-	-	(225)
Efekt rozliczenia rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych ⁽¹⁾	7 951	-	-	-	-	-	7 951
Zysk / (strata) brutto	7 557	32	(8 253)	4 694	(23 792)	(363)	(20 125)
Zmiana wyceny	27 865	-	-	-	-	-	27 865
Pozostałe całkowite dochody	27 865	-	-	-	-	-	27 865

⁽¹⁾ W roku obrotowym zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku efekt rozliczenia rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych został wykazany w następujących pozycjach sprawozdania z całkowitych dochodów:

- przychody ze sprzedaży usług i wyrobów gotowych w kwocie 8.867 tysięcy złotych,
- koszty finansowe - odsetki od zobowiązań z tytułu leasingu finansowego w kwocie 916 tysięcy złotych,

Rok zakończony 31/12/2016 (zbadane)	Instrumenty finansowe zabezpieczające	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	Razem
Dywidendy i udziały w zyskach	-	434	-	-	-	-	434
Przychody / (koszty) z tytułu odsetek	(765)	-	2 902	-	(21 688)	(8 556)	(28 107)
Różnice kursowe	(10)	-	(150)	-	2 158	(3 478)	(1 480)
Odpisy aktualizujące / aktualizacja wartości	94	-	(77 247)	36 494	-	-	(40 659)
Prowizje związane z kredytami bankowymi	-	-	-	-	(1 398)	-	(1 398)
Zysk / (strata) ze zbycia inwestycji	-	85	-	-	-	-	85
Efekt rozliczenia rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych ⁽¹⁾	(131)	-	-	-	-	-	(131)
Zysk / (strata) brutto	(812)	519	(74 495)	36 494	(20 928)	(12 034)	(71 256)
Zmiana wyceny	(3 920)	-	-	-	-	-	(3 920)
Pozostałe całkowite dochody	(3 920)	-	-	-	-	-	(3 920)

⁽¹⁾ W roku obrotowym zakończonym dnia 31 grudnia 2016 roku efekt rozliczenia rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych został wykazany w następujących pozycjach sprawozdania z całkowitych dochodów:

- przychody ze sprzedaży usług i wyrobów gotowych w kwocie 896 tysięcy złotych,
- koszty finansowe - odsetki od zobowiązań z tytułu leasingu finansowego w kwocie 1.027 tysięcy złotych.

29. Instrumenty finansowe i zasady zarządzania ryzykiem finansowym (cd.)

Kompensata aktywów finansowych

Stan na 31/12/2017 (zbadane)	Wartość brutto ujętych aktywów finansowych	Wartość brutto ujętych zobowiązań finansowych kompensowanych w bilansie	Wartość netto aktywów finansowych prezentowanych w bilansie	Powiązane wartości niekompensowane w bilansie - otrzymane zabezpieczenia gotówkowe	Wartość netto
Należności z tytułu dostaw i usług	688 806	-	688 806	(5 354)	683 452
Razem	688 806	-	688 806	(5 354)	683 452

Stan na 31/12/2016 (zbadane)	Wartość brutto ujętych aktywów finansowych	Wartość brutto ujętych zobowiązań finansowych kompensowanych w bilansie	Wartość netto aktywów finansowych prezentowanych w bilansie	Powiązane wartości niekompensowane w bilansie - otrzymane zabezpieczenia gotówkowe	Wartość netto
Forwardy walutowe	930	(695)	235	-	235
Należności z tytułu dostaw i usług	616 000	-	616 000	(20 289)	595 711
Razem	616 930	(695)	616 235	(20 289)	595 946

Kompensata zobowiązań finansowych

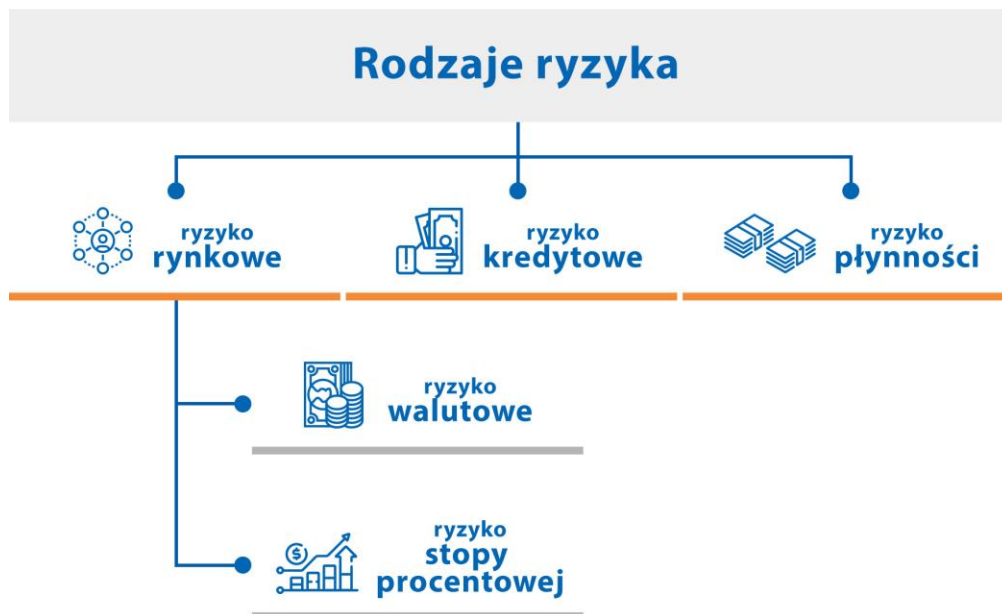
Stan na 31/12/2017 (zbadane)	Wartość brutto ujętych zobowiązań finansowych	Wartość brutto ujętych aktywów finansowych kompensowanych w bilansie	Wartość netto zobowiązań finansowych prezentowanych w bilansie	Powiązane wartości niekompensowane w bilansie - przekazane zabezpieczenia gotówkowe	Wartość netto
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	447 186	-	447 186	(1 474)	445 712
Razem	447 186	-	447 186	(1 474)	445 712

Stan na 31/12/2016 (zbadane)	Wartość brutto ujętych zobowiązań finansowych	Wartość brutto ujętych aktywów finansowych kompensowanych w bilansie	Wartość netto zobowiązań finansowych prezentowanych w bilansie	Powiązane wartości niekompensowane w bilansie - przekazane zabezpieczenia gotówkowe	Wartość netto
Forwardy walutowe	357	(172)	185	-	185
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	377 215	-	377 215	(1 415)	375 800
Razem	377 572	(172)	377 400	(1 415)	375 985

29. Instrumenty finansowe i zasady zarządzania ryzykiem finansowym (cd.)

Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

W latach objętych niniejszym Skonsolidowanym Sprawozdaniem Finansowym Grupa narażona była na następujące typy ryzyka finansowego:

Ryzyko rynkowe

Grupa narażona jest na ryzyka rynkowe związane z kursami walutowymi oraz stopami procentowymi. Celem procesu zarządzania ryzykiem rynkowym jest ograniczenie niepożądanych wpływów zmian czynników ryzyka rynkowego na przepływy pieniężne oraz wyniki w krótkim i średnim horyzoncie czasowym. Grupa zarządza ryzykiem rynkowym wynikającym z powyższych czynników w oparciu o wewnętrzne procedury, które określają zasady pomiaru poszczególnych ekspozycji, parametry i horyzont czasowy. Zasady zarządzania ryzykiem rynkowym są realizowane poprzez wskazane do tego komórki organizacyjne pod nadzorem Zarządu Jednostki dominującej. Zarządzanie ryzykiem rynkowym odbywa się za pomocą opracowanych strategii, z częściowym wykorzystaniem instrumentów pochodnych. Instrumenty pochodne wykorzystywane są wyłącznie do ograniczenia ryzyka zmian wartości bilansowych i ryzyka zmian przepływów pieniężnych. Transakcje zawierane są wyłącznie z wiarygodnymi partnerami, dopuszczonymi do udziału w transakcjach w wyniku zastosowania wewnętrznych procedur i podpisania odpowiednich dokumentacji.

Zarządzanie ryzykiem walutowym

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Grupa narażona była na ryzyko walutowe dotyczące głównie denominowanych w walutach obcych należności z tytułu dostaw i usług, zobowiązań z tytułu kredytów, zobowiązań z tytułu leasingu.

W wyniku przeprowadzanej na dzień bilansowy wyceny należności i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych, a także w wyniku bieżących realizacji rozliczeń w walutach obcych powstają dodatnie i ujemne różnice kursowe. Ich wartości ulegają wahaniom w okresie roku, co spowodowane jest zmianą kursów. W ujęciu długoterminowym ryzyko wyceny zrównuje się z ryzykiem zmiany wartości przepływów, dlatego też to przepływy Grupy są przedmiotem działań zabezpieczających.

Dla kursu EUR / PLN występuje częściowy naturalny hedging, ze względu na fakt, iż przychody ze sprzedaży w walucie EUR są częściowo równoważone przez koszty w tej samej walucie. Celem stosowania przez Grupę transakcji zarządzania ryzykiem walutowym jest zabezpieczenie wolnej ekspozycji netto narażonej na zmianę wartości w PLN. W tym celu Grupa stosowała w latach 2016 - 2017 transakcje terminowe typu forward na parze walutowej EUR / PLN.

29. Instrumenty finansowe i zasady zarządzania ryzykiem finansowym (cd.)

Pozycje w walutach

Stan na 31/12/2017 (zbadane)	Łączna wartość pozycji w PLN	EUR / PLN		CHF / PLN		CZK / PLN	
		w walucie	w PLN	w walucie	w PLN	w walucie	w PLN
AKTYWA							
Należności z tytułu dostaw i usług	212 823	33 589	140 097	491	1 752	434 887	70 974
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	1 069	256	1 069	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	163 123	21 796	90 908	17	61	442 118	72 154
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA							
Zobowiązania długoterminowe							
Długoterminowe kredyty bankowe i pożyczki	538 732	117 535	490 226	-	-	297 220	48 506
Zobowiązania długoterminowe z tytułu leasingu finansowego	37 635	7 874	32 843	-	-	29 361	4 792
Zobowiązania krótkoterminowe							
Krótkoterminowe kredyty bankowe i pożyczki	56 254	13 438	56 047	-	-	1 265	207
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu leasingu finansowego	37 372	8 270	34 493	-	-	17 639	2 878
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	187 837	21 566	89 952	864	3 082	580 899	94 803
Pozycja walutowa netto	(480 814)	(113 042)	(471 486)	(356)	(1 269)	(49 379)	(8 058)

Stan na 31/12/2016 (zbadane)	łączna wartość pozycji w PLN	EUR / PLN		CHF / PLN		CZK / PLN	
		w walucie	w PLN	w walucie	w PLN	w walucie	w PLN
AKTYWA							
Należności z tytułu dostaw i usług	213 632	31 631	139 935	294	1 210	442 805	72 487
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	796	180	796	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	107 807	18 949	83 831	15	60	146 096	23 916
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA							
Zobowiązania długoterminowe							
Długoterminowe kredyty bankowe i pożyczki	297 238	56 190	248 583	-	-	297 220	48 655
Zobowiązania długoterminowe z tytułu leasingu finansowego	77 134	16 150	71 448	-	-	34 733	5 686
Zobowiązania krótkoterminowe							
Krótkoterminowe kredyty bankowe i pożyczki	28 925	6 536	28 917	-	-	50	8
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu leasingu finansowego	41 423	8 403	37 177	-	-	25 944	4 246
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	153 541	12 092	53 493	813	3 348	590 713	96 700
Pozostałe krótkoterminowe zobowiązania finansowe	118 704	27 000	118 704	-	-	-	-
Pozycja walutowa netto	(394 730)	(75 611)	(333 760)	(504)	(2 078)	(359 759)	(58 892)

29. Instrumenty finansowe i zasady zarządzania ryzykiem finansowym (cd.)

Wrażliwość na ryzyko walutowe

Grupa narażona jest głównie na ryzyko zmiany kursów par walutowych EUR/PLN, CHF/PLN, CZK/PLN w związku z jej działalnością operacyjną i finansową. Odchylenia kursów skalkulowano na podstawie średnich zmienności poszczególnych kursów walut. Wrażliwość instrumentów finansowych na ryzyko walutowe obliczono jako różnicę pomiędzy wartością księgową instrumentów finansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych typu forward) a ich potencjalną wartością przy założonych zmianach kursów walut. Poniższe tabele prezentują ekspozycję Grupy na ryzyko walutowe w latach 2017 oraz 2016.

Poniższe tabele prezentują ekspozycję Grupy na ryzyko walutowe na dzień 31 grudnia 2017 roku i na dzień 31 grudnia 2016 roku.

Stan na 31/12/2017 (zbadane)	Wartość pozycji w PLN	Ryzyko walutowe							
		EUR / PLN				CHF / PLN		CZK / PLN	
		wpływ na wynik		wpływ pozostałe całkowite dochody		wpływ na wynik		wpływ pozostałe całkowite dochody	
		+5%	-5%	+5%	-5%	+5%	-5%	+5%	-5%
AKTYWA									
Należności z tytułu dostaw i usług	212 823	7 005	(7 005)	-	-	88	(88)	3 548	(3 548)
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	1 069	53	(53)	-	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	163 123	4 545	(4 545)	-	-	3	(3)	3 608	(3 608)
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA									
Zobowiązania długoterminowe									
Długoterminowe kredyty bankowe i pożyczki	538 732	(34)	34	(22 665)	22 665	-	-	(2 425)	2 425
Zobowiązania długoterminowe z tytułu leasingu finansowego	37 635	(1 642)	1 642	-	-	-	-	(240)	240
Zobowiązania krótkoterminowe									
Krótkoterminowe kredyty bankowe i pożyczki	56 254	-	-	(2 802)	2 802	-	-	(10)	10
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu leasingu finansowego	37 372	(1 725)	1 725	-	-	-	-	(144)	144
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	187 837	(4 497)	4 497	-	-	-	-	(4 740)	4 740
łącznie efekt brutto		3 705	(3 705)	(25 467)	25 467	91	(91)	(403)	403

29. Instrumenty finansowe i zasady zarządzania ryzykiem finansowym (cd.)

Stan na 31/12/2016 (zbadane)	Wartość pozycji w PLN	Ryzyko walutowe									
		EUR / PLN				CHF / PLN		CZK / PLN			
		wpływ na wynik		wpływ pozostałe całkowite dochody		wpływ na wynik		wpływ na wynik		wpływ pozostałe całkowite dochody	
		+9%	-9%	+9%	-9%	+18%	-18%	+10%	-10%	+10%	-10%
AKTYWA											
Należności z tytułu dostaw i usług	213 632	12 594	(12 594)	-	-	218	(218)	-	-	7 249	(7 249)
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	796	72	(72)	-	-	-	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	107 807	7 545	(7 545)	-	-	11	(11)	-	-	2 392	(2 392)
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA											
Zobowiązania długoterminowe											
Długoterminowe kredyty bankowe i pożyczki	297 238	(22 373)	22 373	(17 531)	17 531	-	-	-	-	(4 865)	4 865
Zobowiązania długoterminowe z tytułu leasingu finansowego	77 134	(6 430)	6 430	-	-	-	-	-	-	(569)	569
Zobowiązania krótkoterminowe											
Krótkoterminowe kredyty bankowe i pożyczki	28 925	(1 706)	1 706	(897)	897	-	-	-	-	(1)	1
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu leasingu finansowego	41 423	(3 346)	3 346	-	-	-	-	-	-	(425)	425
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	153 541	(4 814)	4 814	-	-	(603)	603	(158)	158	(9 512)	9 512
łączny efekt brutto		(18 458)	18 458	(18 428)	18 428	(374)	374	(158)	158	(5 731)	5 731

Terminowe transakcje walutowe

Do zarządzania ryzykiem kursowym w 2017 i 2016 roku stosowano terminowe transakcje typu forward na parze EUR / PLN (sprzedaż waluty).

Zestawienie walutowych kontraktów forward niezrealizowanych

Stan na 31 grudnia 2017 roku (zbadane)

Podmiot	Typ transakcji	Data zawarcia transakcji	Data rozliczenia transakcji	Para walut	Kwota w walucie bazowej	Kwota w walucie zmiennej	Wartość godziwa
BZ WBK	forward	06/2016 – 10/2017	01/2018 – 10/2019	EUR / PLN	2 550	11 507	697
mBank	forward	11/2016 – 12/2017	01/2018 – 12/2019	EUR / PLN	12 900	56 946	2 092
Pekao	forward	06/2016 – 10/2017	01/2018 – 10/2019	EUR / PLN	15 050	66 980	3 355
PKO BP	forward	05/2016 – 12/2017	01/2018 – 12/2019	EUR / PLN	20 900	93 577	4 806
RCB	forward	10/2016 – 11/2016	01/2018 – 11/2018	EUR / PLN	1 000	4 484	286
Credit Agricole	forward	01/2017 – 12/2017	07/2018 – 12/2019	EUR / PLN	4 600	20 523	811
Razem					57 000	254 017	12 047

29. Instrumenty finansowe i zasady zarządzania ryzykiem finansowym (cd.)

Stan na 31 grudnia 2016 roku (zbadane)

Podmiot	Typ transakcji	Data zawarcia transakcji	Data rozliczenia transakcji	Para walut	Kwota w walucie bazowej	Kwota w walucie zmiennej	Wartość godziwa
BZ WBK	forward	06/2016 – 12/2016	05/2017 – 10/2018	EUR / PLN	4 000	18 199	160
mBank	forward	02/2016 – 12/2016	01/2017 – 12/2018	EUR / PLN	17 900	80 026	(27)
Pekao	forward	04/2016 – 12/2016	01/2017 – 12/2018	EUR / PLN	12 100	54 569	(26)
PKO BP	forward	01/2016 – 11/2016	01/2017 – 11/2018	EUR / PLN	21 100	94 989	24
RCB	forward	10/2016 – 12/2016	09/2017 – 11/2018	EUR / PLN	1 500	6 723	(67)
Credit Agricole	forward	07/2016 – 09/2016	07/2017 – 08/2017	EUR / PLN	300	1 330	(14)
Razem					56 900	255 836	50

Zarządzanie ryzykiem stóp procentowych

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Grupa narażona była na ryzyko zmienności przepływów pieniężnych z tytułu stopy procentowej wynikające z kredytów bankowych, umów leasingowych opartych o zmienne stopy procentowe. Odsetki od umów leasingowych naliczane były według stóp referencyjnych powiększonych o marżę finansującego. Stopą referencyjną dla umów denominowanych w EUR jest EURIBOR 3M i 6M natomiast dla umów zawartych w PLN - WIBOR 1M i 3M. Odsetki od umów kredytowych naliczane były według stopy referencyjnej WIBOR 1M, 3M i 6M, EURIBOR 3M oraz PRIBOR 3M powiększony o marżę banków. Ryzyko stopy procentowej w umowach kredytowych i leasingowych realizuje się poprzez waloryzację rat leasingowych w okresach miesięcznych, kwartalnych i półrocznych, w zależności od umowy.

W 2017 i 2016 roku Grupa stosowała transakcje zarządzania ryzykiem stopy procentowej IRS, jako zabezpieczenie wahań stóp procentowych dla części zobowiązań z tytułu leasingu finansowego.

Posiadane przez Grupę na dzień 31 grudnia 2017 roku środki pieniężne stanowiły głównie lokaty bankowe o stałym oprocentowaniu, które były zawierane w horyzoncie czasowym uzależnionym od potrzeb płynnościowych Grupy. W przyszłych okresach w wyniku zmian oprocentowania lokat pozycja środków pieniężnych może być narażona na ryzyko zmian stóp procentowych.

W celu zaprezentowania efektów transakcji zabezpieczających zgodnie z ich treścią ekonomiczną Grupa (w spółce zależnej PKP CARGO CONNECT Sp z o.o.) stosowała rachunkowość zabezpieczeń. W procesie zarządzania ryzykiem stopy procentowej Grupa wykorzystuje instrumenty finansowe IRS (swap wymiany strumienia odsetek). Transakcje te zabezpieczają zmienne oprocentowanie zobowiązań z tytułu leasingu. W wyniku przeprowadzenia testu na efektywność zabezpieczeń, dla poniższych instrumentów (IRS) wycena została odniesiona na kapitał własny Grupy.

Stan na 31 grudnia 2017 roku (zbadane)

Podmiot	Typ transakcji	Data zawarcia transakcji	Data wygaśnięcia transakcji	Kwota nominalna	Grupa płaci	Grupa otrzymuje	Wartość godziwa
CITI Handlowy	IRS	2013-04-09	2018-05-01	74 776	3,33%	WIBOR 1M + marża	(272)

Stan na 31 grudnia 2016 roku (zbadane)

Podmiot	Typ transakcji	Data zawarcia transakcji	Data wygaśnięcia transakcji	Kwota nominalna	Grupa płaci	Grupa otrzymuje	Wartość godziwa
CITI Handlowy	IRS	2013-04-09	2018-05-01	74 776	3,33%	WIBOR 1M + marża	(1 042)

29. Instrumenty finansowe i zasady zarządzania ryzykiem finansowym (cd.)

Instrumenty finansowe w podziale na rodzaj oprocentowania

Aktywa finansowe	Stan na 31/12/2017 (zbadane)			Stan na 31/12/2016 (zbadane)		
	Oprocentowane		Razem	Oprocentowane		Razem
	wg stałej stopy	wg zmiennej stopy		wg stałej stopy	wg zmiennej stopy	
Udzielone pożyczki	819	250	1 069	663	133	796
Lokaty bankowe	253 805	-	253 805	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	516 776	-	516 776	755 919	-	755 919
Razem	771 400	250	771 650	756 582	133	756 715

Zobowiązania finansowe	Stan na 31/12/2017 (zbadane)			Stan na 31/12/2016 (zbadane)		
	Oprocentowane		Razem	Oprocentowane		Razem
	wg stałej stopy	wg zmiennej stopy		wg stałej stopy	wg zmiennej stopy	
Instrumenty pochodne - kontrakt IRS	272	-	272	1 042	-	1 042
Kredyty bankowe i pożyczki	52 941	1 509 389	1 562 330	73 837	1 397 571	1 471 408
Zobowiązania z tytułu zakupu środków trwałych	586	-	586	22 896	-	22 896
Zobowiązania tytułu leasingu finansowego	45 894	93 201	139 095	67 931	132 559	200 490
Razem	99 693	1 602 590	1 702 283	165 706	1 530 130	1 695 836

Wrażliwość na wahania stóp procentowych

Przedstawione poniżej analizy wrażliwości oparto o stopień narażenia na ryzyko stóp procentowych instrumentów finansowych na dzień bilansowy. W przypadku zobowiązań o oprocentowaniu zmiennym zakłada się na potrzeby analizy, że kwota zobowiązań niespłaconych na dzień bilansowy będzie niezapłacona przez cały rok. Grupa identyfikuje ekspozycję na ryzyko zmian stóp procentowych głównie dla WIBOR, EURIBOR i PRIBOR. Odchylenia stóp procentowych skalkulowano na podstawie obserwacji średnich wahań stóp procentowych. Przedstawiona poniżej analiza wrażliwości nie obejmuje naliczonych na dzień bilansowy odsetek. Wyniki analizy przedstawiono jako efekt brutto (przed podatkiem).

Stan na 31/12/2017 (zbadane)	Wartość pozycji w PLN	Ryzyko stopy procentowej					
		WIBOR		EURIBOR		PRIBOR	
		wpływ na wynik + 50 pb	- 50 pb	wpływ na wynik + 50 pb	- 50 pb	wpływ na wynik + 70 pb	- 70 pb
AKTYWA							
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	250	1	(1)	-	-	-	-
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA							
Zobowiązania długoterminowe							
Długoterminowe kredyty bankowe i pożyczki	1 275 832	(3 957)	3 957	(2 270)	2 270	(343)	343
Zobowiązania długoterminowe z tytułu leasingu finansowego	56 119	(249)	249	(13)	13	-	-
Zobowiązania krótkoterminowe							
Krótkoterminowe kredyty bankowe i pożyczki	232 697	(949)	949	-	-	-	-
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu leasingu finansowego	37 082	(46)	46	-	-	-	-
łącznie efekt brutto		(5 200)	5 200	(2 283)	2 283	(343)	343

29. Instrumenty finansowe i zasady zarządzania ryzykiem finansowym (cd.)

Stan na 31/12/2016 (zbadane)	Wartość pozycji w PLN	Ryzyko stopy procentowej					
		WIBOR		EURIBOR		PRIBOR	
		wpływ na wynik		wpływ na wynik		wpływ na wynik	
		+ 100 pb	- 100 pb	+ 70 pb	- 70 pb	+ 70 pb	- 70 pb
AKTYWA							
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	133	1	(1)	-	-	-	-
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA							
Zobowiązania długoterminowe							
Długoterminowe kredyty bankowe i pożyczki	1 219 825	(9 764)	9 764	(1 364)	1 364	(341)	341
Zobowiązania długoterminowe z tytułu leasingu finansowego	91 326	(604)	604	(216)	216	-	-
Zobowiązania krótkoterminowe							
Krótkoterminowe kredyty bankowe i pożyczki	177 877	(1 679)	1 679	(69)	69	-	-
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu leasingu finansowego	41 422	(186)	186	(160)	160	-	-
Łączny efekt brutto		(12 232)	12 232	(1 809)	1 809	(341)	341

Zarządzanie ryzykiem kredytowym

Poniższa tabela przedstawia pozycje skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej narażone na ryzyko kredytowe w podziale na poszczególne klasy instrumentów finansowych:

Klasy instrumentów finansowych	Stan na 31/12/2017 (zbadane)	Stan na 31/12/2016 (zbadane)
Należności z tytułu dostaw i usług	688 806	616 000
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	516 776	755 919
Lokaty i depozyty	253 805	-
Pozostałe aktywa finansowe	1 069	796
Razem	1 460 456	1 372 715

Grupa prowadząc działalność handlową realizuje sprzedaż usług dla podmiotów gospodarczych z odroczonym terminem płatności, w wyniku czego może powstać ryzyko nieotrzymania należności od kontrahentów za zrealizowane usługi. W celu zminimalizowania ryzyka kredytowego Grupa zarządza ryzykiem poprzez obowiązującą procedurę oceny wiarygodności kredytowej klienta. Ocena ta jest przeprowadzana w stosunku do wszystkich klientów, którzy korzystają z odroczonego terminu płatności. Grupa w ramach wewnętrznej polityki warunkuje stosowanie odroczonego terminu płatności, w przypadku akceptowalnej kondycji kontrahenta oraz pozytywnej historii współpracy.

Koncentracja ryzyka związanego z należnościami z tytułu dostaw i usług jest ograniczona ze względu na dużą liczbę kontrahentów z kredytem kupieckim rozproszonych w różnych sektorach gospodarki. Struktura podmiotowa należności z tytułu dostaw i usług Grupy prezentuje się następująco:

Struktura podmiotowa należności z tytułu dostaw i usług	Stan na 31/12/2017 (zbadane)	Stan na 31/12/2016 (zbadane)
Grupa podmiotów związanych z największym kontrahentem zewnętrznym	8,8%	7,7%
Podmioty powiązane z Grupy PKP	0,7%	0,9%
Pozostałe podmioty powiązane ze Skarbem Państwa	22,3%	25,5%
Pozostałe podmioty	68,2%	65,9%
Razem	100,0%	100,0%

29. Instrumenty finansowe i zasady zarządzania ryzykiem finansowym (cd.)

Ponadto w celu zmniejszenia ryzyka nieodzyskania należności z tytułu dostaw i usług Grupa ubezpiecza swoje należności oraz przyjmuje od swoich odbiorców zabezpieczenie w postaci między innymi: ubezpieczenia należności, gwarancji bankowych / ubezpieczeniowych, cesji z kontraktów, blokad na rachunkach bankowych oraz weksli. Według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku zabezpieczeniu podlegało 11,85 % należności z tytułu dostaw i usług. Ryzyko kredytowe związane ze środkami pieniężnymi i lokatami bankowymi jest uważane jako niskie. Wszystkie podmioty, w których Grupa lokuje wolne środki pieniężne działają w sektorze finansowym. Należą do nich banki krajowe, banki zagraniczne oraz oddziały banków zagranicznych o wysokiej wiarygodności kredytowej.

Zarządzanie ryzykiem płynności

Grupa może być narażona na ryzyko płynności wynikające z relacji aktywów obrotowych do zobowiązań krótkoterminowych. W celu zapewnienia dodatkowego źródła środków potrzebnych do zabezpieczenia swojej krótkoterminowej płynności finansowej Grupa posiadała kredyty w rachunku bieżącym. Dodatkowo dla zabezpieczenia długoterminowej płynności finansowej Grupa korzystała z kredytów inwestycyjnych oraz leasingu (finansowanie inwestycji rzeczowych). Na dzień 31 grudnia 2017 roku Grupa posiadała łącznie niewykorzystane linie kredytowe w wysokości 169.523 tysięcy złotych.

Wymagalność zobowiązań finansowych Grupy na dzień bilansowy według daty wymagalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności (wraz z odsetkami płatnymi w przyszłości):

Stan na 31/12/2017 (zbadane)	Poniżej 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki ⁽¹⁾	76 899	198 024	842 537	544 627	1 662 087
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	445 827	34	1 325	-	447 186
Zobowiązania z tytułu zakupu środków trwałych	79 008	42	-	-	79 050
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	15 089	36 866	93 623	4 991	150 569
Instrumenty pochodne	204	68	-	-	272
Razem	617 027	235 034	937 485	549 618	2 339 164

⁽¹⁾ Zobowiązania z tytułu kredytu, w przypadku którego doszło do naruszenia warunków umowy, zostało zaprezentowane jako wymagalne w okresie poniżej 3 miesięcy.

Stan na 31/12/2016 (zbadane)	Poniżej 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	57 504	165 757	848 494	519 745	1 591 500
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	375 596	359	1 260	-	377 215
Zobowiązania z tytułu zakupu środków trwałych	33 290	13 018	586	-	46 894
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	14 319	50 855	113 170	39 348	217 692
Instrumenty pochodne	-	185	1 042	-	1 227
Zobowiązania z tytułu opcji put na udziały niedające kontroli	-	118 704	-	-	118 704
Razem	480 709	348 878	964 552	559 093	2 353 232

Zarządzanie kapitałem własnym

Grupa zgodnie z prowadzoną przez siebie polityką oraz założeniami wynikającymi z zawartych przez spółki Grupy umów kredytowych dopuszcza maksymalny poziom zadłużenia do wysokości 60% sumy bilansowej (tym samym poziom kapitału własnego nie może być niższy niż 40% sumy bilansowej). Poziom zadłużenia jest przez Grupę monitorowany na koniec każdego kwartału. Głównym celem zarządzania kapitałem własnym w Grupie jest zapewnienie zdolności do kontynuowania działalności, kreowanie wartości dla akcjonariuszy oraz korzyści dla innych zainteresowanych. Zgodnie z prowadzoną przez siebie polityką oraz założeniami wynikającymi z zawartych umów kredytowych Spółka dopuszcza maksymalny poziom zadłużenia do wysokości 60% sumy bilansowej (tym samym poziom kapitału własnego nie może być niższy niż 40% sumy bilansowej). Poziom zadłużenia jest przez Grupę monitorowany na koniec każdego kwartału. Zachowanie założonej struktury kapitału może być realizowane przez: emisję nowych akcji, sprzedaż aktywów, zwrot kapitału akcjonariuszom lub korektę kwoty dywidendy.

29. Instrumenty finansowe i zasady zarządzania ryzykiem finansowym (cd.)

Stosunek zadłużenia netto do sumy bilansowej na koniec roku kształtuje się następująco:

	Stan na 31/12/2017 (zbadane)	Stan na 31/12/2016 (zbadane)
Zadłużenie ogółem ⁽¹⁾	3 306 781	3 247 928
Suma bilansowa	6 641 559	6 508 206
Stosunek zadłużenia do sumy bilansowej	50%	50%

⁽¹⁾ Zadłużenie rozumiane jest jako zobowiązania długo- i krótkoterminowe.

Zarządzanie kapitałem własnym prowadzone jest na poziomie Grupy i ma na celu zapewnienie zdolności Grupy do kontynuowania działalności.

30. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Transakcje ze Skarbem Państwa oraz pozostałymi podmiotami z nim powiązanymi

W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2017 roku oraz 31 grudnia 2016 roku Skarb Państwa był dla Grupy PKP CARGO podmiotem dominującym wyższego szczebla. W związku z powyższym wszystkie spółki należące do Skarbu Państwa (bezpośrednio i pośrednio) są podmiotami powiązanymi z Grupą i są prezentowane w podziale na podmioty powiązane z Grupy PKP oraz pozostałe podmioty powiązane ze Skarbem Państwa. Zarząd Jednostki dominującej ujawnił w niniejszym Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym transakcje z istotnymi podmiotami powiązanymi, które zostały zidentyfikowane jako podmioty powiązane na podstawie jego najlepszej wiedzy.

W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2017 roku oraz 31 grudnia 2016 roku nie zidentyfikowano indywidualnych transakcji przeprowadzonych pomiędzy Grupą PKP CARGO a Skarbem Państwa oraz pozostałymi podmiotami z nim powiązanymi, które byłyby znaczące ze względu na nietypowy zakres lub kwotę. W okresach objętych niniejszym Skonsolidowanym Sprawozdaniem Finansowym najistotniejszymi odbiorcami Grupy będącymi pozostałymi podmiotami powiązanymi ze Skarbem Państwa były Jastrzębska Spółka Węglowa S.A., Grupa Azoty, Grupa Enea, Węglkokoks S.A. oraz PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. W okresach objętych niniejszym Skonsolidowanym Sprawozdaniem Finansowym nie odnotowano natomiast transakcji zakupu od pozostałych podmiotów powiązanych ze Skarbem Państwa, które byłyby istotne wartościowo.

Transakcje z podmiotami powiązanymi z Grupy PKP

W okresie objętym niniejszym Skonsolidowanym Sprawozdaniem Finansowym Grupa zawarła następujące transakcje handlowe z podmiotami powiązanymi z Grupy PKP:

	Rok zakończony 31/12/2017 (zbadane)		Rok zakończony 31/12/2016 (zbadane)	
	Sprzedaż podmiotom powiązanym	Zakupy od podmiotów powiązanych	Sprzedaż podmiotom powiązanym	Zakupy od podmiotów powiązanych
Jednostka dominująca (PKP S.A.)	431	68 490	398	71 921
Jednostki zależne / współzależne	9 517	15 324	13 579	17 707
Jednostki stowarzyszone	2 440	503	2 442	506
Pozostałe podmioty powiązane z Grupy PKP	30 172	692 438	38 157	655 479

	Stan na 31/12/2017 (zbadane)		Stan na 31/12/2016 (zbadane)	
	Należności od podmiotów powiązanych	Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	Należności od podmiotów powiązanych	Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych
Jednostka dominująca (PKP S.A.)	1 292	7 950	1 247	7 811
Jednostki zależne / współzależne	1 226	1 580	1 389	1 559
Jednostki stowarzyszone	179	-	161	4
Pozostałe podmioty powiązane z Grupy PKP	2 529	60 879	3 062	75 331

Transakcje zakupowe z Jednostką dominującą (PKP S.A.) dotyczą w szczególności dzierżawy i najmu nieruchomości, dostawy mediów oraz usług w zakresie medycyny pracy.

30. Transakcje z podmiotami powiązanymi (cd.)

Transakcje sprzedaży z pozostałymi podmiotami powiązanymi Grupy PKP obejmowały m.in. obsługę trakcyjną pociągów, wynajem lokomotyw wraz z obsługą, usługi w zakresie przeprowadzania rozliczeń finansowych z obcymi KPP, usługi w zakresie utrzymania taboru kolejowego, podnajem nieruchomości. Transakcje zakupu obejmowały m.in. dostęp do infrastruktury kolejowej, dzierżawę nieruchomości, dostawę mediów, utrzymanie urządzeń zabezpieczenia ruchu kolejowego, zakup usług utrzymania sieci, eksploatację systemów informatycznych, zakup ulg przejazdowych dla pracowników, emerytów i rencistów.

Pożyczki udzielone / zaciągnięte od podmiotów powiązanych

	Stan na 31/12/2017 (zbadane)	Stan na 31/12/2016 (zbadane)
Pożyczki udzielone podmiotom powiązanym	1 069	796
Pożyczki otrzymane od podmiotów powiązanych	1 311	3 605

Wynagrodzenia kluczowego personelu kierowniczego

Wynagrodzenia Członków Zarządu Jednostki dominującej przedstawiały się następująco:	Rok zakończony 31/12/2017 (zbadane)	Rok zakończony 31/12/2016 (zbadane)
Świadczenia krótkoterminowe	2 383	3 192
Świadczenia po okresie zatrudnienia	1 097	1 515
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	353	459
Razem	3 833	5 166

Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej Jednostki dominującej przedstawiały się następująco:	Rok zakończony 31/12/2017 (zbadane)	Rok zakończony 31/12/2016 (zbadane)
Świadczenia krótkoterminowe	1 069	1 147
Razem	1 069	1 147

Wynagrodzenia pozostałych członków kluczowego personelu kierowniczego Jednostki dominującej przedstawiały się następująco ⁽¹⁾ :	Rok zakończony 31/12/2017 (zbadane)	Rok zakończony 31/12/2016 (przekształcone)
Świadczenia krótkoterminowe	6 165	6 798
Świadczenia po okresie zatrudnienia	1 089	2 588
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	499	646
Razem	7 753	10 032

Wynagrodzenia Członków Zarządu Jednostek zależnych przedstawiały się następująco:	Rok zakończony 31/12/2017 (zbadane)	Rok zakończony 31/12/2016 (zbadane)
Świadczenia krótkoterminowe	8 845	8 409
Świadczenia po okresie zatrudnienia	837	1 994
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	295	471
Razem	9 977	10 874

Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej Jednostek zależnych przedstawiały się następująco:	Rok zakończony 31/12/2017 (zbadane)	Rok zakończony 31/12/2016 (zbadane)
Świadczenia krótkoterminowe	1 493	1 470
Razem	1 493	1 470

Wynagrodzenia pozostałych członków kluczowego personelu kierowniczego Jednostek zależnych przedstawiały się następująco ⁽¹⁾ :	Rok zakończony 31/12/2017 (zbadane)	Rok zakończony 31/12/2016 (przekształcone)
Świadczenia krótkoterminowe	16 341	15 797
Świadczenia po okresie zatrudnienia	531	9
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	66	179
Razem	16 938	15 985

⁽¹⁾ W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2017 roku Grupa dokonała zmiany prezentacji w zakresie pozostałego kluczowego personelu kierowniczego, zaliczając do tej grupy, oprócz Dyrektorów Zarządzających, również Dyrektorów Biur Centrali oraz Dyrektorów pozostałych jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za poszczególne obszary działania Grupy. W związku ze zmianą prezentacji Grupa odpowiednio przekształciła dane porównawcze za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2016 roku.

30. Transakcje z podmiotami powiązanymi (cd.)

W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2017 roku oraz 31 grudnia 2016 roku członkowie kluczowego personelu kierowniczego Jednostki dominującej jak i spółek zależnych Grupy PKP CARGO nie zawierali z Grupą żadnych transakcji w zakresie pożyczek oraz gwarancji.

Wszystkie transakcje z podmiotami powiązanymi były dokonywane na warunkach rynkowych.

31. Umowy leasingu operacyjnego

Grupa jako leasingobiorca

Według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku umowy leasingu operacyjnego Grupy obejmują głównie umowy dotyczące dzierżawy nieruchomości, wynajmu budynków i obiektów biurowych oraz dzierżawę wagonów. Kluczowe umowy dzierżawy nieruchomości są zawarte na okres długoterminowy z możliwością ich wcześniejszego wypowiedzenia w określonych terminach umownych. W przypadku umów, dla których istnieje możliwość ich wcześniejszego wypowiedzenia bez konieczności ponoszenia dodatkowych kosztów Grupa jako przyszłe minimalne opłaty leasingowe prezentuje opłaty, do zapłaty których zobowiązania jest w okresie wypowiedzenia tych umów. Wzrost przyszłych minimalnych opłat leasingowych na dzień 31 grudnia 2017 roku jest efektem zawartych w 2017 roku przez Jednostkę dominującą nowych umów dzierżawy wagonów towarowych.

Opłaty leasingowe ujęte jako koszt danego okresu

	Rok zakończony 31/12/2017 (zbadane)	Rok zakończony 31/12/2016 (zbadane)
Minimalne opłaty leasingowe	126 430	148 807
Opłaty otrzymane z tytułu podnajmu (subleasing)	(2 409)	(2 237)
Razem	124 021	146 570

Przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu nieodwołalnych umów leasingu operacyjnego

	Stan na 31/12/2017 (zbadane)	Stan na 31/12/2016 (zbadane)
Do roku	71 853	58 249
Od 1 roku do 5 lat	66 412	56 805
Ponad 5 lat	7 143	7 404
Razem	145 408	122 458

32. Zobowiązania do poniesienia wydatków na niefinansowe aktywa trwałe

Na dzień 31 grudnia 2017 roku główne przyszłe umowne zobowiązania inwestycyjne Grupy przedstawiają się następująco:

Zobowiązania umowne z tytułu nabycia niefinansowych aktywów trwałych	Umowny termin realizacji	Niezrealizowana wartość umowy na dzień 31/12/2017 (zbadane)
Rozbudowa terminala w Paskowie	do 31/12/2018	23 908
Razem		23 908

33. Zobowiązania warunkowe

Struktura zobowiązań warunkowych

	Stan na 31/12/2017 (zbadane)	Stan na 31/12/2016 (zbadane)
Gwarancje wystawione na zlecenie Grupy	130 097	142 251
Pozostałe zobowiązania warunkowe	129 243	73 525
Razem	259 340	215 776

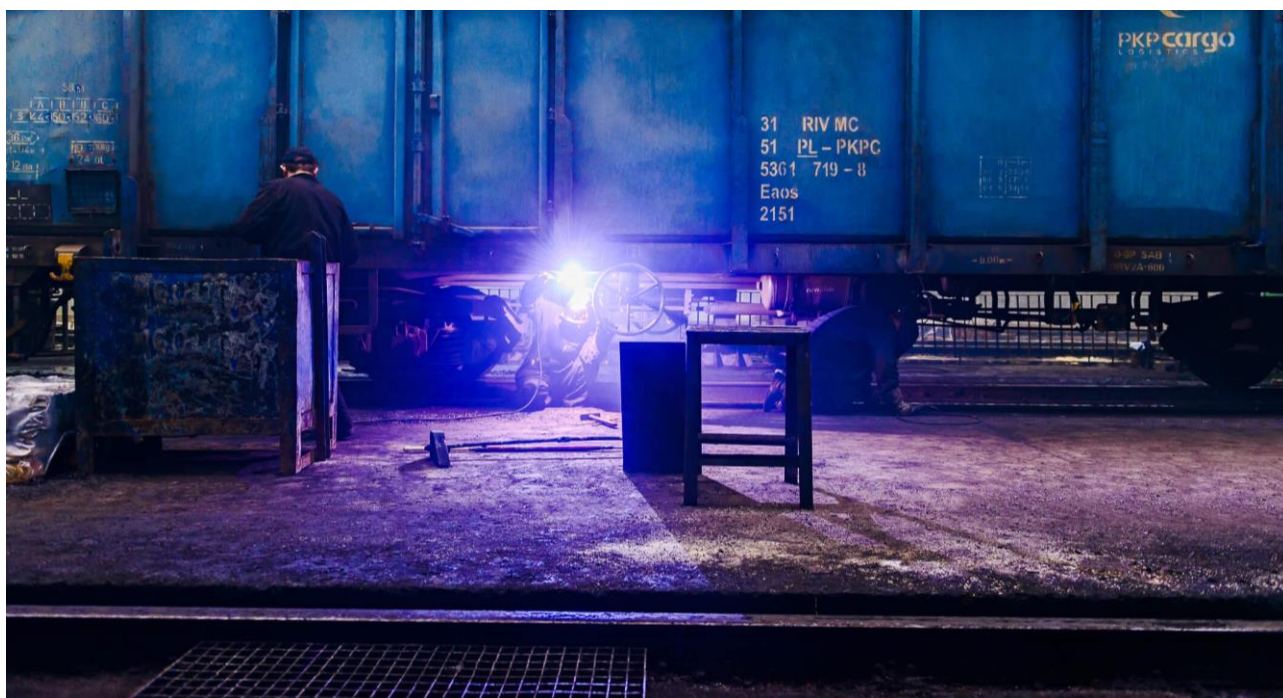
Gwarancje wystawione na zlecenie Grupy

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Grupa jako zobowiązania warunkowe ujmuje gwarancje wystawione przez banki oraz towarzystwa ubezpieczeniowe na zlecenie jednostek wchodzących w skład Grupy PKP CARGO. Pozycja obejmuje głównie gwarancje należytego wykonania umów handlowych, wadia oraz gwarancje celne.

Pozostałe zobowiązania warunkowe

Pozycja obejmuje zgłoszone w ramach postępowań sądowych roszczenia wobec Grupy, w przypadku których prawdopodobieństwo wypływu środków pieniężnych oceniane jest jako niewielkie oraz roszczenia, w przypadku których nie jest możliwe dokonanie wiarygodnego szacunku kwoty do zapłaty w przyszłości przez Grupę. Kwoty zaprezentowane w niniejszej Nocie odpowiadają wartościom pełnych roszczeń zgłoszonych przez podmioty zewnętrzne. Ocena szacunku może ulec zmianie w kolejnych okresach, w wyniku zaistnienia zdarzeń przyszłych.

Zmiana stanu zobowiązań warunkowych na dzień 31 grudnia 2017 roku jest efektem pozwu złożonego przez jednego kontrahenta o wartości 70.000 tysięcy złotych dotyczącego zapłaty odszkodowania za utratę wartości przedsiębiorstwa powoda z tytułu czynów nieuczciwej konkurencji oraz zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych powoda wywołanym bezprawnym działaniem Jednostki dominującej, których miała się dopuścić Jednostka dominująca w latach 2010-2013. Jednostka dominująca otrzymała pozew w dniu 22 czerwca 2017 roku. W dniu 1 września 2017 roku Jednostka dominująca złożyła odpowiedź na pozew. Na dzień 31 grudnia 2017 roku Zarząd Jednostki dominującej ocenia, iż wypływ środków pieniężnych w przyszłości związany z przedmiotowym roszczeniem jest mniej prawdopodobny niż brak tego wypływu, w związku z tym nie została utworzona rezerwa. Dodatkowo w roku 2017 roku zapadł wyrok oddalający roszczenie jednego z kontrahentów o zapłatę odszkodowania z tytułu nieprawidłowego funkcjonowania systemu rozliczeniowego Jednostki dominującej w roku 2002 w wysokości 18.435 tysięcy złotych, w związku z czym Grupa zaprzestała prezentować przedmiotowe roszczenie jako zobowiązanie warunkowe.

34. Zabezpieczenia spłaty zobowiązań

Aktywa stanowiące zabezpieczenie spłaty zobowiązań

Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz 31 grudnia 2016 roku Grupa posiadała aktywa, które stanowiły zabezpieczenie spłaty zobowiązań. Aktywa zabezpieczają głównie prawidłową realizację umów kredytowych. Kwoty ustanowionych zabezpieczeń ograniczone są do wysokości zobowiązania kredytowego aktualnego na dzień bilansowy. Szczegółowe informacje w zakresie zobowiązań, których zabezpieczenie stanowią przedmiotowe aktywa przedstawiono w **Nocie 21** niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

Wartość bilansowa aktywów stanowiących zabezpieczenie spłaty zobowiązań na dzień 31 grudnia 2017 oraz 31 grudnia 2016 roku przedstawiała się następująco:

	Stan na 31/12/2017 (zbadane)	Stan na 31/12/2016 (zbadane)
Rzeczowe aktywa trwałe	285 457	301 460
Zapasy	600	600
Należności z tytułu dostaw i usług	52 979	56 773
Środki pieniężne	897	197
Razem	339 933	359 030

Pozostałe zabezpieczenia spłaty zobowiązań

Na dzień 31 grudnia 2017 roku, w ramach zabezpieczenia spłaty zobowiązań, Grupa posiadała również wystawione weksle in blanco dotyczące następujących tytułów:

- Weksle in blanco do maksymalnej wysokości 39.512 tysięcy złotych, stanowiące zabezpieczenie prawidłowej realizacji umów o dofinansowanie prowadzonych przez Jednostkę dominującą projektów inwestycyjnych.
- Weksle in blanco wystawione w ramach zawartych umów o udostępnienie limitów gwarancyjnych do wysokości 120.000 tysięcy złotych. W ramach przedmiotowych umów z limitów może korzystać Jednostka dominująca oraz pozostałe spółki z Grupy. Zabezpieczenie przyznanych limitów stanowiły weksle in blanco wraz z deklaracjami wekslowymi z możliwością uzupełnienia każdego z nich do kwoty nieprzekraczającej kwoty limitu z zastrzeżeniem, iż każda spółka w ramach przyznanych limitów odpowiada wyłącznie do wysokości wystawionych na jej zlecenie gwarancji. Na dzień 31 grudnia 2017 roku kwota wystawionych przez Grupę gwarancji, których zabezpieczenie spłaty stanowią przedmiotowe weksle wynosiła 71.812 tysięcy złotych. Wykorzystanie limitów gwarancyjnych zostało ujęte w **Nocie 33** niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego w ramach pozycji gwarancje wystawione przez banki na zlecenie Grupy.
- Weksle in blanco wystawione przez spółki zależne jako zabezpieczenie umów o limit na gwarancje, w ramach której mogły zlecać wystawiania gwarancji stanowiących zabezpieczenie długu celnego. Na dzień 31 grudnia 2017 roku kwota wykorzystanych gwarancji stanowiących zabezpieczenie długu celnego wynosiła 21.000 tysięcy złotych. Kwota wykorzystanych linii została ujęta w **Nocie 33** niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego w ramach pozycji gwarancje wystawione przez banki na zlecenie Grupy.
- Weksle in blanco do wysokości 93.842 tysięcy złotych stanowiące zabezpieczenie w ramach zawartych przez spółki zależne umów leasingowych. Na dzień 31 grudnia 2017 roku kwota zobowiązań z tytułu leasingu, których zabezpieczenie stanowią przedmiotowe weksle wynosiła 55.798 tysięcy złotych. Kwota zobowiązań z tytułu leasingu została ujęta w **Nocie 22** niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

35. Zdarzenia po dniu bilansowym

Po dniu bilansowym nie wystąpiły istotne zdarzenia mające wpływ na działalność Grupy.

36. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Jednostki dominującej w dniu 15 marca 2018 roku.

Zarząd Jednostki dominującej

Krzysztof Mamiński
p.o. Prezesa Zarządu

Grzegorz Fingas
Członek Zarządu

Witold Bawor
Członek Zarządu

Zenon Kozendra
Członek Zarządu

Warszawa, dnia 15 marca 2018 roku